CER SENIN

Revista Forţelor Aeriene Române

Nr. 4 (89) ◆ 2006

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Up Search Folders History Move To Copy To Delete Undo Views

Address CUPRINS

CER SENIN

- Arhiva – www.roaf.ro
  - Nr. 1 – 8/2005
- Nr. 1/2006
- Nr. 2/2006
- Nr. 3/2006
- Nr. 4/2006
  - CUPRINS
    - Agendă (4)
    - Numiri în funcție (7)
    - Învățământul în Forțele Aeriene (8)
    - Istria 2006 (12)
    - Eveniment (16)
    - Premieră – F-16 Falcon (18)
    - NATO – în schimbare (22)
    - Album “Cer Senin” – RoIAS 2006 (26)
    - Ecouri în mass-media (28)
    - Forțele Aeriene în lume (30)
    - Chasseur Accompli 2006 (32)
    - Provocările viitorului (36)
    - Expertul dixit (38)
    - Misiune îndeplinită – Sarex 2006 (40)
    - Inaugurare (45)
    - Cooperare culturală (46)
    - Am primit la redacție (50)
- LECTURĂ PLĂCUTĂ!

Învățământ

Pagina 8

Instrucție

Pagina 12

Misiune

Pagina 32

Exercițiu

Pagina 40

Cooperare

Pagina 46

Aripi românești

Toamna scutură podoaba pomilor cu fruntea-n cer, iar frunzele capătă ca răsplată, înainte de trecerea în pământul din care s-au zămislit, o frântură de zbor cât perla de cleștar a apusului. Vreme de-o clipă natura se înclină, când omul bun culege roadele, iar gândul se cuibărește sub streașina vieții. Toamnele au un semn al împlinirilor din care roua strădaniei umane face perpetuă devenirea. Cu rost, fără prihană, în bună regulă.

La margine de iulie 2006, pe cerul Dobrogei începea clocotul primei sute de ani de zbor, românesc. Se zămislea din zbatere anonimă visul de sărbătoare – frumos, galant și cerebral – al ceremonialului oamenilor aerului. Colbul României și veșnicia ei au fost duse în cer, ca pulbere celestă sub sigiliu domnesc, odată cu zborul de gală al aviațiilor militare ale lumii. Visând cândva înălțimile, astăzi românii le stăpânesc, în cea mai faimoasă horă în care intră numai cei ce știu pasul. Care pot să-l țină. Unde diferențele dintre oameni nu mai sunt, sub bucuria zborului se estompează asperitățile, visul devine realitate cotidiană, sensul minunii capătă culoarea performanței, iar tainic, scapără focul admirației. Al respectului. A ceva. Ca o aspirație. Ca o regăsire, acolo unde viața face faptă din vis.

Piloții americani au deschis cerul lunii august cu prima trecere pentru zbor de instrucție, la bordul suplelor aeronave F-16, săgetând aerul de deasupra Carpaților. Egali, deschiși, cu fizionomie de oameni tineri și cu minte de piloți maturi, cel mai frecvent comunicativi, niciodată crispați, au inaugurat misiunile comune de parteneriat direct, în care lupta aeriană și zborul sub aceleași semne, au pus borna de început la hotarul camaraderiei.

Mirajul a stăpânit cremenea albastră a lui septembrie. Cu fulger de zbor impetuos, revenind în geografia cerului deja cunoscută de vremea unui deceniu trecut în misiuni comune, piloții francezi și-au săvârșit zborul de luptă după canoanele unei gimnastici robuste, rămânând constant într-o vecinătate mulțumitoare și echidistantă, ca pentru zborul de luptă al confruntărilor comune de dincolo de pace.

Pentru a reînvăța salvarea oamenilor, lumea aerodromurilor românești s-a adunat în Apuseni. Aerodromul din Ardeal, a reunit ca pentru o rugă ridicată arhanghelilor din cer, salvatorii de profesie de la gurile Dunării. Pentru a desăvârși munca în echipă, dar mai mult decât atât, pentru a redobândi o certitudine: omul este măsura tuturor lucrurilor.

Toamnele târzii strâng aripile lângă trup, iar zborul sfințește icoana cerului. În tumultul preazilnic de pe aerodromuri, între osteneala lumească și comandamentele majore, oamenii dau viață avioanelor și încălzesc cu mintea urcările în aer, precum olarul lutul între palme. Iar isprava aceasta, rămâne a piloților români. A tuturor.

Aceasta este toamna roadelor noastre.

Comandor

DUMITRU BERBUNSCHI

PARTENERIAT ÎNTRE FORŢELE AERIENE ROMÂNE, BELGIENE ŞI OLANDEZE

La invitaţia şefului Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul locotenent dr. Gheorghe Catrina,** în perioada 28–30 august a.c., s-a desfăşurat vizita unei delegaţii militare din Belgia. Aceasta, condusă de **generalul maior Gerard VAN CAELENBERGE,** a avut drept obiectiv primordial realizarea unor contacte iniţiale, în scopul propunerii unui viitor parteneriat cu Forţele Aeriene din Belgia şi Olanda.

La discuţii au participat atât persoane din conducerea Forţelor Aeriene Române cât şi specialişti din cadrul Departamentului pentru Armamente şi de la Societatea C.N. Romtehnica S.A. Elementele prezentate de către delegaţia belgiană au vizat, în principal, aspecte referitoare la procesele de transformare şi modernizare a avionului F-16 din armata belgiană, făcându-se aprecieri la următoarele capitole: ◆ sistemele de armament; ◆ capabilităţile operaţionale şi performanţele aeronavei; ◆ formarea şi antrenamentul operaţional precum şi suportul logistic; ◆ parteneriatul multinaţional pentru operaţionalizare şi sprijin, împreună cu Forţele Aeriene Olandeze; ◆ posibilităţile de colaborare în domeniul militar şi economic pentru asigurarea suportului logistic al avioanelor multirol.

La finalizarea discuţiilor a fost înaintată o ofertă de creare a unui parteneriat pe termen lung, între România, Belgia şi Olanda, care cuprinde şcolarizarea personalului, asigurarea suportului logistic şi livrarea graduală a 36 de avioane F-16 MLU, începând cu a doua jumătate a anului 2009 până în prima parte a anului 2013, în valoare estimată de 200 de milioane de euro.

Informaţiile obţinute din expuneri, precum şi din discuţiile purtate privind aspectele prezentate, vor fi valorificate în scopul realizării capabilităţii şi interoperabilităţii cu celelalte ţări membre NATO, cu costuri foarte scăzute.

VIZITA ŞEFULUI STATULUI MAJOR AL FORŢELOR AERENE ÎN CROAŢIA

În perioada 05–07 septembrie a.c., o delegaţie a Forţelor Aeriene Române, condusă de generalul locotenent dr. Gheorghe Catrina, a efectuat o vizită în Croaţia, la invitaţia comandantului Forţelor Aeriene Croate.

Aflate în plin proces de transformare structurală şi elaborare a programelor de înzestrare pentru asigurarea îndeplinirii misiunilor de bază, precum şi a celor nou definite – Poliţie Aeriană, intervenţie umanitară şi evacuare medicală, Forţe Aeriene din Croaţia doresc crearea unui cadru optim pentru realizarea interoperabilităţii în contextul misiunilor NATO comune.

În acest sens, au fost prezentate structura şi dotările aviaţiei militare, precum şi programele de modernizare aflate în curs de derulare. Dintre elementele prezentate, am reţinut faptul că, similar cu partea română, există un număr de 4 baze militare aeriene şi unităţi de sprijin logistic şi asigurare la nivel de brigadă şi batalion, iar dotarea se situează pe aceleaşi coordonate: avioane MiG-21 Bis, An-32 B, elicoptere Mi-24V şi Mi-8 MTV.

Referitor la programele în derulare, s-au evidenţiat cele referitoare la avioanele şi elicopterele din dotare, dar şi cele privind definirea noii structuri de organizare a Forţelor Aeriene din Croaţia, concomitent cu reducerea personalului cu o treime, achiziţionarea a 10 elicoptere Mi-171S, a unui simulator de zbor şi a 4 avioane de antrenament faza I, tip ZLIN-242L şi, nu în ultimul rând, transformarea sistemului de comandă-control în vederea integrării funcţiilor acoperite în NATO.

COMPONENTA LOGISTICA – ELEMENT PRIMORDIAL ÎN CONTEXTUL REALIZĂRII INTEROPERABILITĂŢII

În perioada 11–15 septembrie 2006, s-a desfăşurat vizita şefului Serviciului Logistic al Forţelor Aeriene Române, **comandorul Marius Danielescu,** la Comandamentul Logistic al Forţelor Aeriene Italiene (ItAF). Pe parcursul vizitei au fost discutate aspecte referitoare la organizarea logisticii ItAF, derularea diverselor programe privind avioanele C-130 Hercules, Alenia C-27 Spartan şi F-16, sporirea capacităţilor de funcţionare pentru radarele FPS 117 şi, nu în ultimul rând, susţinerea în teatru a forţelor dislocate.

Comandantul Comandamentului Logistic Italian, **generalul locotenent Altorio,** a prezentat, în cadrul discuţiilor, componenţa ItAF – aproximativ 44.000 de persoane, dintre care 1.025 personal navigant, 420 de avioane dislocate în 21 de baze aeriene şi patru radare tridimensionale FPS 117, aflate în proprietatea NATO. De asemenea, au fost incluse în prezentare şi proiectul de achiziţionare a avionului de tip C-27 Spartan, precum şi sporirea numărului de ore de zbor pentru cele 34 de avioane model F-16, închiriate de la Forţele Aeriene ale SUA.

Vizita a inclus şi o deplasare la o Unitate Tehnică Operativă destinată radarelor FPS 117 (similiară unei baze de reparaţii), unde au fost prezentate elementele programului de îmbunătăţire: înlocuirea procesorului de date radar, implementarea sistemului de mentenanţă la distanţă, a unui sistem de management logistic şi a unei săli electronice de pregătire tehnică.

Prin volumul de informaţii existent în cadrul discuţiilor, activitatea şi-a atins scopul de cunoaştere a sistemului logistic al Forţelor Aeriene Italiene şi s-a axat pe aprofundarea echipamentelor comune din dotare şi pe studierea eventualelor posibilităţi de cooperare, referitoare, pentru moment, la radarele FPS 117 şi, în viitor, la avionul de transport mediu curier, în eventualitatea că România va alege, la rândul său, achiziţionarea modelului Alenia C-27 Spartan.

SISTEMUL HAWK – LECŢII ÎNVĂŢATE

Prezenţa specialiştilor aparţinând Forţelor Aeriene Olandeze în România, pentru perioada de instruire a personalului militar român, ce va deservi sistemul de rachete sol-aer HAWK, a constituit un bun prilej pentru militarii români de învăţare, în cadrul procesului de instruire şi pregătire profesională. Grupul român, condus de către şeful Biroului Instrucţie Artilerie şi Rachete Sol-Aer din cadrul Statului Major al Forţelor Aeriene, **colonelul inginer Teodor Blaga,** a inclus peste 25 de membri, în timp ce delegaţia olandeză, condusă de **locotenent colonelul PEMP Henrickx,** directorul de programe GBAD din RNLAF şi responsabil de sistemul HAWK în Olanda, până la vânzarea acestuia către România, a inclus 5 specialişti, tehnicieni şi mecanici ai sistemului.

În cadrul briefing-urilor organizate şi discuţiilor ce au avut loc specialiştii olandezi au prezentat concepţia, planificarea, organizarea şi modul în care au realizat suportul logistic al sistemelor HAWK cu detalierea următoarelor elemente: ■ nivelurile de mentenanţă pentru sistemul HAWK; ■ structurile de mentenanţă şi corelarea acestora cu nivelurile de mentenanţă; ■ încadrarea cu personal a subunităţilor de foc şi de mentenanţă şi modul de rezolvare a instruirii acestuia; ■ documentele de planificare a suportului logistic; ■ documentaţia tehnică pentru executarea mentenanţei; ■ exemple de fişe ale posturilor pentru personalul de mentenanţă.

În plus, specialiştii Forţelor Aeriene Regale Olandeze au sprijinit personalul subunităţii HAWK din cadrul Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer pentru punerea în funcţiune a componentelor principale din pachetul de echipamente HAWK PIP III, care au fost amplasate în poligonul Capu Midia pe durata seriei de tragere.

Informaţiile şi cunoştinţele transmise de specialiştii olandezi au fost apreciate ca fiind de un real folos pentru specialiştii români pentru definitivarea concepţiei privind managementul subunităţilor logistice a sistemului HAWK şi începerea procesului de instruire a personalului ce încadrează batalionului HAWK. Ca urmare, în luna octombrie (16–19), se va desfăşura o altă întâlnire în România, între o echipă olandeză şi personalul Batalionului 7 Rachete Sol-Aer HAWK, de această dată pe probleme operaţionale.

Succesul activităţii avea să fie reliefat şi de conţinutul scrisorii de mulţumire trimisă de către şeful Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul locotenent dr. Gheorghe Catrina,** din care am reţinut următorul paragraf: *„Experienţa deosebită a specialiştilor din cadrul Forţelor Aeriene Olandeze în planificarea, organizarea şi executarea serviciilor de mentenanţă pentru sistemul HAWK a reprezentat o sursă extrem de utilă pentru militarii români în scopul de a evidenţia conceptele necesare dezvoltării unei strategii de management logistic performante”.*

RO-1491, SEMINAR DE SALVARE-EVACUARE ÎN LUPTĂ

În perioada 21–25 august, la Baza 90 Transport Aerian, un grup de militari aparţinând U.S. Marines a susţinut mai multe şedinţe de informare (brieffing-uri), în special pentru cei 12 piloţi de elicoptere din gruparea C.S.A.R.-2009 aflaţi în curs de operaţionalizare, dar şi pentru alţi doritori de acumulări de noi cunoştinţe privind tacticile şi doctrina aplicată de piloţii U.S. Marines în operaţiunile aeriene.

Din partea aviaţiei militare americane au fost prezenţi **maiorul Stone** (CH-53, pilot), **căpitanul Sandberg** (CH-46, pilot) şi **caporalul W.O. Brown** (tehnic de bord şi salvator aerian). Aceştia, cu toţii participanţi în Războiului din Golf, în calitate de piloţi de evacuare medicală şi transport trupe, dar şi ca ofiţeri de control înaintat (F.A.C. – forward air controller).

În cadrul seminariilor, au fost prezentate termeni şi tactici conforme cu manualele de căutare-salvare NATO, tehnici de evitare a apărării antiaeriene inamice folosite de către piloţii de elicoptere americani în Irak, precum şi noile tendinţe apărute în doctrina U.S.Marines privind recuperarea personalului propriu aflat în situaţii deosebite, în teritoriul inamic. În baza experienţei dobândite în diversele operaţiuni militare, specialiştii americani au încercat să transmită o parte din această experienţă piloţilor români, evidenţiind, în acelaşi timp, necesităţile privind înlocuirea C.S.A.R.-ului (Combat, Search and Resque) cu un nou termen care să definească mai bine activitatea şi anume T.R.A.P. (Tactical Recovery Aircrew and Personal).

De asemenea, s-au subliniat diferenţele între evacuarea medicală (Medevac) şi evacuarea răniţilor (Casevac), diferenţiere necesară în contextul situaţilor de criză apărute pe timpul executării misiunilor de transport a persoanelor rănite către facilităţile medicale existente în apropierea liniei frontului. Alte elemente discutate şi prezentate de militarii americani: ❑ aparţia unor noi termeni conformi doctrinei NATO, dar şi a U.S. Marines; ❑ modul de operare în zonele de conflict; ❑ evitarea contactului cu dispozitivele improvizate explozive, prezente în zonele de conflict; ❑ modul de acordare a primului ajutor răniţilor (A.B.C-ul american = A - Airway, B - breath, C - circulation).

Prezenţa aviatorilor militari la seminarul RO-1491 a constituit, aşadar, prin volumul deosebit de informaţii împărtăşite, una dintre oportunităţile de completare a pregătirii profesionale de specialitate şi a produs, încă o dată, relaţii inter-umane speciale.

După 20 de ani...

Revederea absolvenţilor Patrulei a 4-a din cadrul Promoţiei 1986 a Şcolii Militare de Aviaţie, categoria nenavigaţi, petrecută în data de 30.09.2006, la sediul actual al Şcolii de Aplicaţie a Forţelor Aeriene de la Boboc, a reprezentat, prin volumul emoţiilor resimţite, unul dintre momentele care rămân perene în memorie.

Cei 20 de ani scurşi de la absolvire nu au reuşit să estompeze bucuria şi mândria apartenenţei la una dintre cele mai frumoase categorii de forţe armate – aviaţia. Poate, doar, şi-au pus o uşoară amprentă fizică. Însă spiritul de camaraderie şi caracterul de grup au rămas şi vor rămâne dovada unei înţelegeri profunde a devotamentului către uniforma militară. La reuniune au răspuns invitaţiei, absolvenţi, lectori şi comandanţi. Dintre aceştia amintim, cu căldură în suflete, pe **comandorul (r) Eminescu Coşerea, căpitanul comandor (r) Pascale, comandorul Eugen Casapu, comandorul Florentin Brătulescu, plutonierul adjutant Costică Olaru,** o mică parte dintre cei care şi-au adus contribuţia la cizelarea unor caractere deosebite şi a unor militari profesionişti.

Momentele de rememorare a evenimentelor deosebite petrecute atât pe durata studiilor cât şi, separat, de-a lungul carierelor militare individuale au fost completate de prezentarea, de către comanda Şcolii de Aplicaţie a Forţelor Aeriene, a realizăriilor instituţiei, domeniilor de reformă şi, nu în ultimul rând, a planurilor de perspectivă.

Comandor Dan BUCIUMAN

Comandorul Dan Buciuman este comandantul Bazei 86 Aeriene Feteşti.

Născut în Cugir, judetul Alba, şi-a început cariera militară în 1978 şi a absolvit Liceul Militar "Mihai Viteazul" în 1982. După absolvirea Şcolii de Ofiţeri de Aviaţie în 1986, a fost repartizat la Regimentul 86 Aviaţie Vânătoare Feteşti ca pilot pe aeronava MiG-21 RFMM.

A absolvit Academia de Înalte Studii Militare în 1995. În 2000 a absolvit Colegiul de Război din Paris.

Ultimul comandant al Escadrilei de MiG-29 Fullcrum este numit locţiitor al comandantului Bazei 86 Aeriene Feteşti, după desfiinţarea Bazei 57 Aeriene Mihail Kogalniceanu. În septembrie 2006 este numit comandant al Bazei 86 Aeriene Feteşti.

Comandorul Dan Buciuman este unul din piloţii români care au pus bazele programului de pregătire al Forţelor Aeriene Române în comun cu forţe ale statelor NATO, fiind director a numeroase exerciţii internaţionale.

Este căsătorit cu Elena şi are un fiu, Octavian – Cosmin.

EDUCAŢIE:

1982: Liceul Militar "Mihai Viteazul", Alba Iulia;
1986: Şcoala de Ofiţeri de Aviaţie, Boboc;
1990: Curs de Comandanţi de Patrulă, Boboc;
1995: Academia de Înalte Studii Militare, Bucureşti;
2000: Colegiul de Război, Paris.

FUNCŢII:

1982 – 1986: Student, Şcoala de Ofiţeri de Aviaţie, Boboc;
1986 – 1993: Pilot de vânătoare, Regimentul 86 Aviaţie Vânătoare, Feteşti;
1993 – 1995: Student, Academia de Înalte Studii Militare, Bucureşti;
1995 – 2000: Locţiitor al comandantului, Baza 57 Aeriană, Mihail Kogalniceanu;
2000 – 2001: Student, Colegiul de Război, Paris;
2001 – 2004: Comandantul Escadrilei MiG-29, Baza 57 Aeriană, Mihail Kogalniceanu;
2004 – 2006: Locţiitor al comandantului, Baza 86 Aeriană, Feteşti;
2006: Comandant, Baza 86 Aeriană, Feteşti.

ACTIVITATE DE ZBOR:

A executat peste 750 de ore de zbor, pilotând diferite aeronave: IAR 823, L-29, L-39 ZA, MiG-21 RFMM, MiG-29, ALPHA JET, MIRAGE F1B, MIRAGE 2000B, HARRIER, TORNADO GR4, PARIS 760M, MiG-21 LanceR.

DECORAŢII ŞI MEDALII:

Medalia "În Serviciul Armatei" şi Ordinul "Virtutea Aeronautică" în grad de cavaler.

AVANSĂRI:

Locotenent – 1986;
Locotenent-major – 1989;
Capitan – 1991 – Avansare la Exceptional;
Maior – 1995;
Capitan-comandor – 1999;
Comandor – 2003.

Colonel prof. univ. dr. MARIN VASILE COMANDANTUL ACADEMIEI FORŢELOR AERIENE „HENRI COANDĂ"

ELEMENTE BIOGRAFICE:

– Data şi locul naşterii: 1 august 1952, localitatea Crizbav, judeţul Braşov
– Starea civilă: căsătorit, 2 copii.

STUDII:

Liceul Militar „Dimitrie Cantemir" din Breaza, 1971;
Şcoala Militară de Ofiţeri Activi de Artilerie şi Radiolocaţie, din Braşov, 1974;
Academia de Înalte Studii Militare, 1982;
Facultatea de Matematică - Informatică, din cadrul Universităţii „A.I. Cuza" Iaşi;
Cursul post-academic, profil unic pentru armele apărării antiaeriene, 1989;
Cursul de organizare, planificare, conducere şi evaluare a procesului de învăţământ, 1990;
Cursul de limba engleză, 1995;
Colegiul Superior de Stat Major, în cadrul Academiei de Înalte Studii Militare, 1997;
Cursul de Orientare a Ofiţerilor de Stat Major, în cadrul Colegiului Naţional de Apărare al Olandei, noiembrie 1997 – februarie 1998;
Studii de doctorat în Ştiinţe Militare, la Academia de Înalte Studii Militare, 2000;
Master în „Comunicare şi relaţii publice", Facultatea de Comunicare şi Relaţii Publice „David Ogilvy", 2004;
Conferenţiar universitar din 2002 şi profesor universitar din 2004.

FUNCŢII:

1974-1987 – şef şi comandant al unor structuri militare destinate instrucţiei trupelor;
1987-1990 – cercetător ştiinţific în domeniul întrebuinţării trupelor, în cadrul Şcolii de Aplicaţie pentru Artilerie şi Rachete Antiaeriene, Bucureşti;
1990-1995 – şef de stat major al Şcolii Militare, Institutului Militar de Artilerie şi Rachete Antiaeriene „General Bungescu", din Braşov;
1995-2006 – locţiitor al comandantului Academiei Forţelor Aeriene „Henri Coandă";
septembrie 2006 – comandantul Academiei Forţelor Aeriene „Henri Coandă" – Braşov.

ACTIVITATEA PROFESIONALĂ, DIDACTICĂ ŞI DE CERCETARE ŞTIINŢIFICĂ:

1987-1989 – Cercetător în domeniul ştiinţei şi artei militare;
1987-1990 – Cadru didactic titular al disciplinelor „Ştiinţa conducerii" şi „Metodica instruirii trupelor" în Centrul de Instrucţie al Artileriei şi Rachetelor Antiaeriene, Bucureşti;
1991-1995 – Redactor şef al revistei „Orizonturi Ostăşeşti" a Institutului Militar de Artilerie şi Rachete Antiaeriene „General Bungescu";
1990-1997 – Cadru didactic titular pentru disciplina „Management militar", în Institutul Militar de Artilerie şi Rachete Antiaeriene, Braşov;
1998 şi în prezent – Cadru didactic asociat pentru disciplinele „Comunicarea în conducere", „Politologie şi Doctrine Militare" pe post de conferenţiar universitar, în Academia Forţelor Aeriene „Henri Coandă", Braşov;
2000 şi în prezent – Cadru didactic titular pentru disciplinele „Geopolitică", „Bazele ştiinţelor politice" şi „Comunicare managerială", pe post de profesor universitar la Universitatea „Sextil Puşcariu" din Braşov.

A elaborat şi publicat 11 cursuri şi manuale în edituri universitare, 3 cursuri universitare în edituri locale, 29 de articole în reviste şi volume nespecializate, 27 articole în reviste centrale de specialitate, 12 cărţi, tratate, monografii, 26 comunicări în sesiuni ştiinţifice şi 53 comunicări în sesiuni ştiinţifice locale şi naţionale.

DESCHIDEREA ANULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA BOBOC

Dimineaţa de 15 septembrie a răspuns la Boboc cu ecou de clopot al toamnei schimbată în haine ruginii. Platoul central al şcolii, împresurat de formaţiile de eleve, elevi şi cadre militare, primea ca într-un cântec de răspuns, Drapelul de Luptă al unităţii şi apoi acordurile imnului naţional.

Festivitatea de deschidere oficială a anului de învăţământ a fost prezidată de **generalul de flotilă aeriană Ion Ştefan** – şef al Instrucţiei şi Doctrinei în Statul Major al Forţelor Aeriene Române – cadrele de comandă şi de conducere ale şcolii, iar de la eveniment nu au lipsit reprezentanţii mass-media.

"Ceremonialul de astăzi reprezintă un eveniment deosebit pentru noi toţi, dar mai ales pentru voi, elevii anului I ai Şcolii Militare de Maiştri şi Subofiţeri a Forţelor Aeriene „Traian Vuia", care aţi ales cariera militară, o carieră deosebită, dar plină de responsabilităţi. Emoţiile şi în acelaşi timp speranţele într-un an bun, le trăiesc deopotrivă cu voi şi comandanţii, cadrele didactice, toţi cei care vă călăuzesc paşii cu grijă şi afecţiune, zi de zi, pentru însuşirea nobilei profesiuni militare" – avea să precizeze domnul general de flotilă aeriană Ion Ştefan.

Începerea cursurilor din noul an de studiu reprezintă începutul de drum în viitoarea profesie – profesie ce adună la un loc măiestria armelor şi ştiinţa lucrului bine făcut – care înainte de toate înseamnă pregătire cu desăvârşită seriozitate şi aleasă dăruire, pentru a obţine cele mai bune rezultate. Forţele Aeriene au nevoie de oameni care dovedesc perseverenţă şi ambiţie, dragoste şi pasiune, toate dublate de dorinţa curată de autodepăşire, cu ţel uman de împlinire în toate domeniile.

Corpul maiştrilor militari şi al subofiţerilor – categoria de personal distinctă din care vor face parte viitorii specialişti – constituie coloana vertebrală a armatei, a Forţelor Aeriene. Această condiţie determină atenţia sporită privind pregătirea, determinată fiind de importanţa şi rolul profesioniştilor în sistemul militar, pentru a putea duce la îndeplinire responsabilităţile funcţiilor în care vor fi încadraţi la absolvire.

„Dovediţi, în toate împrejurările, onestitate, spirit de ordine şi de disciplină, dăruire şi pasiune în acumularea cunoştinţelor şi comportare demnă, pentru a spori prestigiul Forţelor Aeriene ale Armatei României" – continua domnia sa.

Învăţământul şi instrucţia în Forţele Aeriene, reprezintă un vector prioritar al perioadei de operaţionalizare a marilor unităţi şi unităţilor din structură, fără de care nu poate fi concepută interoperabilitatea şi compatibilitatea cu armatele statelor membre NATO. De modul cum acestea sunt organizate şi structurate, dar mai ales de calitatea şi conţinutul procesului instruirii, depind viitoarele performanţe ale absolvenţilor, luptătorilor şi, implicit, realizarea obiectivelor Forţelor Aeriene, în ansamblul lor. Statul Major al Forţelor Aeriene şi-a amplificat preocupările în direcţia unui management eficient al resursei umane, printr-o rigurozitate accentuată în selecţia, instruirea şi promovarea în funcţii a personalului militar şi civil, în care performanţa, competenţa şi profesionalismul reprezintă criterii obligatorii.

"Ceea ce ne trebuie acum, cred eu – remarca șeful Instrucției și Doctrinei – *este o nouă abordare, mai pragmatică, mai eficientă, în planificarea, organizarea și desfășurarea instruirii, în pregătirea liderilor de la toate nivelurile. Este necesară o schimbare esențială în atitudinea noastră, în mentalitatea celor pe care îi conducem sau îi instruim. Trebuie să înțelegem că suntem parte integrantă a NATO, că aparținem unui organism bine închegat, care funcționează după principii, reguli și rigori obligatorii pentru toți. Adică să fim exact precum cei din NATO, să gândim ca ei, să acționăm ca ei, și desigur, să fim dotați, echipați, instruiți și motivați precum cei din NATO".*

Cu căldura și taria pe care ți le dau cei peste treizeci de ani de carieră militară, generalul Ion Ștefan către "boboci": "*Ziua de astăzi va rămâne în viața voastră ca o punte, zi de legătură în cadrul primei etape – etapa de formare – ziua în care viața voastră în Forțele Aeriene începe să prindă contur, ziua în care nostalgiile lasă loc crezului militar și dorinței de învingător".*

ŞTIINŢĂ, ONOARE, CURAJ

Toamna a intrat la Boboc pe poarta larg deschisă.

Sâmbătă, 30 septembrie 2006, într-o atmosferă plină de căldură, la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene "TRAIAN VUIA" de la BOBOC, a avut loc festivitatea de depunere a Jurământului Militar a celor 87 de elevi, boboci ai anului întâi. La acest impresionant eveniment au fost invitați și au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, ai comenzii Școlii de Aplicație pentru Forțele Aeriene "AUREL VLAICU", oficialități locale și reprezentanți mass-media.

Încă de la primele ore ale dimineții la punctul de control al școlii, părinți și rude veniți din toate colțurile țării, au trăit emoțiile revederii cu fii și fiicele, cu frații și prietenii lor, principalii protagoniști, care urmau curând să facă prima lor declarație de maturitate.

Festivitatea a debutat prin introducerea Drapelului de Luptă în formație, blazon de foc al onoarei, în fața căruia s-a desfasurat ceremonialul. Comandantul școlii, **colonelul Ilie ANDREI** a rostit alocuțiunea legată de importanța momentului, precizând că Jurământul Militar – legământ solemn – reprezintă adeziunea sacră, conștientă și responsabilă a tinerilor aflați sub drapel, de a participa, cu toată ființa și conștiința lor la îndeplinirea misiunii fundamentale, de

apărare a patriei și a independenței sale teritoriale, având profunde semnificații istorice, juridice, morale, civice și patriotice.

Apoi s-a dat citire **Jurământului Militar**...

Din piepturile acestor tineri s-a ridicat spre cer unul din cânturile cele mai frumoase și mai impresionante ale existenței lor, moment binecuvântat de soborul de preoți invitați la festivitate. Nu a lipsit îndemnul comandantului: *"Elevi, de azi înainte, prin voia voastră și cu ocrotirea lui Dumnezeu, v-ați legat pe viață de țară. Fiți demni de acest legământ. Dumnezeu să vă ajute!"*

După defilarea formațiilor constituite având în față Drapelul de Luptă al unității, festivitatea a continuat cu Ziua Porților Deschise, activitate prin care cei prezenți au putut vizita baza materială bogată și modernă de care dispune școala. Laboratoare de specialitate, biblioteci cu un fond de carte de peste 30.000 de volume, sală de sport multifuncțională, bază de sport în aer liber cu teren de fotbal, baschet, handbal, tenis și deopotrivă pavilioane și săli de clasă frumos amenajate în care sunt asigurate condiții optime pentru ca activitatea de învățământ să se desfășoare la un nivel ridicat.

Ziua Porților Deschise a luat sfârșit la ora 13.00. După masa festivă, elevii au plecat în prima lor învoire, lăsând să se aștearnă liniștea peste școala de la curbura Carpaților.

Locotenent-comandor FLORENTIN MANEA

Analiza stării structurii în Școala de Aplicație pentru Forțele Aeriene "Aurel Vlaicu" și la Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene "Traian Vuia" de la BOBOC

Nu se fac minuni. Oamenii sunt minunile. Constant, cu tenacitatea caracteristică celor care știu bine menirea lor, care adună în monade scumpe crâmpeie de inteligență tânără, oamenii școlii de la Boboc, au aerul unor profesori de școală bună. De școală căutată de tineri, necesară Forțelor Aeriene și demnă sub steaua ei norocoasă.

Obiectivul fundamental al Școlii de Aplicație pentru Forțele Aeriene îl reprezintă dezvoltarea profesională a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor conform nevoilor reale de pregătire din Forțele Aeriene, alinierea, în integralitatea sa, la standardele, procedurile și tehnologiile de instruire și evaluare ale armatelor statelor partenere de Alianță, devansarea, prin structură, organizare și conținut a transformărilor și schimbărilor care se produc în Forțele Aeriene Române. Astfel, școala caută atingerea obiectivelor operaționale propuse: ◆ specializarea inițială și instruirea pentru prima funcție a absolvenților Academiei Forțelor Aeriene; ◆ formarea și instruirea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezervă pentru Forțele Aeriene; ◆ formarea soldaților profesioniști în armele și specialitățile militare specifice Forțelor Aeriene; ◆ organizarea și desfășurarea procesului de învățământ pentru formarea subofițerilor în activitate pe filiera indirectă; ◆ formarea și dezvoltarea competențelor lingvistice ale personalului; ◆ asigurarea însușirii terminologiei militare specifice NATO, a procedurilor de comandă și de stat major utilizate în acțiunile militare.

Însă, școala de la Boboc are și obiective specifice: ◆ proiectarea și desfășurarea cursurilor de carieră și

a celor de nivel după dictonul "Instruiește-te așa cum vei lupta"; ◆ gestionarea procesului educațional și de instruire în zbor ale cursurilor de trecere pe avionul MiG-21 LanceR; ◆ pregătirea din timp a noilor tipuri de cursuri, inclusiv pregătirea instructorilor și bazei materiale necesare, în special în ceea ce priveste cursurile de nivel pentru S.C.C.A.N., controlul de trafic aerian și "Gap Filler"; ◆ utilizarea la parametri maximi a Centrului secundar de învățare a limbii engleze, pentru obținerea nivelului de competență stabilit; ◆ ridicarea nivelului de instruire în zbor a personalului navigant; ◆ menținerea permanentă în stare de operativitate a tehnicii din dotare.

Comandorul Dragomir Stelă, șeful aviației din Școala de Aplicație pentru Forțele Aeriene, despre anul de învățământ și instrucție: *"Am reușit un pas spre calitate. Activitatea de zbor, desfășurată sub semnul securității aeronautice, ne-a susținut, menținându-ne în sfera calificativelor și aprecierilor foarte bune. Chiar dacă raportul dintre perioadele destinate pregătirii la sol și cele de executare a instruirii în zbor este inegal, zborul rămâne principala activitate a școlii"*.

Pe de altă parte, actul de conducere la nivelul școlii a fost direcționat și pentru continuarea îndeplinirii misiunii de formare a maiștrilor militari și subofițerilor pe filierele directă și indirectă prin asigurarea unui management educațional specific, concretizat în dezvoltarea capacităților, deprinderilor și abilităților necesare îndeplinirii misiunilor ce revin Forțelor Aeriene.

Obiectivele planurilor de învățământ au vizat formarea specialiștilor în armă și competențelor de luptător și conducător de organizații militare mici, capacitatea de adaptare la schimbările tehnologice și cerințele presupuse de calitatea de membru al NATO a Armatei României.

Acolo unde s-a simțit nevoia dezvoltării bazei didactice acest lucru s-a realizat prin lucrările de absolvire sau activități care au presupus folosirea de fonduri reduse, compensate cu eforturi proprii, inițiativă și creativitate. Astfel au fost realizate poligonul redus de sală, sala de forță, sala de pregătire leadership, sălile necesare desfășurării orelor pentru școala de șoferi și, nu în ultimul rând, sala de pregătire asistată de calculator.

"Apreciem că nivelul cunoștințelor și deprinderilor intelectuale și practice solicitate de funcțiile pe care le încadrează absolvenții este într-o dinamică ascendentă, în Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia" existând o permanentă preocupare de adaptare concretizată în realizarea unui raport corespunzător între conținutul de învățământ pentru tehnica existentă încă 2–3 ani în

unitățile operative și cea care urmează să fie introdusă în dotare", aprecia comandantul Școlii Militare de Maiștri și Subofițeri "Traian Vuia" – **colonelul Ilie Andrei**. *"În procesul de învățământ din Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia" a existat o preocupare deosebită pentru compatibilizarea formării și perfecționării elevilor și cursanților cât și a personalului didactic cu formele și metodele specifice învățământului din armatele statelor membre NATO. În vizitele reciproce executate de reprezentanți ai școlii și delegații din SUA, Anglia și Italia s-a desprins concluzia că soluția cea mai eficientă de progres rapid în acest sens este aplicarea principiului „VĂZUT – ADOPTAT – EXECUTAT", cu acceptarea unei continue perfecționări. Așa a fost adoptată experiența engleză în realizarea cursurilor <<Recrut>> și <<Leadership>>".*

Calculatoarele existente asigură însușirea cunoștințelor legate direct de informatică dar sunt folosite și pentru însușirea materiilor de specialitate. Soft-ul educațional care poate fi utilizat de elevi abordează atât probleme de cultură generală și limbi străine cât și de specialitate prin efortul personalului didactic și al elevilor. Existența accesului la Internet, permite ca informația tehnică și socială necesară elevilor să fie valorificată eficient în pregătirea personală.

"Activitatea de învățământ rămâne <<temelia>> în formarea unui corp profesionist de cadre militare. Nu poți lucra la nivel performant cu oameni care <<nu știu carte>>. Cu oameni care nu au parcurs un sistem de învățământ adecvat. Dincolo de talent, de pasiunea inimii și puterea minții, omul rămâne <<rezultatul>> unui exercițiu continuu, unei munci responsabile și constante. Noi, școala ce formează specialiștii Forțelor Aeriene, căutăm optimizarea trăsăturilor elevilor, native cele mai multe, într-o viitoare configurație a personalității în care deprinderile câștigate vor da valoare și consonanță <<bagajului>> uman strâns pe drumul modelării de sine, pus sub semnul devenirii umane" – conchidea **generalul de flotilă aeriană Liviu Burhală**, comandantul școlii.

Școala de la Boboc, restructurată, redotată, evaluată, cu gând de acreditare, are motive de mândrie: dă lumii aerodromurilor, aviatori, radiolocatoriști și artileriști – cu cea mai bună și mai „caldă" minte. Și, cine nu știe, poate afla la Boboc că, vecinătatea oamenilor buni, te poate face și pe tine un pic mai bun.

Comandor
DUMITRU BERBUNSCHI

A ÎNCEPUT ŞCOALA!

Începutul lunii octombrie marchează, în mod tradițional, începutul unui nou an universitar. Așa cum se întâmplă de fiecare dată cu această ocazie, platoul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă" a reprezentat și în acest an locul unui nou început de drum. Cei peste 200 de studenți ai instituției (60 de studenți ai cursurilor de zi și alți 180 de studenți la fără frecvență, pentru continuare de studii) au participat la ceremonia de deschidere care a beneficiat, cum era și firesc, de fastul specific unui ceremonial militar.

La festivitate a participat, în calitate de reprezentant al Statului Major al Forțelor Aeriene, **generalul maior dr. Marinel Nicolae** care a citit, totodată, ordinul ministrului cu ocazia deschiderii anului universitar. La tribuna oficială s-au mai aflat primarul și prefectul Brașovului, foste cadre didactice și militare aflate în rezervă, precum și actualul corp didactic al instituției.

Noul comandant al Academiei, **colonelul prof. univ. dr. Vasile Marin**, s-a adresat studenților, profesorilor și invitaților, subliniind importanța calității procesului de învățământ ce trebuie urmărit și menținut pe timpul școlarizării: *„În anii trecuți am răspuns prompt și eficient provocărilor procesului de la Bologna și calendarului Lisabona, am pus în aplicare legile promovate în acest sens, ne-am adaptat planurile și programele de învățământ la parametrii impuși pe plan național și european și am încercat să fim la înălțimea instituțiilor militare de învățământ din celelalte state membre NATO.*

Noile condiții în care vom desfășura procesul de învățământ ne obligă să regândim condițiile de pregătire, sprijin, consiliere și evaluare a studenților noștri, promovând și menținând, în acelasi timp, caracteristicile culturii noastre organizaționale, tradițiile militare și specificul național".

Deși ceremonialul a marcat debutul oficial al anului universitar, studenții Academiei „Henri Coandă" erau prezenți la școală încă din data de 20 septembrie, fiind convocați în taberele de instrucție.

Promoția de boboci din acest an este, în totalitate, o promoție de artileriști și rachetiști sol-aer, ei urmând să activeze, după absolvire, în unitățile trupelor terestre. O altă caracteristică specifică promoției constă în faptul că reprezintă prima serie de studenți ai acestei arme care vor absolvi studiile superioare în conformitate cu „Declarația

de la Bologna", adică vor absolvi Academia după numai 3 ani de studii, urmând ca ulterior să urmeze un masterat pentru continuarea studiilor.

Șeful grupei de boboci, **studentul Felician Miron** este absolvent al liceului militar de la Breaza. Deși visul său de a deveni pilot a fost spulberat datorită faptului că anul acesta nu a existat promoție pentru respectiva specialitate, s-a reorientat și este sigur că a făcut o alegere corectă alegând această armă, mai ales că absolvind Academia Forțelor Aeriene nu se va îndepărta foarte mult de aeronave. Colega sa, **studenta Antoaneta Arsene**, absolventă a aceluiași liceu militar, a ales această specialitate pe considerente de efort fizic: *„Am declanșat un adevărat război în familie când am decis să îmbrățișez cariera militară. Dar, îmi place și nu regret alegerea făcută. În comparație cu celelalte Academii Militare, consider că aici voi putea face față cel mai bine efortului fizic pe care ar trebui să-l depun. Cred că se va pune mai mult accent pe învățătură decât pe efort fizic si asta este ceea ce pot oferi eu"*, s-a caracterizat, cu maximă autocritică dar și cu un realism aproape ireal vârstei, Antoaneta.

La început de drum, nouă nu ne rămâne decât să le dorim tuturor să-și îndeplinească visul.

Și le promitem că vom fi cu ochii pe ei!

Căpitan MIRCEA BARAC

DE VEGHE... ÎN A TREIA DIMENSIUNE

A treia dimensiune a războiului – dimensiunea aeriană – a căpătat o importanţă covârşitoare. Timpul de reacţie, indicator de bază al capacităţii de ripostă, s-a redus la ordinul minutelor şi chiar al secundelor datorită vitezelor tot mai mari cu care se desfăşoară acţiunile de luptă. Performanţele aviaţiei moderne, armamentul care încorporează tehnologii de vârf, intervenţia forţelor de reacţie rapidă fac posibile adevărate „intervenţii chirurgicale" în zonele de conflict. În această dimensiune cu valenţe Hi-Tech, apărarea aeriană are un cuvânt hotărâtor de spus. Artileria şi rachetele sol-aer trebuie încadrate cu profesionişti de cea mai înaltă clasă, dotate la nivelul cerinţelor şi misiunilor pe care le au de îndeplinit. Da, le trebuie tehnică şi le trebuie speranţă bravilor artileriştii şi rachetişti, aşa cum le trebuie tehnică aducătoare de speranţă tuturor componentelor luptătoare ale Forţelor Aeriene Române. Pentru că, modeşti până la anonimat, valoroşi prin meserie şi menire, artileriştii şi rachetiştii sol-aer încă mai trăiesc, spre cinstea lor, într-un romantism inefabil. Pentru ei, „jocul cu focul" reprezintă un fel de a fi.

O scenă de foc şi fum

Programul activităţilor din Tabăra de Instrucţie şi Poligonul de Trageri Sol-Aer ce a marcat a treia zi de manifestări consacrate împlinirii a 90 de ani a armei Artilerie şi Rachete Sol-Aer, a început la ora 10,00. Cu soarele ridicat pe cer, invitaţii au putut vizita expoziţia cu tehnică de artilerie şi rachete sol-aer amenajată de organizatori, unde au putut fi văzute rachetele sol-aer SA-2 (VOLHOV), instalaţiile GEPARD, complexele KUB, OSA şi OERLIKON. Alături de acestea a fost expus şi complexul HAWK – prezentat exclusiv în cadrul expoziţiei statice – de producţie americană, cea mai recentă achiziţie destinată înzestrării trupelor de rachete sol-aer din Forţele Aeriene.

La eveniment au participat secretarul de stat şi şef al Departamentului pentru Armamente din Ministerul Apărării, invitaţi din armatele altor state (SUA, Olanda), ofiţeri români din arma artilerie şi rachete sol-aer, cadre în rezervă şi în retragere ce au activat în diferite structuri ale armei. Din partea Forţelor Aeriene a asistat locţiitorul şefului Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul maior dr. Mihail Orzeaţă.**

După ce invitaţilor le-a fost prezentată tehnica, profesioniştii şi-au ocupat, ca într-un ritual exersat şi însuşit la perfecţie, locul în dispozitivul de luptă şi au aşteptat, calmi, ordinul de acţiune. Comandantul, **colonelul Oprea Haralambie,** aflat în punctul de comandă, avea să dea, în scurt timp, ordinul de luptă.

Enigmaticul, pentru o parte din asistenţă, „S.P.L.-1" (un semnal codificat de alarmare) declanşează reflexe dobândite de-a lungul a zeci şi sute de antrenamente.

Începe freamătul. Se cuplează motoarele. În zumzetul care cuprinde poligonul, răsună comenzile scurte şi ferme ale comandanţilor. Ţevile tunurilor se

pun în mișcare. Antenele stațiilor de radiolocație de cercetare încep să se rotească. În difuzoare, se aude zgomotul specific emisiei, semn că a început „vânătoarea electromagnetică". Tensiunea care plutea în aer este risipită, din când în când, de vocea ofițerului cu relațiile publice, **maiorul Ion Popa:** *„Inamicul aerian se apropie din direcția... Se află la distanța de... Vor acționa complexele de rachete..."*. Ca niște vânători experimentați, rachetele „adulmecă" prada care se apropie din direcția anunțată, așteptând cu nerăbdare să părăsească rampele.

Două fulgerări scurte, urmate la puțin timp de zgomotul infernal specific câmpului de luptă, marchează începutul canonadei de foc si fum. Inamicul – rachete țintă lansate de pe platforma terestră – este în aer. Conform scenariului exercițiului, primii intră în luptă militarii din cadrul Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „Nicolae Dăscălescu". Greul se duce în cabina indicare-dirijare, unde lupta cu secundele generează valuri de adrenalină și o tensiune pe care a-i putea s-o tai cu cuțitul. Afară, asistența vede, undeva în infinitul celei de-a treia dimensiuni, „îmbrățișarea" a doi monștri într-o explozie de lumină.

Urmează o serie de ținte lansate de pe platforma GABARA, aflată în largul mării, iar spectacolul din înălțimi se repetă. În scurt timp intră în scenă și rachetiștii din cadrul batalionului dobrogean de la Medgidia. Complexul de rachete „KUB" își face apariția printre nori de fum și praf. Cu puțin timp în urmă, primise ordinul de luptă. O oprire scurtă și începe desfășurarea în poziție de luptă. Rachetele se ridică amenințător spre cer. După câteva momente de ezitare, încep același dans drăcesc, ațintite spre inamicul văzut doar în spectrul electromagnetic. L-au dibuit deja. Câtă precizie și rapiditate! Timpul este dimensiunea critică a tuturor acțiunilor artileriștilor și rachetiștilor. La vitezele de desfășurare ale războiului actual, pentru ei secundele au devenit mult mai scurte...

În continuare, artileriștii de pe GEPARD, clujenii de la OSA și artileriștii de la bateria de OERLIKON au completat reprezentația, lansând o ploaie de rachete și de proiectile pe parașute luminoase. Profesioniștii de pe modernul GEPARD au executat, în afara tragerilor sol-aer și trageri asupra unor obiective terestre. Seria tragerilor a fost încheiată prin lansarea experimentală a două rachete antigrindină RAG-6 (produse de Electromecanica Ploiești) și a două rachete țintă RT-3, care au fost combătute de complexul OSA al Regimentului 50 Rachete Antiaeriene.

Exclamațiile și aplauzele asistenței la terminarea „spectacolului" au răsplătit eforturile „actorilor" care au presupus trei săptămâni de antrenamente prelungite. Noi nu putem decât să le mulțumim și să sperăm că au fost recompensați pe măsură.

Un fel de a fi

Pentru artileriștii și rachetiștii sol-aer, poligonul și tragerile reale constituie momentele adevărului. Dincolo de spectacolul extraordinar, magnific, dincolo de febrilitatea pregătirilor nemijlocite de dinaintea tragerilor, dincolo de emoțiile mai mari sau mai mici se află multe eforturi, muncă și profesionalism.

I-am cunoscut pe artileriștii și pe rachetiștii

sol-aer din Forțele Aeriene ca oameni dârji și neclintiți în îndeplinirea misiunilor, și ca oameni cu o mare dragoste de viață. Oameni călițI în dispozitive grele, în zeci și sute de misiuni, la mii și mii de zile și nopți de veghe neîntreruptă. Au fost denumiți veteranii „războiului rece", și pe bună dreptate. Neștiuți și nevăzuți, artileriștii și rachetiștii sol-aer au dus „războiul rece" din unități dispuse departe de ceea ce înseamnă confort și civilizație, în zilele și nopțile de serviciu operativ. Familiile lor știu cel mai bine cât i-au așteptat să se întoarcă din poligoanele de trageri sau din turele de serviciu... În competiție permanentă cu performanțele aviației, au fost obligați să obțină de la tehnica pe care o au în dotare ceea ce alții ar fi crezut imposibil. Rezultatele obținute în poligoane le-au răsplătit eforturile, le-au confirmat tenacitatea, valoarea, înaltul profesionalism.

Plasați, din concepție, pe aerodromuri sau departe, în afara localităților, militarii din această armă, cadrele mai ales, n-au avut o viață liniștită niciodată. A fost o perioadă, în care rachetiștii mergeau pentru a executa trageri reale în poligonul special din fosta Uniune Sovietică. Mii de kilometri parcurși sub un stres infernal, stres provocat de obligativitatea de a lua „foarte bine". „Să nu vă întoarceți fără foarte bine", suna una dintre sarcinile copleșitoare ale acelor oameni. Sarcină sau ordin care a dus mulți oameni prin spitale. Dar, cu toate că era atât de împovărător pentru ei, rachetiștii s-au întors mereu cu „foarte bine" de la teribila confruntare cu țintele reale.

Pentru artileriști, „blestemul meseriei" s-a numit poligonul Capu Midia. Misiunea din poligon era și este importantă, are o parte foarte frumoasă, reală, vie, dar a fost și, într-o anume măsură, încă mai este, de o uzură resimțită de generații întregi. Mai ales condițiile de cazare lasă de dorit. Iar acest aspect negativ s-a amplificat în momentul în care hotelul militar din incinta Taberei de Instrucție nu a mai putut fi utilizat datorită stării avansate de degradare în care

se află. Un lucru generat, desigur, de lipsa fondurilor necesare reparațiilor și întreținerii. Iar problema, am aflat de la **colonelul Virgil Gherghe,** comandantul taberei, nu este soluționabilă în viitorul apropiat. *„Abia în anul 2008 hotelul ar putea intra în planul de investiții, conform procedurilor legale în vigoare. Până atunci, soluția pe care am găsit-o a fost să amenajăm unul din pavilioanele în care erau cazați militarii în termen. Condițiile nu sunt aceleași ca și la hotel, datorită modului actual de compartimentare al dormitoarelor, în care pot fi cazați 20 sau chiar 30 de militari. Ceea ce, pentru o perioadă mai lungă de timp, de trei săptămâni (cât durează o serie de trageri cu rachete sol-aer), generează o anume stare de disconfort la nivel individual. Și mai dificil este când se suprapun mai multe serii de trageri și nu dispunem de spații suficiente de cazare. Atunci, o parte din ei sunt nevoiți să-și petreacă „sejurul la Capu Midia”, dacă pot spune așa, fără să ofensez pe cineva, la corturi. Însă chiar și în aceste condiții, lăudabil pentru ei, pentru toți ofițerii, maiștrii militari și subofițerii este faptul că și-au văzut de treabă și s-au instruit, și-au probat pregătirea în condiții de luptă reale, învingând greutățile de pe pământ și țintele din aer”.*

Schimbul de generații

Cu doar câțiva ani în urmă, divizioanele de rachete sol-aer ce au în dotare complexele S-75M3 VOLHOV aveau în componența echipei de luptă, în general, personal cu o foarte mare experiență, profesioniști călițI în zeci de trageri reale, cu reflexe formate în infinitele ture operative. Se aflau în acele echipe ofițeri și maiștri militari care intraseră pe poarta divizionului din promoție și urmau să iasă la pensie, în unele cazuri, chiar de pe prima funcție pe care fuseseră încadrați. Ajunseseră, în timp, să știe aproape pe dinafară schemele sistemului, executau lucrările de întreținere cu firescul cu care orice om se îmbracă sau servește prânzul. Aveau mai multe revelioane sărbătorite în punctul de comandă al divizionului decât cu familia și aș putea să jur că deși găseau pe o beznă de-ți scoteai ochii orice buton din miile existente într-o singură cabină, acasă se umpleau de vânătăi lovindu-se de propriile lucruri, neștiindu-le foarte bine locul. „Dau doi sublocotenenți pe un meșter bătrân”, i-am auzit când am ajuns pentru prima dată în divizion, pe comandanții de baterii. Deși m-a deranjat remarca, ce nu era neapărat ofensatoare, ci doar puțin răutăcioasă, am înțeles în scurt timp ce vroiau să spună „bătrânii satului”. În doar câteva zile, aș fi dat orice ca pe sistemul meu să fi avut norocul să găsesc un maistru cu experiență care să-mi arate unde pot să răsucesc o amărâtă de șurubelniță și de ce anume dar, mai ales, unde nu ar trebui să o răsucesc.

Acum, cu fiecare serie de trageri, poți observa cum media de vârstă a echipelor de luptă se apropie tot mai mult de anii absolvirii școlii, în contrast evident cu echipele de „pensionari” din urmă cu puțină vreme. Iar pentru argumentare, cred că sunt relevante următoarele exemple: spre sfârșitul anilor 1990, funcția de șef SFC (sistemul de formare al comenzilor) era prevăzută în statul de încadrare cu gradul de maior. La începutul noului mileniu era prevăzută cu gradul de sublocotenent-locotenent. În momentul de față, este prevăzută cu gradul de maistru militar.

Pe una din aceste funcții am întâlnit-o pe **Alina Magdalena Gherghel**, maistru militar clasa a IV-a. Promoție 2003, se afla deja la a doua tragere în poligon. Cea mai mare problemă a ei părea a fi faptul că o cam „băteau” bocancii. Adaptarea la viața de campanie, profesând o meserie destul de pretențioasă, totuși, erau trecute la capitolul lucruri firești. Optimistă din fire, visează la momentul în care va putea fi operator pe o tehnică de generație mai recentă. În acest sens, investește în propria educație, urmând cursurile unei facultăți de inginerie managerială.

Aceeași situație și în cazul **sublocotenentului Emanuel Surugiu.** Promoție 2005, această serie de trageri a reprezentat, pentru el, botezul focului. Și nu din orice postură, ci din cea a ofițerului cu dirijarea. O postură ce părea de neconceput, în urmă cu doar câțiva ani, pentru un sublocotenent. Un risc asumat, un pariu câștigat. Deoarece povara răspunderii pentru efortul depus de întregul divizion în sute și mii de ore de pregătire a depins, în foarte mare măsură, de profesionalismul său, de stăpânirea de sine de care a dat dovadă, de maturitatea sa și, nu în ultimul rând, de încrederea care i-a fost acordată. O experiență din care înveți infinit mai mult decât în interminabilele ore de pregătire „la rece”. Și exemplele pot continua. Este efectul restructurării, al regândirii locului și rolului omului în cadrul sistemului. De aceeași părere este și **locotenent-colonelul Toader Chirilă**, comandantul divizionului: *„O echipă tânără este mai motivată. Chiar dacă uneori experința nu poate fi înlocuită doar cu ambiție și dăruire, ci cu un efort suplimentar, satisfacțiile sunt la fel, sau poate chiar mai mari”.*

Colonelul Oprea Haralambie, comandantul Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „Nicolae Dascălescu” avea, la sfârșitul aplicației, mina unui om care, deși stors de aproape toate resursele, avea puterea să zâmbească. *„Sunt mulțumit că am reușit, în decurs de doar câteva luni, nu doar să executăm trageri de luptă cu toate divizioanele Brigăzii, ci mai mult decât atât, am reușit să realizăm o serie de lucruri noi pentru trupele de rachete sol-aer din Forțele Aeriene. Astfel, dacă în luna februarie am executat trageri de luptă pe timp de iarnă, ceea ce a reprezentat o premieră și, de asemenea, am executat trageri experimentale ce au permis validarea condițiilor de executare a tragerilor de luptă cu sistemele VOLHOV pe rachete țintă lansate de pe platforma terestră situată în poligon, de această dată am executat exerciții cu ținte aeriene marcate în cadrul zborurilor VIPER LANCE. Acest fapt ne-a permis să ne antrenăm în condițiile recepționării unui semnal de la o aeronavă ce nu se află în dotarea Forțelor Aeriene Române, respectiv avionul F-16. Un exercițiu deosebit de util, întrucât am putut compara semnalele și trage concluzii. În ceea ce privește strict cadrul tactic al exercițiului ISTRIA 2006, obiectivul principal a constat în perfecționarea capacității de conducere a comandamentului Brigăzii Rachete Sol-Aer și a comandamentelor divizioanelor de rachete sol-aer și tehnic în aplicarea formelor, procedeelor și principiilor de pregătire și ducere a acțiunilor de luptă, antrenarea trupelor participante pentru a acționa integrat în vederea contracarării acțiunii mijloacelor aeriene ale adversarului. A fost un efort susținut, întrucât în paralel cu aceste activități, am fost implicați și în organizarea acțiunilor desfășurate cu ocazia împlinirii a 90 de ani de existență a armei. Și, nu în ultimul*

rând, anul acesta, în cadrul brigăzii a fost demarat procesul de implementare și de integrare a sistemului de rachete sol-aer cu rază medie de acțiune, Raytheon HAWK modernizat. Ceea ce implică o serie de eforturi logistice și de personal nu tocmai ușor de gestionat. Dar, este un efort în care ne-am implicat cu toate forțele, întrucât reprezintă un moment de cotitură foarte important în ceea ce privește istoria și dezvoltarea armei, în general, și transformarea brigăzii în special. Sper să reușim să finalizăm acest proiect conform graficului ordonat, întrucât țin foarte mult la armonia armelor și specialităților din Statul Major al Forțelor Aeriene, singurul ligament care dă puteri peste cota pe care o poate oferi fiecare componentă în parte. Aviația, artileria și rachetele sol-aer și radiolocația sunt rostuite a fi mereu împreună, întrucât scopul este același, mijloacele diferă. Este vorba de complementaritate".

Nevoia de speranță

În structura integrată a Statului Major al Forțelor Aeriene, artileria și rachetele sol-aer își au locul lor distinct. S-a făcut și se face reformă în toate

structurile, inclusiv în cele de apărare aeriană cu baza la sol.

Schimbările majore produse în prima parte a anilor 90 în situația politico-militară internațională, în special cea europeană, au marcat profund gândirea militară, la toate nivelurile tactic, tactic-operativ și strategic.

Analiza profundă a amenințărilor în noul context internațional general și în condițiile opțiunii imediate a României de a se integra în cele două structuri occidentale, Uniunea Europeană și NATO, a condus și la nivelul Statului Major al Forțelor Aeriene la necesitatea elaborării documentelor cu nevoile misiunii și a celor cu cerințele operaționale pentru toate categoriile de sisteme de apărare aeriană cu baza la sol: sisteme de apărare aeriană cu rază scurtă și foarte scurtă de acțiune – SHORAD/VSHORAD, cu rază medie – MSAM și rază mare – HSAM.

Până în prezent s-a achiziționat și operaționalizat doar aparatură modernă de apreciere și evaluare a tragerilor în poligonul Capu Midia. Dar, din păcate, cu o aparatură de apreciere a tragerilor considerată „up-to-date" se evaluează, încă, tragerile executate cu o tehnică de apărare aeriană cu baza la sol care are în proporție ridicată resursa de funcționare epuizată, chiar și după prelungiri succesive! Uzura morală și fizică trebuie compensată cu o excelentă pregătire a specialiștilor, cu multă pasiune și dăruire.

Specialiștii deosebiți pe care îi avem au nevoie de suport tehnic, de mijloace de luptă moderne și eficiente! „Dați-ne tehnică și ne dați speranță" – pot fi auziți, gândind, profesioniștii traiectoriilor precise.

Referitor la acest aspect, **colonelul Teodor Blaga**, șeful Biroului instrucție artilerie și rachete sol-aer din Statul Major al Forțelor Aeriene, ne-a declarat:

"În procesul achiziției sistemelor de apărare aeriană cu baza la sol, pe lângă dificultățile generate de prețurile foarte mari ale tehnicii, intervin o serie de limitări, astfel: numărul relativ redus de tipuri de asemenea sisteme existente pe piața occidentală, faze diferite de dezvoltare a sistemelor ce răspund cerințelor de performanță actuale, cerințele de integrare în sistemele de comandă-control aerian specifice NATO. Iată câteva dintre cauzele esențiale prin care se poate explica de ce până în 2006, în Statul Major al Forțelor Aeriene nu s-au instalat la trupe sisteme noi, de ce procesul achiziției și instalării la trupe a unor asemenea sisteme este atât de anevoios".

– Însă, la nivelul cerințelor stricte, avem un plan coerent?

– Încă din anii 1997–1998 au fost elaborate Documentele cu Nevoile Misiunii și Documentele cu Cerințele Operaționale pentru Sistemul de Rachete Sol-aer cu Bătaie Medie și Mare și pentru Sistemul Integrat de Arme SHORAD/VSHORAD care au fost validate și aprobate la nivelul ministerului în anul 2000. Sistemele de rachetă sol-aer pe tipuri vor fi achiziționate eșalonat, potrivit strategiei de înzestrare, astfel încât în anul 2008 să devină operaționale 4 baterii de rachete sol-aer cu bătaie medie constituite într-un batalion, la nivelul anilor 2010–2012 acestea vor fi completate cu 2–4 entități de rachete sol-aer cu bătaie mare și capabilități TBMD și un batalion SHORAD/VSHORAD care să constituie o structură operațională de nivel brigadă.

În paralel se vor achiziționa sisteme integrate de armă SHORAD/VSHORAD ce vor înzestra batalioane ce vor apăra bazele aeriene române și vor participa la apărarea unor baze aeriene în teatru în cadrul alianței.

– Care sunt pașii concreți?

– Pași concreți pe linia achizițiilor s-au făcut doar privind **Subsistemul de rachete sol-aer cu bătaie medie** din cadrul Sistemului de rachete sol-aer cu bătaie medie și mare, selectându-se în acest sens Sistemul HAWK. S-a parcurs prima etapă din acest program, achiziționându-se pachetul de echipamente HAWK PIP III de la Forțele Aerine Regale Olandeze, urmând ca în următorii ani să fie parcursă etapa a doua ce va consta în completarea cu echipamente de Comandă-control și comunicații și operaționalizarea Batalionului HAWK. Privind **Sistemele integrate de armă SHORAD/VSHORAD**, avem speranța că în 2006 se va demara procedura de achiziție, Statul Major al Forțelor Aeriene finalizând, încă din luna aprilie, documentele ce-i intră în competență. Statul Major al Forțelor Aeriene face tot ce-i stă în putință pentru a urgenta începerea procedurii de achiziție a **Sistemului de rachete sol-aer cu bătaie mare** pentru a avea în final cu ce să înlocuim actualele sisteme de rachete sol-aer S-75M3 Volhov.

În finalul discuției noastre, colonelul Teodor Blaga a ținut să ne încredințăze: „Sperăm că și componenta de Comandă-control a sistemelor GBAD din cadrul SCCAN se va realiza conform planurilor existente și, mai mult decât atât, se va dezvolta astfel încât toate structurile aferente să fie interoperabile potrivit standardelor NATO".

Întreaga istorie a apărării aeriene a teritoriului României este legată de apariția și dezvoltarea mijloacelor de atac aerian. La rândul lor, mijloacele de apărare aeriană au condiționat perfecționarea celor de atac aerian. Relațiile cauză-efect și atac-apărare sunt deosebit de actuale în domeniul apărării aeriene a teritoriului. Schimbările care au avut loc în conținutul și procedeele acțiunilor de luptă ale acestei categorii de arme sunt legate, înainte de toate, de dezvoltarea vertiginoasă și de lărgirea sferei de folosire a mijloacelor de atac aerian și, ca rezultat nemijlocit, de dotarea trupelor de apărare aeriană cu tehnică nouă și din ce în ce mai perfecționată din punct de vedere calitativ.

Căpitan Mircea BARAC

ARTILERIA ŞI RACHETELE SOL-AER, O ARMĂ NONAGENARĂ 1906 – 2006

Data de 15 august are, pentru o parte din personalul Forţelor Aeriene Române, o semnificaţie aparte, întrucât reprezintă un punct de reper şi o certificare a existenţei şi importanţei unei categorii de arme – artileria şi rachetele sol-aer, cu un impact major în evoluţia fenomenului război.

Aşa cum se întâmplă an de an de Ziua Adormirii Maicii Domnului, artileriştii si rachetiştii sol-aer s-au reunit şi de această dată la monumentul ridicat întru cinstirea înaintaşilor acestei arme, în fosta locaţie a Şcolii de Aplicaţie de la Cernica. Însă anul 2006 nu a fost o aniversare obişnuită, ci aniversarea a 90 de ani de existenţă a armei sau, cu alte cuvinte, sărbătorirea unei vârste venerabile, cu darul de a impune respect. Fapt pentru care, evenimentul a fost aşteptat şi pregătit ca o adevărată sărbătoare.

Astfel, scăldaţi de razele mai mult decât prietenoase ale unui soare aflat pe sfârşit de vară, cadre militare din Statul Major al Forţelor Aeriene şi din Brigada 1 Rachete Sol-Aer, veterani şi personalităţi pentru care artileria şi rachetele sol-aer au reprezentat, la un moment dat, un mod de viaţă, au participat la ceremonialul depunerii de coroane la monumentul de la Cernica. Evenimentul a fost onorat de prezenţa locţiitorului şefului Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul maior dr. Mihail Orzeaţă.** Momentul aniversar a continuat în locaţia comandamentului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer unde, într-un cadru absolut informal, au fost rememorate, de către participanţi, evenimente, fapte şi oameni care aparţin deja istoriei. Au fost evocaţi, astfel, **Burileanu, Negrei** sau **Bungescu,** eroii celor două războaie mondiale, şi s-au depănat amintiri despre veghea împinsă uneori la limita imposibilului, din timpul atât de păgubitorului „război rece".

Un lucru surprinzător l-ar putea constitui, pentru cei mai puţin familiarizaţi cu istoria armei, faptul că veteranii consideră drept zi aniversară data de 13 mai când, cu ceva mai bine de 90 de ani în urmă, desigur, s-au înfiinţat „primele posturi de pază împotriva aeronavelor". Oricum, poate n-ar fi rău dacă s-ar lua în considerare şi această variantă, şi nu doar pentru că absenţa personalităţilor politice şi militare marcante este pusă, întotdeauna, pe seama participării lor la Ziua Marinei Militare, ce se sărbătoreşte la aceeaşi dată. *„Artileria s-a născut la mijlocul lui florar, dar nu din flori, ci din pasiune şi devotament"* – sublinia generalul de divizie Eugen Teodorescu, fostul comandant al Apărării Antiaeriene a Teritoriului, nu cu mult timp înainte de a lăsa drept amintire a trecerii sale pe Pământ, doar „amprenta" unei personalităţi care şi-a dedicat existenţa istoriei şi evoluţiei acestei arme.

Activităţile dedicate sărbătoririi a 90 de ani de la înfiinţarea Artileriei şi Rachetelor Sol-Aer au continuat, în cursul lunii august, printr-o expoziţie de tehnică organizată în cadrul Muzeului Militar Naţional, ocazie propice pentru lansarea volumului „Artileria şi Rachetele Antiaeriene Române – tradiţii, prezent, perspective", ediţie coordonată de generalul de brigadă dr. Visarion Neagoe.

Şi, întrucât artileriştilor şi rachetiştilor sol-aer tot în poligon le stă cel mai bine, manifestările consacrate trecerii armei în cel de-al zecelea deceniu de existenţă, au

explodat într-un „spectacol de foc şi fum" al traiectoriilor precise la malul mării, în ziua de 23 august 2006.

Scurtă cronică

Ca armă, artileria şi rachetele sol-aer reprezintă produsul veacului al XX-lea şi, ca urmare, istoria sa de peste nouă decenii, în care cuvintele de ordine au fost *„menţinerea liniştii aeriene a ţării"*, prezintă sub diferite forme evoluţia de ansamblu a artei militare şi a tehnicii, consemnate în această perioadă pe plan naţional şi mondial. Apariţia, în anul 1916, în structura armatei române a primelor entităţi specializate în *„lupta contra aeronavelor"* a însemnat, în mod firesc, întemeierea unui nou gen de armă de sine stătătoare, cu rol, misiuni şi structuri specifice. Acest moment a fost concretizat la **15 august 1916,** prin înfiinţarea Corpului Apărării Antiaeriene. Destinaţia unităţii înfiinţate la acea dată era apărarea antiaeriană a Bucureştilor.

Dezvoltarea ulterioară a genului de armă a fost incontestabil legată de folosirea în luptă a mijloacelor de atac din aer şi, implicit, de nevoia apărării împotriva acestora. Astfel se explică ascensiunea rapidă a artileriei antiaeriene, materializată în întărirea cu mijloace noi a Corpului Apărării Antiaeriene, stabilirea obiectivelor militare şi civile care să fie apărate, repartizarea mijloacelor în funcţie de importanţa strategică a *„punctelor sensibile"*, cum erau denumite atunci centrele populate, fabricile, podurile.

Cronica evoluţiei armei, de la înfiinţare până în zilele noastre, este presărată cu numeroase pagini de eroism, cu nenumăratele fapte de arme ale slujitorilor ei, care au ştiut să transforme misiunea de apărarea antiaeriană a obiectivelor într-o sfântă şi nobilă datorie. Vor rămâne adânc încrustate în Cartea istoriei naţionale, eroicele lupte angajate de artileria antiaeriană, alături de întreaga armată română, în anii Marelui Război de Reîntregire Naţională, în Capitală şi în împrejurimile ei, pe Valea Prahovei şi în Moldova. Nu vom uita niciodată galeria oamenilor iluştri care au îmbogăţit teoria şi arta militară românească, între care un loc de cinste îl ocupă generalii Ion Bungescu, Ştefan Burileanu şi Gabriel Negrei, de ale căror nume se leagă apariţia primelor tunuri antiaeriene şi a primului aparat de conducere a focului în România.

Marea conflagraţie mondială dintre anii 1939–1945 a determinat mutaţii profunde în domeniul organizării, înzestrării şi întrebuinţării în luptă a artileriei antiaeriene, determinate de evoluţia şi rolul din ce în ce mai importante ale mijloacelor aeriene ale adversarului în realizarea scopurilor războiului. Astfel, în acea perioadă, paleta de mijloace tehnice de luptă s-a îmbogăţit considerabil, unităţile de artilerie antiaeriană fiind înzestrate cu tunuri de calibru mijlociu

şi mic, precum şi cu mitraliere antiaeriene performante, toate produse de firme de prestigiu (Vickers, Skoda, Rheinmetal şi altele) ori fabricate în România sub licenţă. Faptele de arme ale artileriştilor antiaerieni în timpul celui de al Doilea Război Mondial au reprezentat o pagină remarcabilă în cartea marilor tradiţii de luptă ale neamului românesc.

În perioada postbelică a continuat procesul de modelare a concepţiei privind apărarea antiaeriană, ţinându-se cont de mutaţiile survenite în teoria şi practica confruntării aerian-antiaerian. În anul 1949 s-a trecut la o nouă organizare a apărării antiaeriene, s-au format noi unităţi de gen şi a crescut numărul obiectivelor apărate antiaerian. Anul 1959 marchează o cotitură fundamentală în teoria şi organizarea apărării antiaeriene în România, o dată cu înfiinţarea primei unităţi de rachete sol-aer – complexele DVINA. În perioada ce a urmat, o dată cu sporirea numărului unităţilor de rachete sol-aer au avut loc profunde transformări organizatorice, au fost regândite principiile de întrebuinţare în luptă a marilor unităţi şi a unităţilor, s-a reanalizat modalitatea de conducere a acţiunilor de luptă în mod centralizat şi independent, în strânsă cooperare cu aviaţia şi radiolocaţia.

După aprecierea specialiştilor militari, chiar în contextul geopolitic fundamental modificat al noului mileniu este de aşteptat ca principiile apărării antiaeriene să rămână, în parte, aceleaşi, păstrându-şi valabilitatea din ultimele decenii. Apărarea aeriană va continua să constituie o parte componentă a ripostei armate, a războiului de apărare a ţării şi a menţinerii suveranităţii asupra spaţiului aerian naţional.

Orientarea generală a evoluţiei ripostei antiaeriene în perspectiva anilor 2000 este determinată, în special, de prognoza cursului ascendent al ameninţării aeriene, pornindu-se de la imperativul de a contracara fiecare plus de eficacitate pe care le vor înregistra mijloacele şi procedeele de atac aerian. De aceea, viitorul sistem al spaţiului aerian are la bază cerinţele şi necesităţile tuturor subsistemelor componente, deci şi ale artileriei şi rachetelor sol-aer.

Este cert că rolul artileriei şi rachetelor sol-aer va creşte, iar prin reorganizările aflate în curs de desfăşurare se va asigura modernizarea acestui gen de armă, cu o bogată şi îndelungată tradiţie în armata noastră.

Căpitan Mircea BARAC

În perioada 9–25 august a.c., pe aerodromul militar Mihail Kogălniceanu aparţinând Bazei 86 Aeriene Feteşti, s-a desfăşurat exerciţiul româno-american „VIPER LANCE 2006", cu participarea a 14 aeronave F-16 FALCON, din care 12 de simplă comandă, iar două de dublă comandă, 285 militari şi 35 de piloţi din componenţa Escadrilei 22 din Baza Aeriană Spangdahlem, aparţinând Forţelor Aeriene ale SUA în Europa – USAFE – şi a opt aeronave MiG-21 LanceR, dintre care şapte de simplă comandă, iar unul de dublă comandă, o aeronavă IAR-330 MEDEVAC, precum şi 293 militari dintre care 23 de piloţi din Escadrilele 861 şi 862 ale Bazei 86 Aeriene Feteşti.

Aflat la prima ediţie, exerciţiul a urmărit ca scop principal, instruirea în comun a piloţilor români şi americani, în formaţii mixte, pe timpul desfăşurării operaţiunilor aeriene combinate şi a îndeplinirii unor misiuni de zbor la înălţimi mici. Militarii şi piloţii angrenaţi în caruselul "luptei" au desfăşurat zboruri de antrenament la joasă înălţime, operaţiuni aeriene combinate şi antrenamente în lupta aeriană, escortă şi interceptare, precum şi bombardamente cu muniţie inertă în poligonul Babadag, executate de partea americană.

„VIPER LANCE 2006"

– exerciţiul aerian militar comun româno-american –

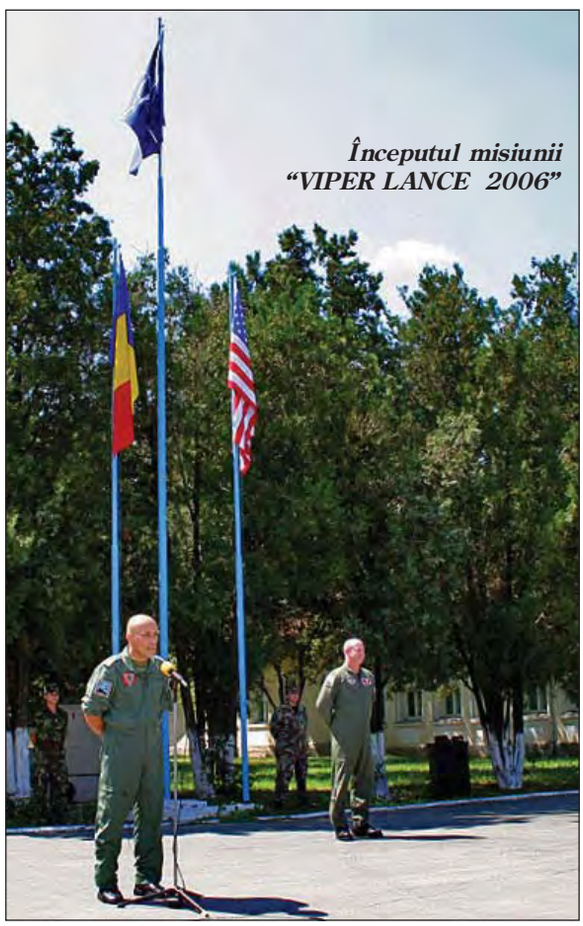

Începutul misiunii "VIPER LANCE 2006"

Galop la joasă înălţime

Printre jeturile de gaze incandescente ale motoarelor turboreactoare, în timp ce oamenii aerodromului – tehnicii de aviaţie – executau pornirile pregătitoare ale avioanelor pentru ziua de zbor ce urma, un pilot de luptă american, urca în cabina a doua a MiG-ului 21 LanceR. Imagine foarte rară pe un aerodrom românesc.

Piloţii din Escadrila 22 americană au avut ocazia de a zbura cu MiG-21.

"Acoperind toate laturile exerciţiului, într-o perfectă paritate, zi după zi, misiunile de zbor au avansat", spunea **locotenent-colonelul Matt Chesnutt**, comandantul Escadrilei 22. "MiG-21 şi F-16 au zburat în formaţii integrate, conduse de la sol în manevrele de bază ale luptei aeriene, simulând misiuni aer-aer cât şi misiuni de atac la sol sau de escortă", a mai spus el.

"Exerciţiul s-a derulat fără nici o piedică", aprecia **locotenentul Coleman McDonald**. "Eu am fost impresionat de programul de zbor al piloţilor români. Zborul meu în cabina LanceR-ului a fost prilejul cel mai bun de a descoperi un alt avion, diferit, fiind în acelaşi timp un privilegiu real şi o onoare pentru mine. Eu vreau să văd ce ei <<văd>> din cabina avioanelor lor, pentru a-mi ajusta unghiul de înţelegere asupra posibililor adversari. Misiunea aceasta de zbor va rămâne semnificativă peste decenii. MiG-ul 21 are o platformă aerodinamică a anilor 60, dar trebuie ştiut că astăzi deţine un sistem de avionică nou, un radar modern, sistem de comunicaţii performant şi un foarte bun sistem de gestionare a focului. Chiar dacă F-16 este mai avansat, sistemele sunt asemănătoare. M-au interesat foarte mult diferenţele constructive şi de concepţie, precum şi tehnica de exploatare a sistemelor", încheia locotenentul Mc-Donald.

Locotenentul Lateş Cătălin, după o experienţă de zbor extraordinară petrecută în cabina a doua a avionului F-16, alături de maiorul Mike Dunkel din Escadrila 22 americană, avea să exclame: "F-16 este un avion superior din toate punctele de vedere. Sunt impresionat de îndemânare piloţilor şi de nivelul lor de pregătire".

Armurierii Richard Bates şi Mark Pastian, pregătind rachetele pentru înarmarea aeronavelor F-16 Falcon

"Exerciţiul a oferit ocazia pilotării aeronavelor MiG-21 şi astfel, putem înţelege tactica de luptă a acestui avion" – a ţinut să precizeze **căpitanul Darren Willis**, pilot pe avioane F-16. "Pentru noi a fost un prilej excelent de a stabili relaţii bune cu piloţii români şi, deopotrivă, de a exersa zborul la joasă înălţime. Noi, în misiunile de instrucţie în Germania, nu zburăm sub înălţimea de 1.000 de picioare. Probabil, lucrul cel mai semnificativ pentru noi, va rămâne şansa de a ne instrui în condiţii speciale, iar acest fapt sper să ne fie de folos". Căpitanul Darren Willis are o experienţă de zbor de peste opt ani, dar nu a fost niciodată în România. "Este un prilej unic", încheia el.

Comandantul Escadrilei 862, **căpitan-comandorul Răzvan Moiceanu**, afirma limpede, chiar dacă avea un aer de resemnare ca profesionist: "...aeronavele F-16 sunt aparate de zbor performante. Este un avion de luptă dorit de orice pilot militar. Exerciţiul <<VIPER LANCE 2006>> a fost conceput pentru a ne permite să ameliorăm modul nostru de lucru, să exersăm pe viu teoria şi principiile luptei aeriene manevriere, chiar având un adversar superior, să învăţăm lucruri noi, să sărim din tiparele zborului orizontal şi al virajelor standard, căutând să ne apropiem de un <<adversar>> redutabil. MiG-ul 21 LanceR, avion cu câteva generaţii mai <<bătrân>>, poate susţine lupta, dar victoria este departe. Rămâne în balanţă profesionalismul, bazat pe talentul pilotului de sub cupola avionului".

Asigurarea zborului aeronavelor F-16 Falcon – muncă de echipă

Avioanele trebuie să zboare...

În timp ce majoritatea participanţilor implicaţi în exerciţiul "VIPER LANCE 2006" consideră ziua de muncă încheiată la asfinţitul soarelui, ziua de lucru tocmai începe pentru serviciul de mentenanţă din schimbul de noapte. Din cei peste 250 de militari americani veniţi la Mihail Kogălniceanu pentru instruire în acest exerciţiu, peste 170 de specialişti sunt tehnici de aviaţie, implicaţi în misiunea de întreţinere a aeronavelor şi a sistemelor aferente.

"Misiunea noastră este la fel aici, aşa cum este pretutindeni", a spus **căpitanul Bill Reynolds**, şeful serviciului de exploatare şi întreţinere al Escadrilei 22 americane. "Noi pregătim pentru zbor aeronavele, asigurăm funcţionarea sistemelor, furnizând siguranţă şi încredere în avion. Pentru a garanta derularea misiunii fără sincope, personalul de asigurare lucrează în trei schimburi, prin rotaţie, pentru a orchestra decolarea cu succes şi aterizarea în siguranţă a aeronavelor F-16. În timpul lunilor de vară, în cadrul serviciului de mentenanţă, preferăm schimbul de noapte pentru a evita căldura şi soarele", a spus căpitanul. "În general, echipajele de noapte lucrează la remedierea problemele mai dure, astfel încât echipa de zi să nu se confrunte cu situaţii dificile", a completat el.

Căpitanul Reynolds, în încheiere, a conchis: "Eu văd o integrare deplină între personalul navigant şi cel de asigurare. Compunem o echipă solidă şi de durată, trăim şi muncim mult timp împreună, iar unicul fapt la care suntem cu toţii concentraţi este misiunea primită".

O milă de cablu de comunicaţii, şase containere de echipament şi trei zile de lucru neîncetat, pentru a pune în capacitate completă de funcţionare legăturile unei baze aeriene alese din timp – aceasta este munca standard pentru militarii americani din compunerea compartimentului comunicaţii. Treisprezece militari americani, specialişti de comunicaţii din Baza Aeriană de la Ramstein

din Germania, au fost detaşaţi la Mihail Kogălniceanu pentru a sprijini desfăşurarea exerciţiul bilateral româno-american "VIPER LANCE 2006".

"Escadronul nostru este răspunzător de desfăşurarea comunicaţiilor şi asiguararea legăturilor de aerodrom, având ca responsabilitate sprijinul Forţelor Aeriene ale SUA în Europa (USAFE)", a spus **locotenentul James Curbo**, şeful detaşamentului de mijloace de comunicaţie. "Noi servim drept sursă principală pentru desfăşurarea mijloacelor de comunicaţie în USAFE, fiind trimişi timpuriu în noul amplasament, până să ajungă misiunea de bază. Detaşamentul de comunicaţii dislocat la Mihail Kogălniceanu furnizează sprijinul pentru navigaţia de aerodrom, un radiofar tactic folosit de aeronave pentru instrucţiuni la distanţă, legăturile sol-aer şi radio-urile de sol mobile, într-o reţea care sprijină toţi combatanţii desfăşuraţi. Forţele Aeriene şi comunicaţiile de luptă au o reputaţie bună" – a spus locotenentul. "Tot angrenajului nostru este proiectat să fie transportat rapid, aşa că noi suntem pregătiţi, fiind gata oricând, să punem în poziţie de luptă orice tabără de bază, oriunde".

Luând la cunoştinţă de nevoile de comunicare necesare în amplasamentele îndepărtate, specialiştii îşi pun mintea la contribuţie căutând soluţiile optime de configurare a sistemelor, pentru o utilizare benefică.

"În plus, informaticienii şi tehnicienii de întreţinere radio, au nevoie de alţi specialişti în construcţii. Fiecare detaşare desfăşurată în teatru de operaţii sau pentru antrenament, necesită producerea energiei electrice şi asigurarea condiţiilor propice vieţii. Avem specialişti care menţin permanent în funcţiune generatoarele electrice, sursele de încălzire, ventilaţie şi climatizare, pentru a păstra microclimatul necesar oamenilor şi deopotrivă calculatoarelor şi a celorlalte echipamente speciale. Înainte de a derula misiunea într-un nou amplasament, noi garantăm fiabilitatea echipamentul nostru, utilitatea şi funcţionalitatea lui. Poate să dureze, oriunde în lume, de la 72 ore la una sau două săptămâni pentru a ne pregăti o desfăşurare îndepărtată, noi având nevoie să aducem totul, de la generatorul nostru şi combustibilul propriu, până la corturi. Avem un inventar mare de echipament, un <<check-list>> pe măsură, fiind important să-l ducem acolo unde acţionăm. Containerele, cablurile şi bobinele, sutele de tone de echipament expediat în România, formează coloana vertebrală a comunicaţiilor necesare exerciţiului <<**VIPER LANCE 2006**>>. Noi suntem aici pentru a ne asigura misiunea, pentru reuşita ei, iar mijloacele de comunicaţie să fie disponibile cu promptitudine pentru trupele de aici", a mai spus locotenentul Curbo.

Locotenentul Coleman McDonald pilot de vânătoare pe avionul F-16 din Escadrila 22, familiarizându-se cu cabina MiG-ului 21 LanceR, cu sprijinul locotenent-comandorului Eugen Matache şi a tehnicului de avion Sorin Burduşel

Locotenentul Cătălin Lateş, pilot pe MiG-21 LanceR, alături de maiorul Mike Dunkel, pilot de vânătoare pe avionul F-16 din Escadrila 22, înainte de decolare pentru un zbor în dublă comandă

În loc de concluzii: piloţii MiG-urilor 21 pe acelaşi cer cu piloţii americani

Aviaţia rămâne o armă a celor bogaţi, iar diferenţele tehnologice capătă valori nebănuite în prima linie de luptă de la soare în jos. Dar, este foarte adevărat că oamenii rămân măsura tuturor lucrurilor. Piloţii români şi-au câştigat cinstit şi onest admiraţia camarazilor americani. Acolo unde tehnica îşi dovedeşte limitele, unde metalul "strigă" a neputinţă, rămâne omul să completeze golul. Pentru americani, piloţi ca şi noi, a fost limpede

Gata de zbor

încă de la început munca titanică a oamenilor din supersonicele româneşti pentru a se situa acolo unde prestaţia lor în economia luptei aeriene poate să conteze. Se vede. Trebuie considerată ca atare.

MiG-21 şi F-16 sunt două avioane cam de acelaşi gabarit, însă cu performanţe de zbor diferite. Dacă partenerii americani au afluit pe cerul Dobrogei cu o variantă recent modernizată, noi am ridicat în aer LanceR-ul românesc care, în ciuda a peste 25 de ani diferenţă privind concepţia generală şi realizarea tehnologică, prin modernizare a ajuns compatibil cu multe din aeronavele care astăzi zboară sau luptă pe cerul lumii. Astfel, în era aeronavelor computerizate, MiG-21 îşi trăieşte a doua tinereţe. La înălţimi mici şi razante, acolo unde manevrabilitatea superioară a F-ului 16 poate "păli" în faţa puterii MiG-ului 21, în celule mixte ori individual pentru o "vânătoare liberă" în ascuns, au fost tot atâtea ocazii de a învăţa şi de a cunoaşte posibilităţile actuale ale aeronavelor moderne. Iar toate acestea sunt posibile atâta vreme cât piloţii lor sunt nişte oameni cu abilităţi deosebite, luptători formaţi la şcoala de zbor a Borcei. Timp de două săptămâni şi mai bine, în peste 300 de ieşiri avion şi aproximativ 100 de ore de zbor, după zeci de lupte aeriene, interceptări şi bombardamente, după prima întâlnire faţă în faţă a piloţilor români şi americani, aviatorii Bazei 86 Aeriene Feteşti, au îndeplinit o misiune dificilă: câştigarea respectului piloţilor americani.

Coordonatorul exerciţiului din partea română, **căpitanul Robert Zomoniţă**: "Piloţii americani beneficiază de dotările tehnice apropiate de zilele noastre, însă, chiar dacă handicapul pare greu de remontat, piloţii români, colegii mei, nu au dezarmat. Avionul este arma noastră, iar el ne arată cel mai bine cum suntem. Cum ştim să-l folosim, aşa vom putea încheia misiunile cu o aterizare. Iar faptul acesta a fost foarte corect apreciat de camarazii de peste ocean, care nu au pregetat să recunoască deschis profesionalismul partenerilor de <<luptă>>. De aici, respectul reciproc".

F-16 Falcon pe cerul Dobrogei

Locotenent colonelul Matt Chesnutt, comandantul Escadrilei 22 americane, era de părere că: "... avioanele se completează reciproc. Avionica, sistemele de navigaţie şi display-urile din cabinele de pilotaj sunt aproape similare. Pentru noi a fost o ocazie unică să exersăm anumite situaţii tactice în formaţii mixte alături de piloţii români, adevăraţi profesionişti. Am învăţat multe unii de la alţii, iar aspectul cel mai important este că fiecare parte a avut şansa de a zbura cu avionul celuilalt". La final, avea să spună răspicat: "Sunt bucuros că am zburat cu românii. O dată în viaţă ai ocazia să pilotezi un avion MiG-21. Le mulţumesc celor de la Baza 86 Aeriană Feteşti pentru modul cum ne-au tratat. Este pentru prima dată când vin în România. Sper să mă întorc cât mai curând", a declarat comandantul.

Comandantul Bazei 86 Aeriene Feteşti, **comandorul Dan Buciuman**, printre rânduri: "În două săptămâni şi mai bine de antrenament în comun, ocazionat de exerciţiul <<VIPER LANCE 2006>>, ne-am dat seama că aeronava MiG-21 LanceR poate face faţă unei game foarte largi de misiuni, dat fiind faptul că a participat în formaţie sau individual, alături de F-16 Falcon, în toate misiunile aeriene derulate. Acest fapt îi justifică longevitatea şi impune respect".

Comandor DUMITRU BERBUNSCHI
(Cu sprijinul: Senior Airman EYDIE SAKURA şi locotenent ing. aviator CEZAR CREŢU)

Zbor de luptă

EVOLUȚII ÎN DOMENIUL OPERAȚIILOR NATO

Într-un interval de zece ani, NATO a evoluat dintr-o alianţă axată pe planificarea în vederea ducerii unui război de înaltă intensitate, în Europa Centrală, într-o organizaţie cu o ridicată operativitate, care trebuie să îndeplinească un set divers de misiuni. Astăzi, aliaţii şi partenerii NATO sunt dislocaţi în operaţiile conduse de Alianţă pe trei continente – în Africa, Asia şi Europa. Această extindere a angajamentelor demonstrează atât dorinţa, cât şi capacitatea Alianţei de a răspunde ameninţărilor de securitate, indiferent de locul în care se află sursa acestora.

Problema căreia trebuie să-i facă faţă NATO nu este aceea de a-şi căuta o identitate, aşa cum au considerat unii analişti, ci de a identifica misiunile pe care şi le poate asuma dintr-o multitudine de cerinţe operaţionale. Acest climat operaţional dinamic a fost, şi continuă să fie, un motor al reformei la nivelul întregii structuri a Alianţei. Într-adevăr, necesitatea de a pregăti NATO pentru operaţii se află în centrul transformării în curs de desfăşurare a Alianţei, aşa cum spunea şi secretarul general Jaap de Hoop Scheffer: „Avem nevoie de forţe care pot reacţiona rapid, pot fi dislocate la mari distanţe şi pot fi menţinute în teren pentru perioade mari de timp”.

Din multe puncte de vedere, este remarcabil cât de operaţională a devenit Alianţa într-un timp relativ scurt. Astfel, iniţiativele de a modifica NATO în vederea misiunilor pe care ar urma, cel mai probabil, să le îndeplinească în viitorii ani, au inclus: ◆ dezvoltarea Forţei de Răspuns a NATO (NRF); ◆ acţiuni întreprinse pentru ca Alianţa să-şi asume un rol politic sporit, în special în regiunile în care sunt dislocate forţele NATO; ◆ desfăşurarea unor parteneriate mai strânse cu ţările nemembre şi diferite organizaţii internaţionale.

Schimbarea a fost iniţiată de violenţa din Balcani

Intervenţia NATO în Bosnia-Herţegovina, din vara lui 1995, a reprezentat un punct de cotitură pentru Alianţă. Iniţial, NATO s-a implicat în Războiul

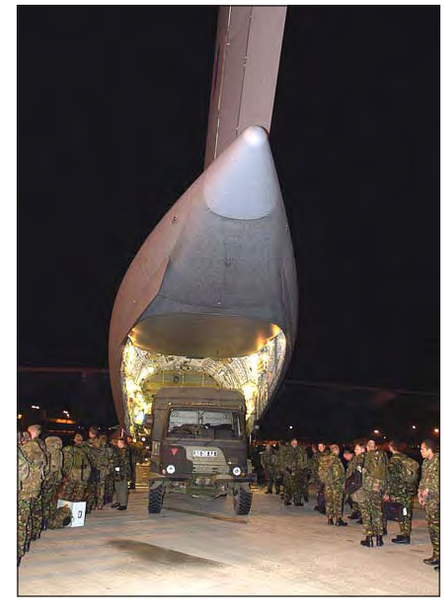

Bosniac (în sprijinul ONU) pentru aplicarea sancţiunilor economice, respectarea zonelor de interdicţie aeriană şi asigurarea planificării militare pentru situaţiile deosebite. Aceste măsuri au contribuit la reducerea intensităţii conflictului şi la salvarea de vieţi, dar s-au dovedit inadecvate pentru a pune capăt războiului. În contrast, campania aeriană de 12 zile a NATO a pavat calea pentru semnarea Acordului de la Dayton, acordul de pace care a dus la încheierea Războiului Bosniac după intrarea sa în vigoare, la 20 decembrie 1995. Conform acordului, NATO a dislocat, pentru prima dată, forţe de menţinere a păcii conducând o Forţă de Implementare (IFOR) cu un efectiv total de 60.000 de militari.

Dislocarea IFOR, care cuprindea militari din ţările membre şi ne-membre NATO, a reprezentat primul angajament operaţional militar major, în teren, al Alianţei şi a contribuit într-o mare măsură la reformularea identităţii sale post război rece. Procesul de adaptare şi cunoaştere a fost evidenţiat de modul în care a evoluat menţinerea păcii în Bosnia-Herţegovina, iniţial sub autoritatea IFOR şi apoi sub cea a Forţei de Stabilizare (SFOR). De asemenea, a oferit posibilitatea desprinderii unor învăţăminte de importanţă vitală atunci când NATO a dislocat Forţa Kosovo (KFOR), în iunie 1999.

După o campanie de 78 de zile, NATO a reuşit crearea unei forţe de 50.000 de militari în vederea asigurării unui mediu sigur de securitate pentru administraţia ONU în această zonă. Decizia de a interveni fără mandatul ONU – una dintre cele mai controversate teme de dezbatere din istoria Alianţei – a fost luată după mai mult de un an de lupte în Kosovo şi după ce eforturile diplomatice nu au reuşit să rezolve conflictul. Războiul crease o criză

umanitară şi ameninţa să se transforme într-o campanie de purificare etnică, similară celor anterioare din Bosnia-Herţegovina şi Croaţia.

Victoria militară nu a fost decât primul pas pe drumul lung al construirii unei societăţi multi-etnice durabile, eliberată de ameninţarea unui nou conflict. Astfel, în afară de contribuţia la menţinerea unui mediu sigur, forţele conduse de NATO în Bosnia-Herţegovina şi în Kosovo s-au implicat activ în ajutorul acordat refugiaţilor şi celor strămutaţi pentru întoarcerea acestora la căminele lor, căutarea şi arestarea persoanelor acuzate de crime de război şi sprijinirea reformei structurilor militare interne pentru a preveni reîntoarcerea la violenţă – toate acestea fiind sarcini care solicită un angajament pe termen lung.

Au fost necesari aproape trei ani şi jumătate de vărsări de sânge în Bosnia-Herţegovina şi un an de lupte în Kosovo până când NATO a intervenit pentru încheierea acestor conflicte. Totuşi, în primăvara lui 2001, la cererea autorităţilor din Skopje, Alianţa s-a implicat în efortul de a dezamorsa un conflict în curs de escaladare în fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei. Astfel, NATO a desemnat pentru prima dată, într-o zonă de conflict, un înalt diplomat pentru a reprezenta Alianţa în teren şi a acţiona ca trimis personal al secretarului general.

Acesta a condus o echipă de management al crizelor destinată negocierilor în vederea realizării unui acord de încetare a focului cu Armata Naţională de Eliberare (NLA), un grup înarmat al rebelilor etnici albanezi. În strânsă cooperare cu reprezentanţii Uniunii Europene şi Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa şi Statele Unite, echipa a reuşit să convingă NLA să fie de acord cu încetarea focului şi să sprijine procesul de negocieri politice aflat în curs de desfăşurare. Aceste convorbiri ale NATO au fost complementare Acordului Cadru în baza căruia NATO a dislocat iniţial forţe pentru supravegherea dezarmării NLA şi apoi pentru a contribui la realizarea încrederii reciproce.

După această primă cerinţă privind un reprezentant politic într-un teatru operaţional, NATO a desemnat un înalt reprezentant civil pentru Forţa Internaţională de Asistenţă de Securitate (ISAF) din Afganistan şi în Pakistan, pe timpul operaţiilor de ajutor umanitar din 2005.

Responsabilitatea NATO pentru operaţia din fosta Republică Iugoslavă a

Macedoniei a fost preluată de Uniunea Europeană în aprilie 2003, dar Alianţa a menţinut un comandament militar în această ţară, pentru sprijinirea autorităţilor de la Skopje în privinţa reformei apărării şi a pregătirilor pentru aderare. Similar, în Bosnia-Herţegovina, responsabilitatea NATO de asigurare a securităţii cotidiene a fost preluată de Uniunea Europeană în decembrie 2004, dar Alianţa a menţinut un comandament militar axat pe reforma apărării şi pregătirea acestei ţări în vederea includerii în Parteneriatul pentru Pace. În acelaşi timp, NATO are în continuare aproape 17.000 de militari în KFOR, aceasta rămânând cea mai mare operaţie a Alianţei.

Evoluţii după 11 septembrie

După atacurile teroriste împotriva Statelor Unite din 11 septembrie 2001, capabilităţile operaţionale şi de management al crizelor ale NATO au devenit din ce în ce mai solicitate. Deşi Alianţa nu a contribuit direct la Enduring Freedom, operaţia pentru alungarea talibanilor şi a al Qaida din Afganistan, iniţiată imediat după 11 septembrie, NATO a furnizat Statelor Unite aeronavele AWACS (Sisteme Aeropurtate de Avertizare şi Control) în vederea disponibilizării mijloacelor americane pentru acea campanie. Totodată, a lansat Active Endeavour, operaţie în curs de desfăşurare, ce vizează detectarea, dezorganizarea şi descurajarea activităţii teroriste în Marea Mediterană. În plus, NATO a fost deseori solicitat să disloce aeronave AWACS în timpul unor evenimente internaţionale majore, cum ar fi Olimpiadele de la Atena şi Torino sau Cupa Mondială de Fotbal.

Prima dintre cele trei operaţii în sprijinul păcii ale NATO s-a desfăşurat în Europa, dar nevoia de asigurare a păcii este globală. Miniştrii de externe ai ţărilor NATO au recunoscut acest lucru la reuniunea de la Reykjavik, Islanda, din 20 mai 2002, când au convenit că: „Pentru a îndeplini întreaga gamă a misiunilor sale, NATO trebuie să fie capabilă să trimită în teren forţe care să se poată deplasa rapid oriunde este nevoie de ele, să susţină un timp îndelungat operaţii la mari distanţe şi să-şi îndeplinească obiectivele". Această decizie a deschis în mod cert, pentru NATO, calea în vederea dislocării sale, pentru prima dată în afara spaţiului euro-atlantic, în Afganistan. În continuare, Alianţa s-a implicat în Irak şi Darfur, Sudan.

Începând din august 2003, NATO a condus Forţa Internaţională de Securitate din Afganistan (ISAF), o forţă mandatată de ONU să contribuie la asigurarea securităţii în capitala Afganistanului, Kabul, şi în jurul acesteia, în sprijinul Autorităţii Interimare Afgane şi al Misiunii ONU de Asistenţă în Afganistan. ISAF sprijină, de asemenea, dezvoltarea structurilor de securitate corespunzătoare, identificarea nevoilor de reconstrucţie şi instruirea şi înfiinţarea viitoarelor forţe de securitate afgane.

În prezent, ISAF are un efectiv de aproximativ 9.000 de militari în Afganistan. Aceştia oferă asistenţă de securitate în aproape jumătate din teritoriul afgan, prin intermediul a nouă PRT-uri, în nordul şi vestul ţării. În lunile următoare, NATO îşi va extinde prezenţa în sudul ţării, dislocând încă 6.000 de oameni, ceea ce va ridica numărul total al acestora la 15.000.

La scurt timp după Summit-ul Alianţei de la Istanbul, din iunie 2004, NATO a început instruirea personalului irakian în Irak şi a sprijinit dezvoltarea instituţiilor de securitate pentru a ajuta Afganistanul să-şi construiască forţe armate eficiente şi să contribuie la propria sa securitate. De asemenea, Alianţa a contribuit la înfiinţarea unui Colegiu Irakian de Stat Major Întrunit lângă Bagdad, axat pe instruirea în vederea asigurării conducerii.

Împreună cu Uniunea Europeană, NATO a sprijinit Uniunea Africană (AU) în vederea extinderii misiunii sale de menţinere a păcii din Darfur, începând din iunie 2005. NATO a transportat pe calea aerului participanţii la misiunea AU de menţinere a păcii în regiune şi a asigurat pregătirea Uniunii Africane privind conducerea comandamentelor militare

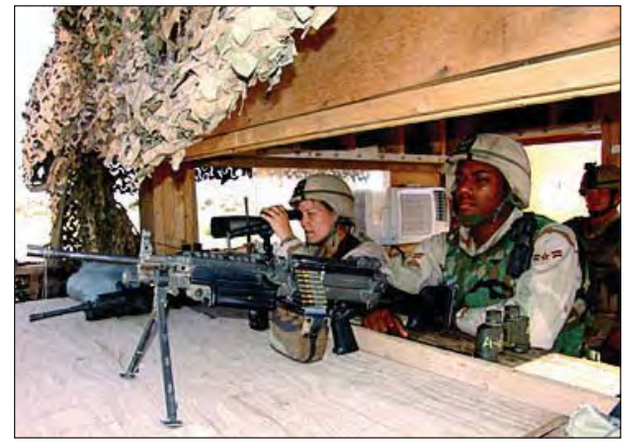

multinaţionale şi managementul informaţiilor.

În afara operaţiilor de pace, NATO a jucat un rol din ce în ce mai important în misiunile de ajutor umanitar, după înfiinţarea Centrului Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului la Dezastre în 1998. Centrul joacă rolul principal în asigurarea coordonării eforturilor de înlăturare a urmărilor dezastrelor ale celor 46 de ţări aliate şi partenere ale NATO în cazul producerii dezastrelor naturale sau industriale pe teritoriul unui stat membru al Consiliului Parteneriatului Euro-Atlantic. De exemplu, după producerea uraganului Katrina la sfârşitul lunii august a anului trecut, aliaţii au răspuns solicitării de ajutor adresate de SUA, asigurând

transportul aerian al ajutoarelor destinate înlăturării urmărilor dezastrului spre Statele Unite. Acest fapt a implicat din punct de vedere operaţional NRF pentru prima dată.

În răspuns la cutremurul devastator produs în Pakistan anul trecut, în care se apreciază că au murit 80.000 de oameni, Alianţa a lansat o intensă operaţie de înlăturare a urmărilor cu o durată de trei luni. Aceasta a inclus transportul aerian a circa 3.500 tone de bunuri către Pakistan, dislocarea în teren a geniştilor, a unităţilor medicale şi a echipamentului necesar specialiştilor, precum şi implicarea din nou a NRF.

Pentru a se putea disloca eficient în afara teritoriului Alianţei, NATO a adoptat o serie de măsuri care să ofere certitudinea că Alianţa este echipată corespunzător în vederea îndeplinirii întregului spectru al misiunilor militare moderne. Aceasta cuprinde o iniţiativă referitoare la capabilităţi – Angajamentul privind Capabilităţile de la Praga, prin care aliaţii s-au obligat să facă îmbunătăţirile necesare în domenii de importanţă deosebită, cum ar fi transportul strategic aerian şi maritim. Acest fapt implică dezvoltarea NRF, vârful de lance

care permite Alianţei să răspundă rapid în cazul producerii crizelor.

Probleme emergente

Pe măsură ce NATO devine din ce în ce mai operaţională, pe agenda Alianţei apar noi aspecte. Astfel, NATO trebuie să devină o organizaţie mai politică şi să realizeze relaţii de lucru reale cu ţările partenere şi organizaţiile internaţionale relevante care împărtăşesc acelaşi mod de gândire. Iar în teatru, NATO trebuie să abordeze atât problema restricţiilor impuse de aliaţi în privinţa folosirii forţelor şi echipamentelor lor, cât şi pe cea a necesităţii asigurării unor informaţii de calitate. În plus, întrucât solicitarea pentru astfel de operaţii în care se specializează NATO este în creştere, aliaţii trebuie să decidă dacă, în ce mod şi când să se implice, inclusiv dacă NRF urmează să fie dislocată.

Începând din momentul în care NATO a lansat prima operaţie în sprijinul păcii în Bosnia-Herţegovina, armatele aliaţilor au acţionat împreună cu forţele armate ale ţărilor partenere contributoare cu trupe şi Alianţa a construit parteneriate de lucru cu unele organizaţii internaţionale cum ar fi Uniunea Europeană, Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare în Europa şi Organizaţia Naţiunilor Unite. Până în prezent, ţările partenere care contribuie cu trupe la operaţiile aliate sunt din Europa. Dar, întrucât aria geografică a operaţiilor NATO se extinde, va fi din ce în ce mai important să fie realizate parteneriate globale cu ţări care împărtăşesc aceleaşi aspiraţii, cum ar fi Australia, Japonia, Noua Zeelandă şi Coreea de Sud, idee reiterată şi de secretarul general Jaap de Hoop Scheffer la Conferinţa privind Politica de Securitate de la München din februarie 2006.

Îmbunătăţirea proceselor de planificare a apărării şi de generare a forţelor este vitală pentru furnizarea resurselor necesare asigurării succesului. În acest scop, miniştrii de externe ai ţărilor aliate au convenit în decembrie 2005 un document, intitulat Directiva Politică Generală, vizând armonizarea diferitelor „discipline" implicate în proiectarea, dezvoltarea şi implementarea capabilităţilor. Acest document va fi făcut public, cel mai probabil, la Summit-ul de la Riga din noiembrie.

În ceea ce priveşte finanţarea operaţiilor, NATO analizează în prezent modalităţile de introducere a unei asigurări în comun mai semnificative a fondurilor, probabil inclusiv prin achiziţionarea unor mijloace comune în conformitate cu cerinţele flotei AWACS. Acest fapt contrastează cu abordarea curentă, potrivit căreia „costurile sunt suportate de cei care îşi asumă misiunea". Acest aspect a ieşit în evidenţă după dislocarea NRF în Pakistan, întrucât ţările participante la NRF în acel moment erau obligate să acopere costurile dislocării acesteia. După cum spunea secretarul general de Hoop Scheffer la Conferinţa de la München: „Participarea la NRF este ceva ca o loterie în sens invers: dacă îţi ies numerele, pierzi de fapt bani. Dacă NRF se dislocă atunci când se întâmplă să contribui la ciclul respectiv de rotaţie, plăteşti toate costurile dislocării forţelor tale".

În viitor, datorită acestor elemente, va creşte probabil presiunea asupra NATO în vederea asumării responsabilităţii pentru şi mai multe operaţii. Într-adevăr, Alianţa este în multe privinţe victima propriului succes. Totuşi, există limite privind capacităţile NATO, ceea ce generează pericolul ca Alianţa să-şi submineze propria poziţie prin asumarea mai multor responsabilităţi decât poate îndeplini cu succes. NATO nu este nici un jandarm internaţional, nici o organizaţie de ajutor umanitar şi nici nu reprezintă o alternativă la ONU. Cu toate acestea, are capacitatea de a converti ceea ce este de obicei limitat din punct de vedere al voinţei politice şi al resurselor invariabil reduse într-o acţiune internaţională reală, atunci când cei 26 de aliaţi cad de acord asupra necesităţii de a interveni.

JAMES PARDEW, secretar general asistent adjunct şi director pentru operaţii în Departamentul pentru Operaţii al NATO,
CHRISTOPHER BENNETT, editorul „Revistei NATO"

AEROPORTUL INTERNATIONAL MIHAIL KOGALNIC
715

EANU CONSTANTA
2006

ECOURI ÎN MASS-MEDIA

RoIAS 2006 a fost fără îndoială o manifestare aeronautică de excepție, desfășurată după toate regulile unei astfel de activități în secolul XXI, într-o țară europeană membră a NATO.

Desigur, centrul de greutate l-a constituit organizarea ireproșabilă a activităților la sol și în zbor, dar nu în ultimul rând au fost comunicarea și informarea, aflate pe perioada show-ului aerian în grija Centrului de presă, coordonat de directorul adjunct pentru mass-media, doamna căpitan-comandor Liliana Tănase.

Activitățile specifice au inclus informarea, sprijinirea și coordonarea echipelor de ziariști români și străini acreditați. Ca premieră la o manifestare aeronautică din România a fost editarea unei publicații zilnice a RoIAS 2006, pe o perioadă de 4 zile, în limbile română și engleză, atât pentru delegațiile participante, cât și pentru jurnaliști. Pe site-ul oficial al RoIAS 2006 și pe cel al Ministerului Apărării au fost și sunt disponibile atât publicațiile RoIAS cât și o cuprinzătoare galerie de imagini.

Încă din zilele desfășurării antrenamentelor și a show-ului propriu-zis, diferite posturi de televiziune și radio, cotidiene centrale sau locale au alocat spații largi dedicate RoIAS, mai ales

prin prisma notei de senzațional pe care o are astfel de eveniment. Pentru o manifestare cu caracter aeronautic internațional dimensiunea și aprecierea impactului avut o are prezentarea evenimentului în mass-media internațională și în cea de specialitate.

Jurnaliștii străini acreditați au putut participa atât la spectacolul aerian, dar și la turul bazelor aeriene din România în zilele ce au precedat evenimentul, printre centrele de interes fiind Baza Aeriană de la Fetești și aerodromul Tuzla, aerodromuri de unde au decolat toate formațiile de aeronave ale Forțelor Aeriene Române care au deschis spectacolul aerian în fiecare din cele două zile.

Unul din cele mai importante articole despre RoIAS a fost cel apărut în numărul pe octombrie 2006 al prestigioasei **publicații britanice** lunare de aviație militară, realizat chiar de editorul publicației, domnul **Alan Warnes**, care a fost prezent în zilele show-ului atât pe Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu, dar și pe aerodromurile de la Fetești și Tuzla.

Revista **Asas din Brazilia**, una din cele mai bune reviste de aviație din America de Sud, a prezentat un reportaj de la ROIAS 2006 în numărul 32 – august-septembrie 2006.

De asemenea, **Aeromagazin din Serbia** a publicat în nr. 73 din septembrie 2006 un articol despre RoIAS 2006.

Dintre publicațiile românești de specialitate, **Top Gun Special** a publicat în nr. 4/2006 un articol

Notícias Aéreas

România realiza segunda edição do RoIAS

First Wave chega ao Brasil oferecendo inovações no setor aeronáutico

detaliat despre RoIAS 2006 pe nu mai puțin de șase pagini, iar pe CD-ul atașat revistei, este inclusă o galerie foto și un prim set de secvențe video cu evoluțiile de la ROIAS-2006.

O parte importantă dintre jurnaliștii acreditați au fost fotoreporteri de talie mondială sau deținători ai unor site-uri de Internet de profil. Site-urile **Touchdown Aviation** din Olanda și **Flying Wings** din Germania au publicat articole și zeci de fotografii care au surprins cele mai spectaculoase momente din evoluțiile aeronavelor participante la RoIAS 2006, atât cele românești cât și cele străine invitate. Reprezentanții Touchdown Aviation au luat parte și la turul bazelor aeriene și au alocat pagini fiecăreia din cele vizitate, cu o scurtă descriere și zeci de fotografii de calitate.

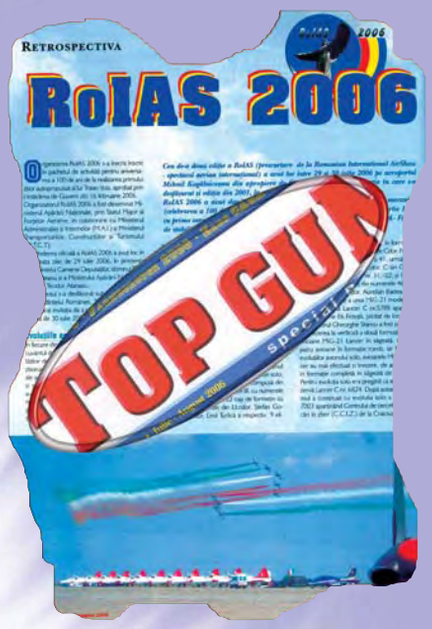

http://www.touchdown-aviation.com/reports/romenia2006/roias2006.htm

http://www.flying-wings.com/airshows/06_roias/roias.htm

Domnul **Holger Müler** din Germania a publicat un fotoreportaj ca urmare a vizitei sale din 2006 în România cu ocazia RoIAS pe site-ul său dedicat exclusiv avionului MiG-21.

http://www.mig-21.de/english/newsarchive/romania_roias2006.htm

Alte imagini spectaculoase au fost publicate pe binecunoscuta colecție de imagini de aeronave online **Airliners.net.**

http://www.airliners.net/search/photo.search

Participanții din delegațiile străine participante au prezentat pe site-urile de Internet ale unităților proprii atât date și imagini despre activitatea desfășurată de aceștia la RoIAS 2006, dar și impresii despre spectacolul aerian și publicul din România. Site-ul **Centrului de încercări în zbor al aviației Serbiei** (VOC) de la Batajnica și cel al **Ministerului Apărării din Serbia** au publicat imagini cu evoluțiile aeronavelor sârbești aflate pentru prima dată în România la RoIAS 2006.

http://www.mod.gov.yu/01aktuelno/arhiva/godina%202006/aktivnosti%20VSCG/06-jul-s.htm

Romanian International Airshow 2006
ROIAS 2006 was again under the command of Air Fleet Ge
quoted that the airshow will be 'a heavenly and earthly ce
to all those who love aviation and believe that a kilometer
you as far as a kilometer, while a kilometer of Romanian run
anywhere'.

http://www.mod.gov.yu/01aktuelno/arhiva/godina%202006/ministarstvo/08-avgust-s.htm

http://www.vj.yu/voc/srp/galerija/2006/konst/index.htm

http://www.avioni.net

Site-ul firmei **Gripen International** a publicat atât pe site-ul în limba engleză al firmei, cât și pe cel

also the first performance outside Croatia of the national team 'Win
They fly 5 PC-9 aircraft bearing Croatia's national colours. Let's h
be a regular showperformer in Europe as they bring some new fla
kies and a very nice formation. Rarely seen Turkish Stars team also t
th 8 supersonic NF-5 jets. A supersonic team is still something unu
h and it seems they were one of the public favourites.
usual displays came from the police department flying both past Mi
ent EC-135 in an anti-terrorist demonstration, and the airshow
80 parachutists jumping out of 2 Antonov An-26 aircraft.
isplay could be seen both on Saturday and Sunday and th
essed with superb weather. ROIAS 2006 was a memorable
anised and including a flying program that would make
s jealous. The dedicated organising team who gave
spectacular experience on the ground and in the
Start Date: 05/09/2006
Author: Francois Brevot

în limba română, relatări despre impactul prezenței avioanelor multirol suedeze la RoIAS.

http://www.gripen.ro/roarchive

Site-ul oficial al **PC-7 Demo Team din Elveția** a prezentat un scurt reportaj de la spectacolul aerian, iar cel al **escadrilei MFG3 Graf Zeppelin de la Nordholz** din marina germană a relatat prezența la RoIAS 2006 a avionului de patrulare maritimă Atlantic, la doar câteva săptămâni înainte de retragerea sa din serviciul operațional.

http://www.pc7-team.ch/index.php?id=152

http://flugtag2006.mfg3.de/modules/xcgal/thumbnails.php?album=21

Desigur, acestea sunt doar câteva din ecourile RoIAS 2006, identificate la doar două luni de la desfășurarea evenimentului. Multe alte imagini au apărut pe diferite forumuri de pe Internet sau în colecții online atât în România, cât și în străinătate. Cu siguranță, în perioada ce va urma, numărul acestora va crește simțitor.

Ing. DĂNUȚ VLAD

Alte surse web:

http://rides.webshots.com/album/552758529EFcYBR

http://www.patricksaviation.com/videos/browse/recent/?p=5

http://www.bbsoft.co.yu/aeromagazin

http://www.20min.ch/news/diashows/index.tmpl?showid=8476

http://www.myaviation.net/search/search.php?view=&place=Constanta%20-%20Mihail%20Kogalcineanu

EXERCIȚIUL "RED FLAG 2006"

În perioada 08–18 august a.c., la Baza Aeriană Nellis, Nevada, s-a desfășurat exercițiul multinațional "Red Flag 2006". Conceput, din punctul de vedere al scenariului, drept o simulare a dislocării unor forțe multinaționale într-o zonă de conflict, exercițiul a constituit un bun prilej pentru testarea capacităților de interoperabilitate dintre forțele aeriene membre NATO.

Efectivele participante (Canada, SUA, Franța) au susținut un program infernal, cu 2 zboruri zilnice – de la orele 14.00 și 20.00, cu informările necesare (ce au ținut și până la orele 03.00) și misiuni executate în condiții meteorologice deosebite – peste 40 de grade Celsius.

Exercițiul, desfășurat sub comanda detașamentului francez, a reunit peste 50 de avioane, dintre care au fost remarcate evoluțiile modelelor franceze Mirage 2000-5 (participante în premieră la acest exercițiu) și cele americane F-15.

"Obiectivele exercițiului au fost îndeplinite, iar rata de participare efectivă a echipajelor a fost de peste 93%, ceea ce demonstrează dorința piloților și a membrilor echipajelor de a-și îmbunătăți performanțele în cadrul misiunilor comune NATO", a declarat directorul exercițiului, locotenentul colonel Paul Belanger, la încheierea acestuia.

http://www.defense.gouv.fr/air

EXERCIȚIUL "GREY CORMORANT"

În perioada 04–22 septembrie a.c., în sud-vestul Angliei și în Țara Galilor, s-a desfășurat un exercițiu destinat elicopterelor de atac și de transport, în organizarea Ministerului Apărării din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Desfășurat sub titulatura de "Cormoranul Gri", exercițiul a reunit peste 18 tipuri de elicoptere, inclusiv modelele Chinooks, Sea Kings, Merlin și Lynx, elicoptere ce au executat misiuni în diferite locații din cele două țări: Devon, Cornwall, Castle Martin și Pembrokeshire. Scopul exercițiului l-a constituit antrenarea piloților de elicoptere pentru desfășurarea de misiuni de recunoaștere, în special, dar și de susținere a trupelor de uscat.

www.raf.mod.uk

RĂ-4 BLOCK 20 GLOBAL HAWK – UAV DE ULTIMĂ GENERAȚIE

Forțele Aeriene ale SUA au prezentat, în cadrul unei ceremonii oficiale desfășurate la Centrul de Producție Antelope Valley, Palmdale, primul aparat de tip UAV (Unmanned Aerial Vehicle) model RQ-4 Global Hawk. La ceremonie au participat reprezentanți ai guvernului american, lideri ai comunității civile precum și specialiști militari și civili.

Noul model Block 20 prezintă aspecte importante referitoare la îmbunătățirea performanțelor față de modelul Block 10. Astfel, noul model poate asigura transportul a peste 1.360 de kilograme de încărcătură internă în condițiile unei puteri exprimate mai mari de două ori și jumătate. Remarcabile sunt arhitectura deschisă, numită și structura "plug and play" și sistemele noi de comunicații și cele senzoriale. De asemenea, altitudinea de zbor de aproape 20.000 de metri, autonomia de peste 36 de ore de zbor, cu o distanță parcursă de aproximativ 25.000 de kilometri, reprezintă alte atu-uri ale noii versiuni.

www.defenceindustrydailly.com

POLONIA ÎN PROGRAMUL AWACS

La sfârșitul anului, Polonia va intra în Programul NATO de Prevenire și Control Aerian (NATO AWACS PROGRAMME). Pentru pregătirea acestui eveniment, în perioada 21–23 august, un avion E-3A AWACS a fost detașat la Baza Aeriană de la Podwidz, unde a efectuat mai multe zboruri demonstrative.

Testele au fost supervizate, chiar de la bordul aeronavei, de către **ministrul apărării din Polonia, Radoslaw Sikorski, șeful Statului Major General, generalul Franciszek Gagor,** precum și de alți ofițeri ai aviației poloneze.

Polonia va deveni cea de-a 16-a țară participantă la programul NATO, urmând să participe la finanțarea elementelor componente ale acestuia: Agenția de Management, Structura de Comandă a Programului și Componenta NATO E-3A.

Aeronavele AWACS se remarcă prin dotarea cu radare performante ce pot detecta traficul aerian de la distanțe mari, altitudini joase și din diferite forme de relief. De asemenea, pot transmite date către utilizatori locali situați pe locații terestre.

www.nato.int

ARCTIC THUNDER AIR SHOW

Desfășurat în contextul aniversării celei de-a 60-a ediții, spectacolul aerian "Arctic Thunder" a încântat privirile zecilor de mii de pasionați ai aviației, în perioada 12–13 august a.c., într-una dintre cele mai exotice locații: Baza Aeriană Elmendorf din peninsula Alaska.

Cei peste 150.000 de participanţi, au savurat fiecare moment inclus în programul mitingului aerian, program care a cuprins momente de excepție, precum demonstrația aeriană executată de formația Blue Angels, evoluțiile formațiilor de elicoptere aparținând Marinei americane, cele 45 de minute pline de zgomot și lumină – explozii și artificii prezentate de către Detașamentul Întrunit Alaska – și, nu în ultimul rând, salturile cu parașuta ale Detașamentului de Paraşutişti "Cuțitele Negre".

Intrare liberă, mâncare și distracție asigurată – acestea au fost elementele constitutive ale unui spectacol deosebit. Având suportul permanent al Asociației Alaska Air Show, evenimentul s-a prezentat drept cel mai mare spectacol aerian deschis publicului larg organizat în ultimi 60 de ani în Alaska.

www.defense-aerospace.com

Pentru a contracara vulnerabilitatea apărării antiaeriene, oficiali din cadrul Ministerului Apărării din Israel au declarat că Forțele Aeriene din

SISTEMUL DE APĂRARE AERIANĂ SPYDER

această țară vor beneficia, începând cu luna octombrie, de aportul unui nou sistem de apărare antiaeriană cu reacție rapidă, denumit "Spyder".

În urma contractelor încheiate, aviația militară israeliană va beneficia, în prima fază, de 4 astfel de sisteme dotate cu rachete sol-aer ghidate prin radar, de tip Derby. dar și cu rachete cu infraroșu, model Phyton. Sistemul va înlocui pe cel aflat, în prezent, în dotarea Forțelor Aeriene din Israel, și anume sistemele de fabricație rusă OSA-AKM și Strela-10M.

Caracteristicile noului sistem de apărare antiaeriană fac posibile contraatacarea atacurilor venite atât din partea elicopterelor, cât și a avioanelor sau a UAV-urilor. Astfel, putem remarca, din punct de vedere tehnic, faptul că sistemul poate răspunde unor amenințări venite de la distanță între 1 și 35 de kilometri, este dotat cu un sistem de comandă mobil și, de asemenea, poate repera până la 60 de ținte simultan.

www.airforcesmonthly.com

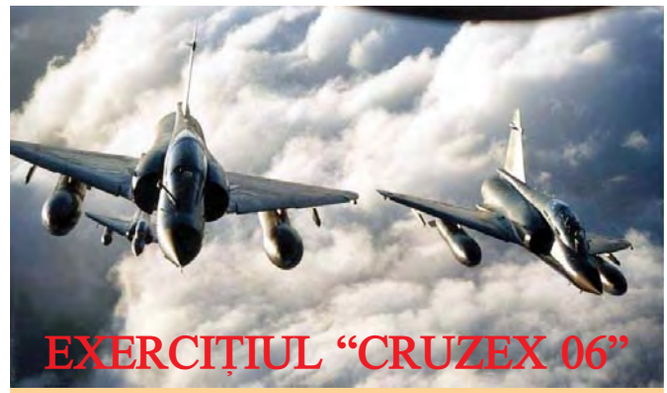

EXERCIȚIUL "CRUZEX 06"

Având o participare importantă – nu mai puțin de 6 țări, peste 100 de avioane și 1.500 de oameni mobilizați la Baza Aeriană de la Anapolis, Brazilia – exercițiul "Cruzex 06" a fost, de departe, cel mai mare exercițiu multinațional al anului pentru regiunea Americii de Sud.

Alături de echipaje din Brazilia, Argentina, Chile, Uruguay și Venezuela, a participat și un detașament important francez, compus din 9 avioane (Mirage RDI, 2000N, FS1/4 și 1 avion E-3F de la Escadrila Aeropurtată).

Scenariul exercițiului – o misiune de păstrare a păcii sub mandat ONU, într-o zonă post-conflict – a avut ca obiectiv antrenarea Forțelor Aeriene Franceze pentru desfășurarea de misiuni multinaționale în zone de conflict externe NATO.

Detașamentul francez a desfășurat, în cadrul aceluiași scenariu și misiuni pentru creșterea nivelului de interoperabilitate cu structuri similare, împreună cu echipaje ale Forțelor Aeriene sud-americane, misiuni de simulare a zborurilor de luptă în zone de conflict, în formulă unul contra unul sau doi contra doi, trageri cu armamentul din dotare precum și misiuni de recunoaștere și avertizare privind locațiile inamice.

www.defensenews.com

Pagini realizate de plutonier-major SORIN SĂFTOIU

"CHASSEUR ACCOMPLI 2006"

exerciţiul militar bilateral româno-francez

Militari ai Forţelor Aeriene din România şi din Franţa au participat între 4 şi 14 septembrie 2006 la exerciţiul de zbor în comun "CHASSEUR ACCOMPLI '06" ("Vânătorul împlinit"), desfăşurat pe aerodromul Mihail Kogălniceanu.

Forţele Aeriene Române au dislocat pe aerodromul de la malul Mării Negre şase aeronave MiG-21 LanceR varianta ***aer-aer*** *şi două elicoptere IAR-330 Puma, aparţinând Bazei 86 Aeriene de la* ***Feteşti****, precum şi şase aeronave MiG-21 LanceR varianta* ***aer-sol*** *de la Baza 95 Aeriană* ***Bacău.*** *Peste 230 de militari, dintre care 33 de piloţi, au realizat în aproximativ 120 de misiuni 115 ore de zbor, consemnând în carnetele de zbor raidurile cu nume de victorie.*

Forţele Aeriene Franceze au aterizat la Mihail Kogălniceanu cu cinci aeronave Mirage 2000D, patru Mirage 2000N şi trei Mirage F1 CT, decolate de pe bazele aeriene de la Nancy, Luxeuil, Colmar şi Istres, cu un detaşament de aproximativ 300 de militari, dintre care 64 de piloţi, care s-au aflat pe cerul României în 135 de misiuni de antrenament şi de luptă reale, însumând peste 200 de ore de zbor.

Dezvoltarea interoperabilităţii între forţele aeriene ale celor două state a fost scopul exerciţiului, pus în practică prin antrenarea personalului navigant şi de asigurare în executarea misiunilor aeriene bazate pe aplicarea procedurilor de operare specifice NATO. Piloţii români şi francezi au executat misiuni de zbor în formaţii de luptă mixte, pentru realizarea sprijinului aerian nemijlocit ori pentru a escorta formaţii de aeronave, operaţii aeriene combinate, patrulare şi apărare aeriană, precum şi trageri simulate şi reale, pe timp de zi şi de noapte, în poligonul Mălina. Statistic, 26 de aeronave de diferite tipuri, avioane de luptă şi elicoptere ale celor două forţe aeriene, timp de zece zile au semnat în cartea reuşitei sub a doua ediţie a exerciţiului bilateral "CHASSEUR ACCOMPLI '06".

"Antrenează-te cum lupţi"

Cei mai mulţi dintre piloţii francezi, nu au fost pentru prima dată la Mihail Kogălniceanu. Reveniţi după alte misiuni desfăşurate aici, s-au arătat încîntaţi de dotările aerodromului, pe care îl consideră similar cu cele din Franţa. Iar în tradiţia misiunilor comune cu piloţii Bazei 86 Aeriene, nici raionul de zbor nu le este străin.

"Anul acesta piloţii români nu au executat misiuni în echipaje mixte cu piloţii francezi, deoarece scopul misiunilor a fost să devenim cît mai buni piloţi în propriilor aparate de zbor, nu să executăm zboruri în dublă comandă. Ne-am antrenat ca două forţe NATO şi am învăţat unii de la alţii", a declarat comandantul Bazei 86 Aeriene, **comandorul Dan Buciuman**. Deşi nu au pilotat acum avioanele franceze, dar fiind familiarizaţi cu "filozofia" liniei de avioane Mirage din alte misiuni, piloţii români consideră că aceste aparate de zbor sunt foarte bune şi că diferă de cele ale noastre din aproape toate punctele de vedere. *"Mirage-urile sunt altfel gîndite. Un pilot se poate concentra mai bine la misiunea pe care o are de îndeplinit, deoarece manevrele sunt executate de avion"*, a completat **comandorul Dan Buciuman**.

Şi piloţii francezi cunosc avioanele româneşti. În precedentele misiuni comune, au zburat împreună. *"MiG-urile sunt aparate de zbor bune, care au fost modernizate, astfel încît pot îndeplini toate misiunile pe care le facem şi noi. În cadrul exerciţiului am executat trageri cu bombe reale în poligonul de la Mălina şi am zburat în mai multe <<valuri>>, adică fiecare grup de aeronave a zburat câte trei sau patru ore"*, a declarat şeful detaşamentului Mirage, **locotenent colonelul Marc Le Bouil**. *"Faţă de <<CHASSEUR ACCOMPLI 2005>>, ediţia de anul acesta a avut ca element de noutate participarea forţelor franceze cu aeronava Mirage 2000N. Sunt mulţumit de faptul că în România am putut să ne antrenăm în condiţii foarte bune, după cum este şi motto-ul misiunii <<**antrenează-te cum lupţi**>>. Echipajele noastre şi aeronavele, chiar dacă nu s-au executat zboruri în echipe mixte, au putut desfăşura cap-coadă unele exerciţii pe care în Franţa le executau numai etapizat"*, a conchis pilotul francez.

Dacă în urmă cu destui ani stam în "umbra" francezilor şi deslueam primii termeni de aplicare a noilor formule de lucru specifice Alianţei Nord Atlantice, astăzi situaţia s-a schimbat. *"Piloţii români şi deopotrivă controlorii de trafic din sistemul de conducere şi coordonare,*

OPT ANI DE COLABORARE BILATERALĂ ROMÂNO-FRANCEZĂ ÎN DOMENIUL FORŢELOR AERIENE

Exerciţiul "CHASSEUR ACCOMPLI 2006" se înscrie în rândul activităţilor de instruire în comun a piloţilor români şi francezi, a căror tradiţie a început în anul 1998. Scopul acestora este de creştere a interoperabilităţii între Forţele Aeriene Române şi cele Franceze, prin cunoaşterea reciprocă a tehnicii din dotare, antrenamente complexe în comun, precum şi aprofundarea procedurilor NATO specifice operaţiilor aeriene.

Colaborarea româno-franceză a debutat în anul 1998, cu exerciţiul desfăşurat sub numele „Volfac", la Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu. Baza Aeriană de la Mihail Kogălniceanu a găzduit exerciţii similare de zbor în comun cu partenerul francez şi în 1999, 2000 şi 2001, participând cu aeronavele MiG-29 Fulcrum, aflate în acea perioadă în exploatarea sa. În Franţa, exerciţii de zbor în comun au avut loc la Saint-Dizier, în anii 1999 şi 2000, respectiv la Colmar, în 2001.

În anul 2003 a avut loc instruirea în comun a piloţilor români şi francezi, cu avioane MiG-21 LanceR şi ALPHAJET (MIRAGE F-1), la Baza Aeriană de la Timişoara. În acelaşi an, pentru prima dată, Poligonul Capu Midia a găzduit o subunitate de rachete sol-aer franceze, care a efectuat trageri reale cu tehnica proprie. Activitatea a fost precedată de pregătirea, în Franţa, a unui ofiţer român, pentru manevrarea ţintelor FOX -TS 1, aflate în dotarea Forţelor Aeriene Franceze. Acest fapt a permis cunoaşterea şi aprofundarea caracteristicilor tehnico-tactice ale sistemelor de dirijare a ţintelor franceze, crearea şi dezvoltarea deprinderilor în exploatarea sistemelor de dirijare a acestor ţinte. În Franţa au avut loc schimburi de experienţă între piloţii de pe elicoptere în domeniul misiunilor de căutare-salvare şi evacuare aero-medicală.

În anul 2004, militari din Forţele Aeriene Române au participat, în Franţa, la diverse activităţi de cooperare şi colaborare între Forţele Aeriene Române şi Franceze. Astfel, au avut loc vizite de documentare în domeniul Sistemului de Comandă-Control al NATO, conferinţe privind războiul electronic în operaţii întrunite şi multinaţionale, precum şi un exerciţiu privind activitatea de interdicţie aeriană. De asemenea, s-a desfăşurat un antrenament de zbor în comun, cu participarea a 4 MiG-21 LanceR din Baza 71 Aeriană, la Baza Aeriană de la Colmar, din Franţa.

În 2005 s-a desfăşurat primul exerciţiu de pregătire în zbor a piloţilor români în comun cu cei francezi, sub numele „CHASSEUR ACCOMPLI". Exerciţiul a avut loc pe aerodromul Mihail Kogălniceanu şi Forţele Aeriene Române au participat cu 8 aeronave MiG-21 LanceR aparţinând Bazei 86 Aeriene, iar Forţele Aeriene Franceze cu 5 aeronave Mirage 2000D şi 3 Mirage F1CT.

Pentru „CHASSEUR ACCOMPLI 2006" au aterizat pe aerodromul Mihail Kogălniceanu 5 aeronave Mirage 2000D, 4 Mirage 2000N şi 3 Mirage F1 CT. Acestea s-au antrenat în comun cu 12 MiG-21 LanceR, aparţinând Forţelor Aeriene Române, în perioada 4–14 septembrie.

Sergent-major LILIANA VĂTĂMĂNESCU-HANGA

stăpânesc foarte bine şi aplică desăvârşit procedurile standard de conducere în luptă. Asta o spun francezii. Şi tot ei, au rămas sincer impresionaţi de profesionalismul piloţilor din bazele aeriene româneşti. De compatibilităţile dobândite şi de facilităţile logistice existente la noi. Iar bombardamentul real pe timp de noapte a uimit prin precizie şi acurateţe", conchidea **căpitan comandorul Gabriel Răducanu**, co-director al excerciţiului.

Comandorul Virgil Ristea, comandantul Bazei 95 Aeriană Bacău, s-a declarat mulţumit de prestaţia piloţilor tineri din subordinea sa: "*A fost prima dată când escadrila cu media de vârstă cea mai mică s-a dislocat pe alt aerodrom şi a executat o misiune reală independent. Lucrând de mai mulţi ani la operaţionalizarea acestei structuri de luptă, mă declar mulţumit acum când constat faptul că piloţii mei, care au susţinut exerciţiul româno-francez, au lăsat o impresie foarte bună*".

"Ciel Clair"

Vânătoarea şi bombardamentul din Dobrogea s-au încheiat.

După mai bine de 12 zile de zbor, de la afluire până la plecarea spre aerodromurile lor, oamenii aerului adunaţi sub o comandă unică de pe nu mai puţin de şapte baze aeriene din România şi din Franţa, au tras cortina peste decorul tomnatic al vechiului podiş românesc, instaurând liniştea şi pe aerodromul Mihail Kogălniceanu.

Cunoştinţe vechi, între care sunt zidite semne de camaraderie şi valori profesionale comune, piloţii francezi şi români au zburat, vreme îndelungată împreună. Aviatorii, se respectă între ei. Indiferent de unde provin. Peste opt ani de misiuni comune au oferit ocazia unor prietenii durabile, sub cupola marii familii a zburătorilor. Aviaţia este arma unde colaborarea cu militarii francezi are rădăcini solide, sprijinul lor pentru integrarea în Alianţa Nord Atlantică fiind apreciabil.

Împreună cu ei, noi, piloţii români, am executat primele proceduri aeriene după manualele occidentale, am descifrat principiile şi acţiunile optime în lupta aeriană, iar dislocările noastre pe aerodromurile bazelor aeriene franceze ne-au oferit ocazia familiarizării cu stilul de conducere şi dirijare NATO. Am executat toată gama de misiuni de antrenament şi instrucţie sau reale de luptă. Bombardamentele de noapte cu muniţie reală au însemnat unul din succesele desăvârşite ale misiunilor comune. MiG-21 LanceR, ajutat de sistemul modern de gestionare a armamentului şi reglare a focului, a răspuns cu precizie şi siguranţă.

Joi, 14 septembrie a.c., imediat după ora 12.30, pe aerodromul Mihail Kogălniceanu, s-a defăşurat Ziua Distinşilor Vizitatori în cadrul exerciţiului bilateral româno-francez "CHASSEUR ACCOMPLI 2006". Festivitatea de încheiere a exerciţiului şi ceremonialul militar, s-a bucurat de prezenţa şefului Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul locotenent Gheorghe Catrina**, **ambasadorul** Republicii Franceze în România, Excelenţa Sa **dl. Herve Bolot, consulul onorific** al Republicii Franceze la Constanţa **dl. Jean-Marie Decaux** şi **ataşatul militar** de pe lângă Ambasada Republicii Franceze în România, **locotenent colonelul Michel Lignée**. Pe cerul de deasupra, ca într-un zbor de rămas bun, au "defilat" echipajele româneşti şi franceze în formaţii mixte, iar la sol vizitatorii au avut posibilitatea să cunoască aeronavele expuse într-o expoziţie statică cu avioane de luptă din dotarea celor două armate.

"Legătura dintre francezi şi români este veche şi de tradiţie. Am înţeles de la piloţi că s-au simţit bine aici şi au avut un mare noroc, deoarece vremea a fost favorabilă tuturor misiunilor", a declarat **ambasadorul Franţei la Bucureşti, Herve Bolot.** Cu câteva zile înaintea Forumului Francofoniei găzduit de capitala României, ambasadorul francez a subliniat legătura stabilită în timp între cele două forţe aeriene, punând exerciţiul comun cu piloţii români "*sub semnul constanţei, pentru că suntem şi aproape de Constanţa, al fidelităţii şi al fraternităţii de arme"*.

Şeful Statului Major al Forţelor Aeriene, **general-locotenent Gheorghe Catrina**, la finalul exerciţiului: *„Exerciţiul este unul tradiţional. În plus, a reprezentat un prilej extraordinar pentru oamenii noştri să înveţe, să verifice diferenţele şi, mai ales, să observe ce este de făcut pentru a progresa. Piloţii s-au descurcat excelent. Diferenţele dintre avionale noastre şi ale lor sunt destul de mari, dar şi Mirage-urile au probleme. De exemplu, li s-au defectat patru avioane. Deşi nu ştim care va fi noul avion de vînătoare pe care îl vom avea, ştim că acesta este un proces îndelungat, probabil că peste patru ani vom finaliza toate detaliile. Noi avem MiG-urile, care au fost modernizate şi pe care le vom folosi pînă în 2011, după care vom renunţa definitiv la ele. Avem în buget banii necesari pentru a menţine aceste avioane operaţionale, sperăm să şi putem menţine bugetul actual, aici e o luptă mai grea decât cea pe care o duc piloţii în aer. Se speră ca la nivel politic să se ia cât mai curând o decizie pentru semnarea contractului de achiziţie, însă oricum, din momentul semnării contractului şi până la pilotarea avioanelor respective va mai trece mult timp. În primul rând, trebuie să treacă cel puţin doi ani până când primul avion de acel tip va ateriza în România, apoi alţi doi ani până când structurile vor fi operaţionale. Este un proces complex şi de durată".*

Exerciţiul româno-francez de zbor în comun „CHASSEUR ACCOMPLI 2006" a luat sfârşit. Cele 12 aeronave Mirage aparţinând Forţelor Aeriene Franceze au decolat spre casele lor în data de 15 septembrie, cu satisfacţia misiunii îndeplinite. Noi, românii, am tăiat văzduhul spre aerodromurile de bază cu gândul bun, legat de lucrul bine făcut. În cadrul exerciţiului, o echipă de aproximativ 500 de profesionişti: piloţi, navigatori, tehnici de aviaţie, operatori de trafic aerian, specialişti în comunicaţii şi logisticieni, români şi francezi, şi-au unit eforturile, priceperea şi capacitatea de muncă, pentru ca misiunile să se desfăşoare în condiţii optime. Iar numele exerciţiului, se doreşte a deveni o marcă a colaborării viitoare româno-franceze în domeniul aviaţiei militare.

Comandor DUMITRU BERBUNSCHI
(Cu sprijinul căpitanului ROBERT ZOMONIŢĂ şi locotenentului ing. av. CEZAR CREŢU)

CRONICA UNUI RĂZBOI ELECTRONIC

În perioada 04–07.09.2006 s-a desfăşurat, cu participare din partea Bazei 90 Transport Aerian, exerciţiul NATINADS NEWFIP 07, exerciţiu simulator de război electronic. Cele două elicoptere IAR-330 SOCAT prezente la misiune au avut la bord echipaje formate numai din piloţi tineri, activitatea constituind, astfel, un bun prilej pentru aceştia de a susţine un adevărat test al maturităţii. Dintre ei amintim pe **căpitanul Lucian Lupescu, locotenenţii Cosmin Popescu, Adrian Nicolaev** şi **Nica Noris** precum şi **maiştrii militari Laurenţiu Ene** şi **şerban Ciochină.**

Pe durata celor trei zile, s-a acţionat de pe aerodromul Mihail Kogălniceanu, în timp ce locul de desfăşurare exact al exerciţiului a fost poligonul Capu Midia. Scenariul exerciţiului a inclus, pentru prima zi, desfăşurarea unor scurte misiuni de recunoaştere a zonei. Apoi, începând cu cea de-a doua zi, elicopteriştii au executat mai multe tipuri de misiuni, având aparatele dispuse în formaţie de celulă tactică : ■ SEAD (supression of enemy air defense), misiuni de eliminare a apărării aeriene inamice; ■ SILTAR (silent target), simulări de ţinte conform ameninţărilor aflate în baza INTEL NATO.

De asemenea, a fost inclus şi un element surpriză, prin bruierea frecvenţelor de comunicaţie a elicopterelor, dar existenţa la bord a două staţii radio performante şi pregătirea misiunii în vederea evitării acestei situaţii, au făcut ca, rapid, să fie înlăturate efectele produse.

"Pentru mine, care am fost şi cel mai tânăr pilot participant, exerciţiul a avut un profund caracter de noutate. În primul rând a fost prima dată când am acţionat în comun cu o unitate de apărare antiaeriană, dar mai ales am resimţit « sarea şi piperul » exerciţiului – caracterului său realist. A fost pentru prima dată când, simulând atacul unei apărări antiaeriene, am beneficiat de ajutorul sistemului L&RWR (Laser&Radar Warning Receiver) instalat la bordul elicopterului IAR-330 SOCAT. Cred că pentru orice pilot zborul decurge altfel din momentul în care este informat de sistem că a fost descoperit, încadrat sau că racheta a fost lansată. Am profitat de acest cadru realist şi am exersat diferite tehnici de surprindere a apărării antiaeriene", avea să declare la sfârşitul exerciţiului locotenentul Noris.

Reuşita exerciţiului i-a ambiţionat şi mai mult pe participanţi, cu atât mai mult cu cât au reuşit crearea unor relaţii de natură socio-umană deosebite. „Părerea mea este că astfel de exerciţii ar trebui să se desfăşoare mai des. Este adevărat că elicopterul nu a fost proiectat pentru misiuni SEAD, dar sunt sigur că o cooperare între piloţi şi rachetişti, schimbul de <<mici secrete>> împreună cu antrenamentul intens în această direcţie ne poate îmbunătăţi performanţele. Consider că acest exerciţiu a fost o reuşită. Vrem să mulţumim tuturor celor ce au colaborat cu noi, celor de la Mihail Kogălniceanu care, deşi aveau un exerciţiu de amploare în desfăşurare (Chasseur Accompli, n.r.), ne-au acordat toată atenţia şi sprijinul", a concluzionat căpitanul Lucian Lupescu, "veteranul" piloţilor participanţi la exerciţiu.

Plutonier-major
SORIN SĂFTOIU
Sergent ALINA ISAC

MILITARI ROMÂNI LA CURS DE MENTENANȚĂ PENTRU C-130

Detașamentul numărul 4 din cadrul Escadrilei de pregătire 373, de la Baza Aeriană Little Rock, Arkansas, a pregătit, pe durata a 12 luni, un grup de 16 militari români pentru executarea serviciului de mentenanță destinat aeronavelor de tip C-130 Hercules.

Datorită elementelor specifice existente în pachetul de pregătire destinat studenților români, ca rezultat al prezenței unor caracteristici speciale în ceea ce privește echipamentele electronice de bord deținute de varianta existentă în dotarea Forțelor Aeriene Române, cursul de pregătire în domeniul mentenanței a constituit un bun prilej de continuare a pregătirii profesionale a specialiștilor români. "*Această perioadă de pregătire, finalizată prin absolvirea unui curs dedicat de mentenanță, ne va ajuta foarte mult pe viitor, în special pentru îndeplinirea misiunilor NATO, pentru crearea unui climat propice realizării interoperabilității cu celelalte structuri ale alianței, precum și executarea, la un nivel optim, a diferitelor misiuni de transport aerian*" avea să declare, la încheierea cursului, **locotenent-comandorul Marian Gheorghiu**, studentul cu cel mai mare grad din cadrul grupului de cursanți români.

Romanians train with base personnel

By 2nd Lt. Kelly George and Tech Sgt. Arlo Taylor
314th Airlift Wing Strategic Information Flight

The 373rd Training Squadron, Detachment 4, is providing first of its kind training for Romanian air force maintainers with a custom-made program at the C-130 Center of Excellence.

This international training has been over a year in the making.

In September 2005, members of the 373rd TRS, along with representatives from Air Force Security Assistance Training, traveled to Romania to assess the Romanian air force's training needs.

The Romanian air force has four C-130Bs and will receive their first C-130H in September.

"(This training will help us) fulfill our NATO mission, help our interoperability with maintenance and (provide the) full capability to fulfill all the missions of airlift," said, Lt. Cmdr. Marin Gheorghiu, the ranking Romanian air force student. "This training is very important for us."

After going to Romania for an initial training needs assessment, the Little Rock team returned and began to build the classes necessary to train the Romanians in preparation for receiving their new aircraft. Detachment 4 has had international students in the past, but taught from established curriculum.

Never before was a course built to meet such specific needs, until now.

"We came back (from Romania) and took the data we compiled there to build classes specifically for their C-130s," said Tech. Sgt. Richard Miller, 373rd TRS, Det. 4, lead avionics instructor. "Their avionics aren't anything like we have in the (U.S.) Air Force. There were some challenges, but

See Romanians, page 15

Members of the Romanian air force receive training from the 373rd Training Squadron.

Detachment 4 members. This is the first tailored training the unit has done.

Pregătirea pentru desfășurarea acestui curs a început în urmă cu un an de zile, în luna septembrie 2005, atunci când o delegație compusă din membrii ai Escadrilei 373 și ai Departamentului de Pregătire Aeriană Asistată din cadrul Forțelor Aeriene ale SUA, au fost în România, pentru a evidenția cerințele de structurare a cursului, aplicabil pentru operarea pe cele 4 aeronave C-130B din dotarea flotei militare române de transport și a modelului C-130H, ce urmează a intra în serviciu în luna septembrie a.c.

Acest aspect, referitor la introducerea, în cadrul cursului, a elementelor de realizare a mentenanței pentru modelul C-130H, a fost evidențiat pozitiv de participanți. "*Suntem foarte mulțumiți față de bagajul de cunoștințe acumulat și credem că nu vom întâmpina probleme majore în momentul începerii executării misiunilor cu noul model de aeronavă de transport*", declara **locotenent-comandorul Marian Gheorghiu**. "*De asemenea, trebuie să apreciem profesionalismul partenerilor americani, care au trimis și în România reprezentanți pentru pregătirea operatorilor, mecanicilor și inginerilor care vor susține activitatea de mentenanță*", a încheiat militarul român.

"Profesorii" americani au recunoscut, la rândul lor, devotamentul și înclinația către studiu aprofundat a cursanților români: "Această experiență a fost una pozitivă. Militarii români au dat dovadă de pasiune pentru meseria lor și dorință de colaborare în scopul eliminării riscurilor în ceea ce privește desfășurarea activității de mentenanță", avea să declare instructorul șef al detașamentului de pregătire, **sergentul Richard Miller.**

Desfășurat în paralel cu alte 4 clase de cursanți internaționali, cursul de pregătire pentru mentenanța aeronavelor C-130 destinat specialiștilor militari români, a evidențiat stabilizarea relațiilor de cooperare în domeniul pregătirii și dezvoltării resurselor umane specifice NATO, prin implementarea unor schimburi de experiență reciproc avantajoase și, mai ales, prin orientarea către crearea unor relații socio-umane viabile, a unor parteneriate competitive.

Plutonier-major
SORIN SĂFTOIU

PROTECŢIA MEDIULUI – IMPLEMENTARE PRIN STANDARDIZARE

Preocupările pentru protecția mediului natural au fost resimțite încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, când s-a făcut tranziția de la atitudinea de admirare pasivă a frumuseților naturii, la cea activă, de acționare pentru protecția ei și de prevenire a exploatării abuzive a bogățiilor naturale. Prima lege pentru protecția mediului (Legea pentru Protecția Monumentelor Naturii) a fost adoptată în anul 1930 și, un an mai târziu, a luat ființă Comisia pentru Protecția Monumentelor Naturii, care funcționează și astăzi, sub patronajul Academiei Române. Această lege a fost urmată de multe alte reglementări, dar Legea de protecție a mediului a fost efectiv adoptată în anul 1973. În prezent, în România sunt în jur de 630 de zone protejate, acoperind o suprafață totală de 1.200.000 de hectare. În afară de acestea, există trei rezervații ale biosferei, 14 parcuri naționale și 362 de rezervații naturale. Parcul Național Retezat (care a luat ființă în anul 1935), Parcul Național Rodna (care a luat ființă în anul 1990) și Delta Dunării (rezervație înființată în anul 1938) au fost incluse de UNESCO în cadrul rezervațiilor biosferei, pe lista proprie de monumente ale naturii protejate.

O nouă dimensiune moral - civică

Sentimentul responsabilității față de calitatea mediului înconjurător, conștiința datoriei civice de a se comporta și acționa cu grijă și înțelegere în raport cu elementele naturii, exprimă o nouă dimensiune a profilului moral-civic al militarului modern și anume, dimensiunea ecologică.

În contextul actual, de creștere a exigențelor societății civile privind calitatea mediului, dar și calitatea produselor și serviciilor, exigențe concretizate în reglementări din ce în ce mai severe, armata, fără a putea fi exclusă din categoria factorilor cu impact asupra mediului înconjurător, este tot mai mult obligată, prin legislație și reglementări, să protejeze și să conserve resursele naturale și să acționeze, totodată, într-o manieră responsabilă în toate domeniile sale de activitate și cu cel mai redus impact ecologic posibil.

Măsurile drastice luate pe linia protecției mediului în țările occidentale, implicit în armatele acestora, au implicat elaborarea unei strategii proprii de protecție a mediului, precum și a unui plan de mediu la nivelul Ministerului Apărării Naționale în toate unitățile Armatei României, la a căror realizare trebuie să participe toate structurile implicate în poluarea factorilor de mediu din zonele lor de responsabilitate, prin activitățile specifice.

De aceea, pe timpul îndeplinirii

Combustibilii speciali, necesari funcționării rachetelor sol-aer, reprezintă un potențial pericol pentru mediul înconjurător, în condițiile nerespectării standardelor de protecție a mediului

misiunii lor, organizaţiile militare sunt obligate să acţioneze pentru realizarea protecţiei eficiente a mediului, urmărind: ◆ protecţia sănătăţii umane; ◆ prevenirea poluării prin reducerea, cât mai mult posibil, a emisiilor poluante, a zgomotului şi a deşeurilor; ◆ protecţia resurselor prin reducerea consumurilor; ◆ protecţia speciilor de floră şi faună din zonele de dislocare ale unităţilor din subordine, pe timpul desfăşurării exerciţiilor militare; ◆ refacerea şi decontaminarea mediului afectat de acţiunile militare.

Reconsiderarea sistemului de evaluare a interacţiunii activităţilor militare cu mediul este impusă şi de cerinţele standardelor NATO, care au drept scop reducerea riscurilor pentru factorii de mediu asupra îndeplinirii misiunilor. Devine astfel stringentă, în viitorul apropiat, *necesitatea* implementării unui **sistem de management de mediu standardizat.**

Implementarea sistemelor de management de mediu

Strategia de mediu a Ministerului Apărării Naţionale cuprinde, printre obiectivele sale, şi implementarea în armată a sistemelor de management de mediu, conform SR EN ISO 14001, ca o componentă a procesului de aderare a României la Uniunea Europeană.

Implementarea unui sistem de management de mediu formal, într-o structură militară, poate mări angajamentul şi implicarea liderilor, conştiinţa de mediu, precum şi participarea personalului la realizarea obiectivelor de mediu ale armatei.

Astfel, **sistemul de management de mediu** (SMM), ca parte a sistemului global de management, este destinat, în primul rând, să dirijeze, să reducă şi să elimine riscurile pentru mediu şi pentru structurile Ministerului Apărării Naţionale. În aceste condiţii, fiecare unitate militară stabileşte riscurile importante asupra mediului şi dezvoltă strategii pentru evaluarea, sistematizarea şi minimalizarea sau chiar eliminarea acestor riscuri.

Aceste strategii privind stabilirea riscurilor asupra mediului trebuie să urmeze etapele standardului ISO 14001, după cum urmează: ◆ identifică modul în care acţiunile sale pot dăuna mediului; ◆evaluează consecinţele acestor impacturi asupra mediului, asupra organizaţiei şi stabileşte obiective de performanţă adecvate; ◆implementează programe sistematice pentru a minimaliza riscurile de mediu; ◆evaluează eficienţa şi îndeplinirea obiectivelor programelor şi întreprinde acţiuni pentru ajustarea sistemului şi pentru a promova o îmbunătăţire continuă.

Întreţinerea corespunzătoare a aeronavelor de luptă contribuie la menţinerea calităţii mediului înconjurător

În conformitate cu prevederile "Declaraţiei-Angajament de politică de mediu" a ministrului apărării naţionale, în Armata României a început implementarea standardelor de mediu din grupa ISO 14000 – "Sisteme de Management de Mediu", ca unul dintre obiectivele importante ale "Strategiei de Protecţie a Mediului în Armata României".

În prezent, în Forţele Aeriene se desfăşoară prima etapă de implementare a Sistemului de Management de Mediu, prin dezvoltarea a două proiecte-pilot, unul dintre acestea fiind la Baza 86 Aeriană, aerodromul "Mihail Kogălniceanu".

Scopul urmărit constă în prevenirea poluării mediului natural pe amplasamentul aerodromului şi a locaţiilor care îl deservesc, respectarea legislaţiei şi a reglementărilor militare de mediu pe timpul desfăşurării activităţilor de instruire specifice, îndeosebi a zborului.

În acest sens, comanda unităţii s-a angajat să-şi îndeplinească misiunile specifice în condiţiile respectării legislaţiei de mediu şi cu cel mai redus impact ecologic posibil.

Principiile şi obiectivele managementului de mediu

Principiile care trebuie să stea la baza politicii unităţilor militare din subordinea Statului Major al Forţelor Aeriene, în domeniul managementului de mediu (conform politicii Ministerului Apărării Naţionale), sunt: conservarea şi îmbunătăţirea condiţiilor de sănătate a personalului din subordine, dezvoltarea durabilă, conservarea calităţii factorilor de mediu şi a biodiversităţii şi, nu în ultimul rând, principiul "poluatorul plăteşte".

Pentru aplicarea acestor principii, se impune stabilirea mai multor obiective.

Astfel, în domeniul conservării şi îmbunătăţirii condiţiilor de sănătate a personalului din subordine, este necesar să se acţioneze pentru folosirea echipamentelor adecvate de protecţie, precum şi pentru gestionarea şi manipularea corectă a materialelor şi a substanţelor periculoase, cu impact asupra sănătăţii populaţiei şi a factorilor de mediu.

Totodată, în domeniul respectării principiului de dezvoltare durabilă, se va urmări: ◆ menţinerea consumurilor de energie, combustibili, apă şi materii prime în limitele planificate, prin măsuri organizatorice şi restrictive; ◆ îmbunătăţirea gestionării deşeurilor (colectarea, depozitarea controlată, valorificarea/reciclarea); ◆ gestionarea şi utilizarea controlată a halonilor.

Depozitarea deşeurilor toxice reprezintă o problemă majoră a omenirii

Pentru conservarea calităţii factorilor de mediu şi a biodiversităţii, obiectivele vor viza: ◆ asigurarea monitorizării factorilor de mediu din incinta unităţilor militare (bazelor aeriene) şi a poligoanelor aferente; ◆ retehnologizarea instalaţiilor şi echipamentelor ce asigură conservarea sau îmbunătăţirea calităţii factorilor de mediu; ◆ monitorizarea impactului activităţilor, alarmarea şi avertizarea în situaţii de urgenţă, acţiunea eficientă în caz de accident ecologic.

În ceea ce priveşte respectarea principiului "poluatorul plăteşte", trebuie să se realizeze conştientizarea personalului privind aspectele de mediu specifice fiecărei unităţi şi, de asemenea, desfăşurarea de acţiuni concrete pentru schimbarea şi îmbunătăţirea atitudinii personalului faţă de mediul înconjurător, prin informare şi educare.

Având în vedere că activităţile din poligoane, terenuri de instrucţie şi aerodromuri sunt cele care au un impact major asupra mediului, procesul de implementare a Sistemelor de Management de Mediu trebuie să se realizeze, în primul rând, în aceste locaţii.

Însă, analiza pentru identificarea aspectelor şi impactului este cea mai dificilă etapă a implementării unui Sistem de Management de Mediu, dificultăţile datorându-se, în principal, faptului că nu există o metodologie standardizată, iar experienţa în acest domeniu este limitată.

Devenită o componentă importantă a procesului de modernizare a armatei, implementarea Sistemului de Management de Mediu la nivelul Forţelor Aeriene reprezintă o cerinţă certă a viitoarelor strategii de mediu, focalizată iniţial asupra poligoanelor de instrucţie şi aerodromurilor. Însă, realizarea acestui scop va necesita personal specializat, metodologii şi ghiduri care să sprijine efortul celor implicaţi în identificarea impacturilor şi aspectelor de mediu. O astfel de metodologie de evaluare, precum şi un centru pilot de instruire în acest domeniu şi-ar găsi pe deplin utilitatea, în scopul reducerii costurilor foarte mari ale serviciilor de consultanţă oferite de organizaţiile civile specializate.

Totodată, implementarea sistemului de management integrat calitate-mediu va asigura o mai bună gestionare a proceselor, control intern, crearea unei imagini favorabile, demonstrarea profesionalismului şi seriozităţii, precum şi îmbunătăţirea continuă a performanţelor şi reducerea costurilor.

Colonel MARIN FLOREA

VIAȚA CARE ADUCE VIAȚĂ

– exercițiul multinațional de zbor pentru căutare-salvare –

Aerodromul Câmpia Turzii a fost gazda celei de-a doua ediții desfășurate în România a exercițiului multinațional de zbor în comun, "COOPERATIVE SAREX 2006", care a avut loc în perioada 18–22 septembrie. Exercițiul a presupus antrenarea echipajelor și a personalului de asigurare și deservire a elicopterelor și aeronavelor, a personalului militar specializat, în executarea misiunilor de căutare-salvare prin luptă, căutare-salvare și evacuare aero-medicală.
Forțele Aeriene Române au participat la exercițiu cu 180 de militari și civili și 15 elicoptere IAR-330 în variantele PUMA, SOCAT și MEDEVAC. Detașamentul Forțelor Aeriene din Turcia a onorat antrenamentul comun cu aproximativ 40 de militari, un elicopter AS 532 COUGAR și un avion CN 235 CASA, iar Forțele Aeriene ale Ungariei au fost reprezentate de 50 de militari și 2 elicoptere Mi-17.

„COOPERATIVE SAREX" este un exercițiu multinațional având ca scop executarea misiunilor de căutare-salvare prin luptă, căutare-salvare în caz de urgență și evacuare aero-medicală. A luat naștere în anul 2003 din inițiativa Forțelor Aeriene din Ungaria, urmărind îmbunătățirea antrenamentului personalului implicat în acest tip de acțiuni prevăzute în publicațiile NATO, convenții ICAO și acorduri bilaterale. Prima ediție a avut loc în 2003, în Ungaria, la Baza Aeriană de la Szentkiralyszabadja, cu participare românească, slovenă și maghiară.

În 2004, exercițiul s-a desfășurat tot în Ungaria, la Baza Aeriană de la Szolnök, cu participarea specialiștilor din România, Serbia și Muntenegru, Slovenia și Ungaria.

"COOPERATIVE SAREX 2006"

– scurt istoric –

Ca rezultat al experienței acumulate, în septembrie 2004, șefii Forțelor Aeriene din România și din Ungaria, au semnat la Szolnök „Protocolul Adițional în domeniul Căutării și Salvării". Esența acestui acord este de a desfășura în comun operațiuni de căutare-salvare și evacuare aero-medicală pentru victimele unor accidente aviatice sau catastrofe în zonele de frontieră dintre cele două state, fiind declarat ca prim scop, interesul nobil de salvare a vieții omenești în situații de pericol. Acest Protocol prevede desfășurarea de antrenamente în comun, în fiecare an, alternativ în cele două state semnatare.

În 2005, exercițiul a fost găzduit de România, la Baza Aeriană de la Mihail Kogălniceanu, cu participarea reprezentanților Forțelor Aeriene din România, Statele Unite ale Americii și Ungaria. La exercițiu au luat parte observatori din Marea Britanie, Serbia și Muntenegru. Pentru prima dată, la acest exercițiu au existat misiuni de căutare-salvare prin luptă și de căutare-salvare și evacuare aero-medicală deasupra mării, scenarii complexe incluzând căutare-salvare în zone muntoase, misiuni în Delta Dunării, operațiuni deasupra mării cu apuntare pe fregata Regele Ferdinand, misiuni de evacuare aero-medicală pe Canalul Dunăre – Marea Neagră.

Exerciţiu NATO în Munţii Apuseni

"COOPERATIVE SAREX 2006" a debutat luni 18 septembrie 2006 cu ceremonia oficială de deschidere. Ofiţerul conducător al exerciţiului, **comandorul Gabriel Beleuzu**, a oficiat evenimentul în prezenţa reprezentanţilor naţionali: **colonelul Lajos Toth** din partea Forţelor Aeriene din Ungaria şi **maiorul Murat Işbakan**, din partea Forţelor Aeriene din Turcia. Imediat după ceremonie, echipele fiecărei ţări au stabilit în comun principalele momente ale misiunilor de instruire, reprezentanţii forţelor participante reunindu-se într-o singură echipă.

Marţi, 19 septembrie, în prima parte a zilei a fost rândul zborurilor de

recunoaştere aeriană a raionului de zbor şi a zonei destinate exerciţiului, a zonelor de restricţie şi a zborurilor de aclimatizare la condiţiile meteo predominante, de familiarizare a piloţilor cu particularităţile specifice de relief. Acesta a fost debutul celor patru zile în care elicoptere şi avioane militare au brăzdat cerul de deasupra Apusenilor în căutarea mai multor răniţi pierduţi pe pantele domoale ale Cheilor Turzii, sau pentru căutarea şi salvarea altor vieţi aflate în pericol. După-amiază, prima parte a "jocului de război" s-a declanşat...

Scenariul ipotetic începea cu cererea de ajutor umanitar făcută de către autorităţile locale forţelor aeriene multinaţionale, în diverse situaţii în care vieţile omeneşti sunt periclitate.

Undeva, într-o zonă muntoasă a raionului de zbor, având ca localitate de reper Iara, a fost semnalat un accident în urma căruia 6 persoane au fost rănite. Imediat, un elicopter românesc a decolat pentru a cerceta şi localiza zona incidentului grav, iar avionul turcesc CN 235 CASA aştepta semnalul de decolare. Confirmarea venită din aer a pus în poziţie de zbor aeronava care purta la bord patru medici turci şi patru maghiari, toţi brevetaţi şi ca paraşutişti. Saltul cu paraşuta, regruparea echipei, identificarea răniţilor, acordarea primului ajutor şi comunicarea radio pentru sprijin aerian nemijlocit. Trei elicoptere în variantă MEDEVAC (evacuare medicală), un IAR-330 PUMA românesc, un AS 532 COUGAR turcesc şi un Mi-17 maghiar au intervenit la faţa locului aterizând în teren necunoscut, pentru a evacua răniţii în cel mai scurt timp la spitalul militar amenajat pe aerodromul din Câmpia Turzii, iar apoi, mai departe, la un spital mai mare. În acelaşi timp dar la sute de kilometri distanţă, două elicoptere, unul românesc – IAR-330 PUMA şi unul maghiar – Mi-17, răspunzând solicitărilor venite de la

autorităţile locale, transportau 7 refugiaţi de pe aerodromul Câmpia Turzii la spitalul din Târgu-Mureş.

Miercuri, 20 septembrie, în cadrul exerciţiului "COOPERATIVE SAREX 2006", au continuat misiunile de căutare-salvare şi evacuare aero-medicală, cu forţe şi mijloace aparţinând forţei multinaţionale, formată din detaşamentele maghiar, român şi turcesc. Încă de dimineaţă, a fost simulată existenţa a 9 turişti izolaţi într-o zonă montană greu accesibilă şi s-a trecut la salvarea lor... Autorităţile locale au apelat la sprijinul forţei multinaţionale aflate în zonă. Două elicoptere maghiare Mi-17 şi unul IAR-330 PUMA românesc au intervenit cu misiunea de căutare şi salvare a celor 9 persoane rătăcite. Au fost găsiţi şi aduşi în siguranţă pe aerodrom. Echipa medicală de la sol care i-a preluat, a raportat existenţa a 4 persoane în stare medicală gravă, fapt care a necesitat transportul lor la spitalul de urgenţă local. Avionul turcesc CN 235 CASA i-a îmbarcat şi, în cel mai scurt timp, au decolat pentru aeroportul din Cluj unde i-a transferat personalului medical de specialitate.

La Zău de Câmpie, autorităţile cer ajutor umanitar pentru salvarea a două persoane, dispărute din cauza inundaţiilor din zonă. Exista bănuiala că cei doi oameni au fost luaţi de ape şi purtaţi spre lacul de acumulare din estul satului. Elicopterul turcesc AS 532 COUGAR intervine promt, reperează oamenii şi îi salvează.

A doua parte a zilei, a debutat cu simularea unei misiuni în care un elicopter,

având la bord 3 membri ai echipajului şi trei pasageri, a fost nevoit să aterizeze forţat într-o zonă ostilă. Reprezentanţii forţei multinaţionale au luat decizia de executare a unei misiuni de căutare-salvare prin luptă a celor şase persoane, decolând cu o aeronavă AS 532 COUGAR şi un elicopter Mi-17, iar două elicoptere IAR-330 SOCAT au executat escorta, asigurând siguranţa extracţiei celor 6 oameni. Un alt elicopter IAR-330 SOCAT a făcut coordonarea misiunii de căutare-salvare prin luptă din aer. În acelaşi timp autorităţile locale, cereau ajutor de urgenţă în cazul unei explozii produse la o fabrică din apropierea oraşului Câmpia Turzii din care rezultase rănirea gravă a 7 persoane. Forţa multinaţională decide transportul urgent al răniţilor la aeroportul din Târgu Mureş pentru trasferul acestora la spitalul de urgenţă. Misiunea este executată de un

elicopter Mi-17 şi un IAR-330, ambele în variantă MEDEVAC.

Medicul şef, colonelul doctor Alexandru Eliad, directorul medical al exerciţiului *„COOPERATIVE SAREX 2006",* omul care a coordonat întreaga activitate de căutare-salvare, evacuare aero-medicală şi tratare ambulatorie prespitalicească, supervizând selecţia urgenţelor şi ordonând evacuarea cu ambulanţe sub supraveghere medicală permanentă în centrul de coordonare medicală a exerciţiului de la Câmpia Turzii, despre obiective: *"Am urmărit constant coeziunea echipei mele, deprinderile dobândite în acţiuni similare executate până acum în clinici de urgenţă din ţară, rotaţia oamenilor implicaţi în misiuni de acest gen care să mă ferească de imposibilitatea selecţiei realiste atunci când nevoile de personal pregătit sunt mari, am urmărit să concentrez în echipa medicală românească oameni care nu au mai participat la exerciţii similare".*

Misiunea din scenariu care avea să încheie ziua a reprezentat-o simularea în care o grupă de luptă a forţei multinaţionale este prinsă într-o ambuscadă organizată de către rebeli, într-o zonă ostilă. Atacul a fost respins, însă grupa a rămas fără mijloc de transport, acesta fiind distrus în luptă. Un avion CN 235 CASA a fost trimis în zona semnalată, a parașutat 8 militari care au sprijinit grupa aflată în dificultate, reuşind evacuarea.

Toate aceste proceduri care fac posibile misiunile forţelor de intervenţie aeropurtate necesită o cooperare strânsă între conducerea structurilor implicate, personalul navigant, logistic şi de sprijin la sol, indiferent de ţara din care fac parte detaşamentele forţei multinaţionale.

Ora bilanţului

Vineri 22 septembrie, a fost Ziua Distinşilor Vizitatori. Au răspuns invitaţiei **generalul locotenent Gheorghe Catrina**, şeful Statului Major al Forţelor Aeriene Române, **generalul de brigadă Kazim Öndül**, şeful Instrucţiei din cadrul Statului Major al Forţelor Aeriene Turce, **generalul de brigadă Zoltan Orosz**, comandantul Regimentului 86 Elicoptere Szolnök din Ungaria, ataşaţii militari ai ţărilor participante acreditaţi în România, reprezentanţi ai administraţiei publice locale şi ai mass-media.

Medicul şef, colonelul doctor Alexandru Eliad: *"Existenţa în fiecare dintre cele patru baze aeriene româneşti a câte unui elicopter MEDEVAC echipat ca ambulanţă aeriană cu tehnică pentru resuscitare de ultimă generaţie, reclamă echipe de specialişti bine pregătiţi. Câştigul vine şi din acest gen de acţiuni medicale, executate întrunit, în echipe mixte – prilej excelent pentru a învăţa".*

După o săptămână în care militarii români, turci şi maghiari s-au cordonat pentru a salva vieţi omeneşti, au conceput un scenariu şi au executat în faţa invitaţilor un **exerciţiu demonstrativ**, constând în două misiuni ce au implicat toate forţele şi mijloacele detaşamentelor participante. Prima acţiune s-a declanşat cu o misiune de căutare-salvare prin luptă a 2 piloţi catapultaţi în teren ostil, iar în continuare

s-a simulat o evacuare medicală la sol şi aero-medicală a circa 30 de răniţi în urma unui accident aviatic, după o aterizare de urgenţă nereuşită a unei aeronave.

Căpitan comandorul Camelia Bugean, comandant de escadrilă la Baza 90 Transport Aerian Otopeni, coordonator de proiect: *"Au fost 3 zile de zbor în comun, unde toate atribuţiunile de comandă şi control au aparţinut Forţelor Aeriene Române, iar execuţia a însemnat punerea în practică a lucrului în echipe mixte – români, turci şi maghiari – atât cele de asigurare medicală, cât şi cele de zbor. Ca să devenim parteneri NATO, noi am îndeplinit obiective precise, pas cu pas, iar acum am avut posibilitatea de a ne verifica capacitatea de operare în comun. Exerciţiul, tematica lui şi misiunile executate, sunt semne de permanenţă pentru echipajele româneşti. Toate cele trei ţări participante sunt membre NATO şi, în această calitate sunt solicitate să participe la diferite misiuni. Acest gen de exerciţii ne ajută să ne punem de acord asupra unor proceduri de intervenţie şi să ne verificăm capacitatea de a acţiona în comun. Deşi am fost echipe mixte, am ajuns să acţionăm identic. Acesta este rostul bun al misiunilor noastre".*

Pe lângă forţa multinaţională prezentă în zonă, pentru intervenţia medicală la locul accidentului au fost mobilizate şi Serviciul medical de urgenţă SMURD – Târgu Mureş, precum şi detaşamentele de descarcerare şi de stingere a incendiilor ale Inspectoratului pentru Situaţii de Urgenţă din judeţele Cluj şi Mureş.

Medicul şef, colonelul doctor Alexandru Eliad: *"Exerciţiul şi-a atins scopurile principale. Cooperarea participanţilor a fost excelentă. Răspuns deosebit al autorităţilor civile, dar cel mai mult mă bucură prestaţia echipei medicale româneşti. Ca medic, ştiu foarte bine că practica, antrenamentul este cheia reuşitei. Iar sedimentarea se realizează prin repetiţie".*

"Acest exerciţiu este rodul pregătirii fiecărui partener în parte, iar la Câmpia Turzii am încercat să lucrăm în echipă. În spatele acestor oameni există foarte multă muncă. Încercăm, pe cât posibil, să acţionăm în mod real pentru ceea ce suntem pregătiţi să facem", a afirmat **căpitan comandorul Adrian Trandafir**, comandantul escadrilei de elicoptere dislocate pe aerodromul Câmpia Turzii, pilot implicat în executarea misiunilor de zbor. *"Astfel de misiuni efectuăm aproape zilnic. Un elicopter dotat cu aparatura unei ambulanţe aeriene, capabil să transporte trei răniţi pe targă, este pregătit pentru intervenţii. Dincolo de antrenamente, mereu am avut misiuni dificile. Am transportat persoane rănite în accidente de circulaţie. Am salvat un grup de 22 de copii izolaţi de o inundaţie puternică, într-o zonă de munte. Misiunile de recuperare şi cele de cercetare au devenit o rutină pentru militarii de la Baza Aeriană de la Câmpia Turzii. Au fost multe şi grele. Piloţii militari au răspuns pentru salvarea sinistraţilor din timpul inundaţiilor din Moldova. Atunci, am dus de la pâine şi ulei, până la transformatoare de înaltă tensiune. A fost o grozăvie. În urmă cu doi ani am executat o misiune de cercetare în Munţii Carpaţi, căutând un alpinist dat dispărut. Două zile am cercetat zona. Din păcate, l-au găsit mort salvamontiştii. Însă, trebuie ştiut că spiritul SAREX este **omul şi viaţa lui"***, a încheiat comandantul elicopteriştilor din Ardeal.

Comandor DUMITRU BERBUNSCHI

SALVATORII DIN CER

În toamna anului 2006, Ardealul a fost ocrotit. De ce? Pentru că unele dintre cele mai bune echipe de intervenţie pregătite în medicina de urgenţă din Forţele Aeriene Române, au poposit la Câmpia Turzii pentru a exersa tehnicile şi tacticile de căutare-salvare a vieţilor omeneşti aflate în pericol.

M-am întrebat mereu de ce s-a stabilit termenul de 15 minute pentru ca echipa elicopterului MEDEVAC să decoleze în cazul unei solicitări de ajutor umanitar. Mi s-a răspuns că orice om aflat în dificultate este important. Că primordial în salvarea unei persoane este conceptul de ***golden hour*** (ora de aur), standard al medicinei de urgenţă, conform căruia pacientul trebuie să primească un prim ajutor competent şi apoi să fie transportat către centrul de îngrijire definitivă în maximum 60 de minute de la momentul producerii accidentului. Aici contează rapiditatea sosirii la locul urgenţei, coroborată cu înalta pregătire a personalului medical, parte integrată şi componentă esenţială a echipajului aeronavei care execută misiuni de căutare-salvare aero-medicală. Este uimitor cum cei angrenaţi în nobilul scop de a pune viaţa unui semen mai presus de propria viaţă, reuşesc să-i găsească în locuri foarte greu accesibile, să-i stabilizeze, să plece cu ei înspre viaţă.

Pot spune că în septembrie, salvarea a avenit din cer, nepăsându-i de ape, de munţi, de brazi sau de ploi. Nu s-a întâmplat nimic deosebit sau ieşit din cotidian. Au fost doar oameni care s-au antrenat în salvarea oamenilor.

MONA ARDELEANU

Aerodromul Câmpia Turzii echipat la standard NATO

Un nou sistem de radionavigaţie şi conducere a zborului a fost inaugurat de către şeful Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul locotenent Gheorghe Catrina**, miercuri 27 septembrie, la Baza 71 Aeriană de la Câmpia Turzii. Cu acelaşi prilej au fost

recepţionate lucrările efectuate în această bază aeriană, între anii 2005–2006 din cadrul programului "Ghidul", derulat de Forţele Aeriene Române în scopul dotării aerodromurilor militare cu echipamente moderne, compatibile în totalitate cu cele existente în aviaţia militară a statelor membre NATO şi în aviaţia civilă, conform standardelor Alianţei Nord-Atlantice şi normelor Organizaţiei Internaţionale a Aviaţiei Civile (ICAO).

"Ghidul" presupune efectuarea unor lucrări de modernizare a aerodromurilor militare şi de echipare a acestora cu sisteme care asigură executarea radionavigaţiei şi a conducerii zborului conform procedurilor şi standardelor NATO. Programul a demarat în anul 1999 şi a avut în vedere, în afară de aerodromul din Câmpia Turzii, pe cel de la Feteşti la care lucrările au fost recepţionate în anul 2000, urmând aerodromul Boboc pentru care este prevăzută finalizarea lucrărilor în anul 2007.

La Baza 71 Aeriană de la Câmpia Turzii a fost construit un punct de conducere a zborului (turn de control) modern, trei hangare care permit executarea în bune condiţii a lucrărilor la aeronavele din dotare, s-au adus îmbunătăţiri reţelei de fibră optică, sistemului de alimentare cu energie electrică şi apă, celui de încălzire centrală, canalizării, precum şi staţiei de epurare. În privinţa dotărilor specifice controlului traficului aerian, baza a fost înzestrată cu un radar de control al zonei aerodromului şi de aducere a aeronavelor la aterizare, un sistem instrumental de aterizare, o instalaţie de balizaj a aerodromului, un sistem specific de telefonie, precum şi staţii radio sol-aer performante.

Valoarea globală a proiectului de modernizare a aerodromului de la Baza 71 Aeriană Câmpia Turzii este de 15 milioane de euro, asigurând toate condiţiile pentru operarea oricărui tip de avion de luptă, ziua şi noaptea în orice condiţii meteorologice.

Comandor
DUMITRU BERBUNSCHI

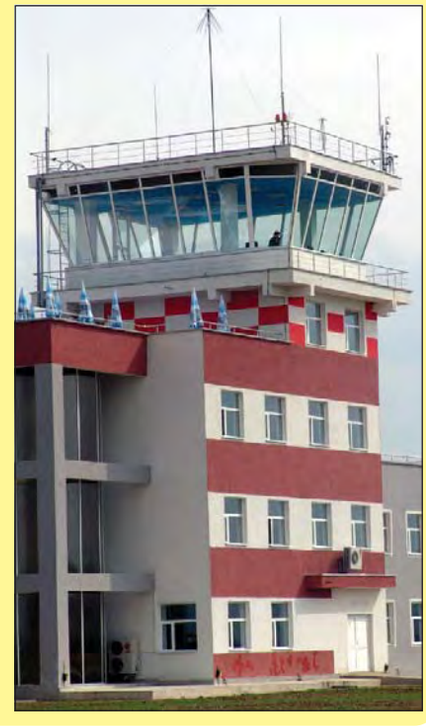

ARIPI ROMÂNEŞTI LA BUDAPESTA

Romanian Wings
Vuia... a legend of aviation
On May 15 1903 Traian Vuia obtained the patent of the first flying machine in the world able to take off and land.
1903 The Wright brothers have flown their airplane in America.
Three years later Europe replies.
Traian Vuia a romanian inventor flies the first airplane in the world able to take off and land on wheels.

Promovând o cultură organizaţională în care tradiţiile şi istoria ocupă un loc prioritar, Forţele Aeriene Române se remarcă drept genul de instituţie care a înţeles că imaginea socială a unei organizaţii reprezintă un aspect ce are rolul de a media raportul cu celelalte instituţii ale societăţii, în general, şi cu oamenii pe care îi reprezintă, în mod special.

Întrucât anul 2006 a marcat împlinirea a 100 de ani de la realizarea zborului mecanic cu un aparat mai greu decât aerul folosind exclusiv mijloacele de bord ale avionului, realizat de Traian Vuia, Statul Major al Forţelor Aeriene a organizat o serie de acţiuni menite a sărbători şi a promova, totodată, realizarea istorică a inventatorului român.

Astfel, după inaugurarea sălii Traian Vuia din cadrul Muzeului Aviaţiei şi după organizarea unui spectacol aerian eveniment – RoIAS 2006, o altă acţiune, de această dată iniţiată de Ambasada României la Budapesta, la propunerea Excelenţei Sale, doamna Irina Comaroschi, privind organizarea unei expoziţii cu tema „Aripi Româneşti" la Budapesta, a fost onorată de Statul Major al Forţelor Aeriene.

MESAJUL

ministrului apărării din România adresat organizatorilor şi participanţilor la expoziţia "Aripi Româneşti" – Pionierii Aviaţiei României – 100 de ani de la primul zbor al lui Traian Vuia, vernisată la Muzeul Transporturilor din Budapesta în perioada 27.09 – 05.11.2006

Guvernul României acordă o importanţă deosebită susţinerii şi promovării istoriei aeronauticii româneşti, valorilor sale perene şi contribuţiei românilor la dezvoltarea aviaţiei europene şi mondiale.

Acţiunile iniţiate pentru sărbătorirea în acest an a **Centenarului Zborului Traian Vuia,** acţiuni care sunt incluse în programul aniversat UNESCO pe anul 2006, sunt o dovadă elocventă în acest sens.

Traian Vuia a zburat pentru prima dată, în 1906, cu un aparat cu sistem propriu de propulsie, decolare şi aterizare, pe câmpul de la Montesson, Franţa.

Cu prilejul aniversării centenarului acestui zbor istoric s-au organizat expoziţii, simpozioane, comunicări şi emisiuni filatelice, iar la sfârşitul lunii iulie a.c., un spectacol aerian internaţional, *RoIAS-2006,* în cadrul căruia au evoluat peste 100 de aeronave civile şi militare din 17 ţări.

Ministerul Apărării din România a considerat necesar şi oportun să se implice în pregătirea expoziţiei „Aripi Româneşti" pe care o inaugurăm astăzi. Doresc să mulţumesc în mod special gazdelor noastre pentru atenţia, disponibilitatea şi sprijinul acordat în organizarea expoziţiei aici la Muzeul Transporturilor din Budapesta.

Am proiectat acest eveniment împreună cu Ambasada României la Budapesta, în contextul Întrunirii Internaţionale a Francofoniei, care se desfăşoară în aceste zile la Bucureşti şi în anul premergător aderării ţării noastre la Uniunea Europeană.

Urez succes deplin acestei manifestări menite să promoveze istoria aeronauticii româneşti în ţara vecină şi prietenă Ungaria care ne este partener în NATO şi în curând în UE. Dorim să dezvoltăm în continuare relaţiile noastre, inclusiv prin astfel de acţiuni comune.

„Aripi Românești" – povestea pionierilor aviației mondiale de origine română

Ambasada României de la Budapesta și-a asumat, în acest an, pentru prima dată, misiunea organizării ceremoniei de deschidere a *Sărbătorii francofoniei – Budapesta 2006,* gest circumscris manifestărilor prilejuite de marcarea Anului Românesc al Francofoniei și de găzduirea, la București, a celui de al XI-lea Sommet al reprezentanților OIF.

Totodată, în cadrul *Sărbătorii francofoniei* la Budapesta, România a participat la încă două acțiuni: „Seara națiunilor" și „Noaptea cinematografului francofon".

Ambasada României la Budapesta a marcat încheierea Anului Românesc al Francofoniei prin organizarea unei expoziții dedicate pionierilor aviației mondiale, de naționalitate română: Traian Vuia, Aurel Vlaicu, Henri Coandă, care și-au legat destinul creator de Franța. În acest context a fost omagiată, de asemenea, împlinirea a 100 de ani de la primul zbor mecanic al unui aparat mai greu decât aerul, proiectat și realizat de savantul român Traian Vuia.

Vernisarea expoziției a fost programată, deloc întâmplător, în data de 27 septembrie, zi în care la București avea loc cea de a XI-a Reuniune a șefilor de stat și de guvern din țările francofone.

La eveniment au fost prezenți ambasadorii Franței, Belgiei, Croației, Libanului, Slovaciei și Poloniei, precum și alți reprezentanți ai corpului diplomatic din capitala Ungariei. De asemenea, oameni de afaceri și membri ai comunității românești din țara vecină, reprezentanți ai Ministerului Apărării și ai Ministerului de Interne, ai Ministerului Agriculturii sau ai Ministerului de Externe din Ungaria au participat la această activitate organizată pentru a promova imaginea României în țările Francofone.

Activitatea a fost organizată în colaborare cu Ministerul Apărării din România care a asigurat, prin intermediul unei delegații aparținând Muzeului Aviației, materialele expoziționale, însoțite de explicațiile aferente. Standul expozițional, realizat și organizat într-un mod profesionist prezintă, imagistic, povestea pionierilor aviației mondiale de naționalitate română, colaborarea franco-română în domeniul aviației, precum și machete înfățișând aeronavele concepute și realizate de inventatorii români. De concepție modernistă, se dorește o retrospectivă a aeronauticii române din perioada 1906–2006. După cum ne-a mărturisit domnul **comandor Paul Sandachi**, directorul muzeului, o parte din exponate au fost extrem de apreciate și de publicul prezent la spectacolul de la Dayton (SUA), în anul 2003 precum și cu prilejul RoIAS 2006. Expoziția este organizată sub forma unei călătorii în timp, iar temele principale sunt: „Vuia…o legendă a aviației", „…apoi a fost Vlaicu", „Primul avion cu reacție este românesc", „Antrenamentul pentru zbor", „Campionii", „Produse în România 1920-1940", „Aviația comercială", „OZN-urile și provocările spațiului". Este o poveste care demonstrează, dacă mai era ceva de demonstrat, că aviația mondială are la bază, datorită priorităților inventatorilor români în domeniu – Traian Vuia și Henri Coandă, „Aripi Românești". Tot în cadrul expoziției a fost organizat, prin efortul domnului Alexandru Dan Bartoc, un stand cu emisiuni filatelice, având ca temă aviația română.

Vernisarea expoziției a fost precedată de discursul de deschidere al ambasadorului României la Budapesta, excelența sa, doamna Irina Comaroschi, care a punctat rolul Organizației Internaționale a Francofoniei în plan politic și cultural, poziția României în cadrul acestui for, precum și tradiția francofonă în arta și cultura românească. De asemenea, au fost amintite prioritățile românului Traian Vuia în domeniul aviației.

Ambasadorul Franței la Budapesta, excelența sa, domnul Philippe Zeller, a remarcat eforturile depuse de

Aspect din timpul pregătirii expoziției

Francofonia

Termenul de "Francofonie" a fost utilizat, într-o primă accepţiune, la sfârşitul secolului al XIX-lea, pentru a desemna spaţiile geografice unde limba franceză era folosită în mod curent. În anii 1950–1970, s-a avansat ideea unei comunităţi francofone, fapt care a condus la crearea primelor organizaţii şi instituţii francofone. La 20 martie 1970, s-a înfiinţat Agenţia de Cooperare Culturală şi Tehnică (ACCT), cu sediul la Paris, unica organizaţie interguvernamentală şi principalul operator al Mişcării Francofone. Începând de la această dată, ziua de 20 martie marchează „Ziua Internaţională a Francofoniei".

Organizaţia Internaţională a Francofoniei (OIF) este o instituţie înfiinţată pe baza limbii şi a valorilor comune. OIF reuneşte 53 de state şi de guverne membre, alături de 10 observatori. Aceasta conduce acţiunile în domeniul politicii internaţionale şi a cooperării multilaterale. Situată sub autoritatea instanţelor sale politice, Organizaţia Internaţională a Francofoniei este condusă de un Secretar general şi cuprinde un Administrator, o Delegaţie a Drepturilor Omului, a păcii şi a democraţiei, direcţii de programe şi sprijinire, servicii şi, de asemenea, filiale permanente şi birouri regionale.

Organizaţia Internaţională a Francofoniei conduce o acţiune în favoarea păcii, democraţiei şi a drepturilor omului, şi animă în toate domeniile o unitate între membrii săi. Aceasta aduce, în caz de necesitate, statelor şi guvernelor membre un sprijin în elaborarea sau consolidarea propriilor politici sectoriale. OIF acţionează pentru ţările din Sud şi în tranziţie, dobândind mijloacele de stăpânire a proceselor pentru propria dezvoltare şi care să genereze o dinamică proprie pentru o dezvoltare umană şi socială durabilă şi echitabilă.

În noiembrie 2004, comunitatea francofonă şi-a stabilit, cu ocazia celui de-al X-lea Sommet al Francofoniei, un plan de acţiuni multilaterale clar şi inedit, fixat pe o perioadă de zece ani:

◆ **Limba franceză şi diversitatea culturală şi lingvistică.** Francofonia a vegheat asupra renaşterii limbii franceze ca un instrument de comunicare şi un vector cultural şi, prin extensie, ca o limbă de comunicare internaţională, de învăţământ şi de suport al unui dinamism intelectual ştiinţific şi cultural inovator.

◆ **Pace, democraţie şi drepturile omului.** Francofonia înţelege să aducă o contribuţie semnificativă la promovarea păcii, democraţiei şi la susţinerea statului de drept şi drepturilor omului, punând accent pe prevenire. O viaţă politică calmă şi satisfacţia cetăţenilor de a se bucura de toate drepturile lor, obiective ale Declaraţiei de la Bamako, sunt într-adevăr considerate ca elemente indispensabile ale dezvoltării durabile.

◆ **Educaţie, formaţie, învăţământ superior şi cercetare.** Educaţia înţeleasă în sensul larg, ca acces la autonomie şi informare pentru toţi, începe prin accesul tuturor copiilor la studiile primare fără distincţie între sexe. Aceasta implică, într-o abordare integrată de la studii primare la studii superioare, o educaţie şi o formare permiţând accesul la muncă.

◆ **Dezvoltare durabilă şi solidaritate.** Angajată să acţioneze pentru o dezvoltare durabilă, Francofonia susţine îmbunătăţirea guvernării economice, dezvoltarea capacităţilor, concentrarea şi identificarea de strategii comune în cadrul marilor negocieri internaţionale. Această misiune este strâns legată de capacitatea statelor de a se integra în economia mondială şi de luptă eficace contra sărăciei, element al strategiei lor naţionale de dezvoltare durabilă.

Oficialităţile româneşti pregătind discursurile

România în vederea integrării ţării noastre în Uniunea Europeană, salutând decizia Comisiei Europene ca acest lucru să se întâmple la începutul anului 2007 şi şi-a exprimat, totodată, admiraţia pentru contribuţia adusă de inventatorii români în domeniul aviaţiei.

Tot în deschidere au mai luat cuvântul generalul (r) Iosif Rus, care a transmis mesajul Ministerului Apărării, generalul maior Dorin Dumitru Prunariu, primul cosmonaut român, comandorul Paul Sandachi, directorul Muzeului Aviaţiei din România şi directorul Muzeului Transporturilor din Budapesta, în calitate de gazdă a evenimentului.

Întreaga asistenţă a fost plăcut impresionată atât de calitatea şi de modul de expunere ale materialelor expoziţionale, cât şi de valoarea informaţională şi de realitatea istorică a documentelor prezentate.

Invitaţii admiră standurile româneşti

Detaliile expoziţiei au stârnit interesul vizitatorilor

România – membru al Organizaţiei Internaţionale a Francofoniei

România este membru cu drepturi depline al Organizaţiei Internaţionale a Francofoniei (OIF) din anul 1993 când, în cadrul celei de-a V-a Conferinţe a şefilor de stat şi de guvern ai ţărilor având în comun utilizarea limbii franceze (care s-a desfăşurat în Mauriţius) a obţinut acest statut onorant, acordat exclusiv pentru ceea ce românii au dorit şi au făcut aproape două secole pentru dezvoltarea şi răspândirea limbii franceze în România.

Materialele de promovare a Forţelor Aeriene române – la mare căutare

Francofonia nu este o structură suprastatală care impune popoarelor francofone hegemonia Franţei, nici o „pârghie" politică. Acest concept rezidă în *„solidaritatea reală, în fapte, a popoarelor care vorbesc limba franceză"*, limba considerată vehiculul unui anumit sistem de valori. De altfel, iniţiativa de-a organiza comunitatea francofonă a revenit lui Leopold Sedar Senghor, fost preşedinte al Republicii Senegal, deci Africii şi nu Franţei!

Pentru România, a fi stat francofon înseamnă promovarea Francofoniei pe plan intern şi a imaginii României în ţările francofone.

În cadrul OIF, România a avut, de la aderare şi până în prezent, o prezenţă activă şi un interes constant, ceea ce a culminat cu propunerea de găzduire, la Bucureşti, a celui de-al XI-lea Sommet al Francofoniei, care s-a desfăşurat în perioada 25–29 septembrie 2006. Acest eveniment inedit pentru România a fost precedat de o serie de evenimente culturale înscrise în Anul Românesc al Francofoniei, deschis la 20 septembrie 2005 de preşedintele ţării, domnul Traian Băsescu.

IOSIF RUS
MIRCEA BARAC

Traian Vuia la Budapesta

După ce şi-a luat bacalaureatul la Lugaj, Vuia a plecat la Budapesta pentru a-şi continua studiile universitare. În centrul universitar din capitala Ungariei, în ciuda vicisitudinilor vieţii, el a căutat să traducă în fapt, în limita posibilităţilor sale materiale extrem de reduse, preocuparea din fragedă tinereţe. Construieşte modele de aeroplane, aparate de zburat, jucării zburătoare pe care le experimentează în pofida hazului unor colegi de universitate. Aceste jucării, o dată lansate în atmosferă, sfidau legile gravitaţiei.

La Budapesta, Vuia a urmat, prima oară, un an la Şcoala Politehnică, secţia mecanică. Apoi – curios la prima vedere – a continuat la Facultatea de Drept, deoarece posibilităţile sale materiale nu i-au permis să urmeze, în mod regulat, cursurile universitare şi mai ales pe cele de la Şcoala Politehnică, unde frecvenţa era obligatorie.

Trista realitate – lipsurile pecuniare l-au împiedicat să se ocupe intens, de la început, de mecanică. De altfel, el a fost urmărit necontenit, întreaga viaţă de greutăţi materiale, care nu i-au permis să dea curs liber aptitudinilor şi înclinaţiilor sale naturale.

Urmând dreptul a putut să studieze şi să-şi asigure mijloacele necesare de trai. Pe atunci era aproape o regulă generală ca studenţii care urmau dreptul, îndeosebi cei lipsiţi de mijloace materiale, să lucreze în timpul studiilor universitare în birouri de avocatură. Cei înstăriţi făceau acest lucru după terminarea facultăţii.

La 6 mai 1901, după studii strălucite, Vuia a fost promovat doctor în ştiinţe juridice, susţinând dizertaţia: „Militarism şi industrialism, regimul de Status şi contractus". Prin conţinutul ei, teza de doctorat a lui Vuia a stârnit un interes deosebit. Prin originalitate, ideile expuse şi susţinute ieşeau din cadrul preocupărilor asemănătoare. Comisia examinatoare a fost profund impresionată de această teză, menţinând-o ca exemplară tuturor facultăţilor de drept din fosta monarhie.

În timpul cât a stat la Budapesta, Vuia a desfăşurat o activitate bogată la societatea „Petru Maior" a studenţilor români din capitala Ungariei. Ţinea conferinţe cu subiecte din domeniul tehnicii şi filozofiei şi – posesor al unei culturi vaste, acumulată prin lectură asiduă – expunea uşor, de multe ori improviza, stârnind interesul auditoriului.

Un coleg de universitate, avocatul Iustin Marşeu din Arad, îşi aminteşte că Vuia stătea ore întregi să rezolve o problemă, mai ales cele privind ştiinţele pozitive, aplicate. Cu excepţia timpului cât a frecventat cursurile anului I al Şcolii politehnice şi în timpul examenelor la Facultatea de Drept, în cei zece ani – 1892–1902 – care s-au scurs de la bacalaureat şi până la plecarea lui la Paris, Vuia s-a perindat şi a lucrat în diferite birouri de avocatură din Banat, spre a-şi câştiga existenţa. Chiar şi în condiţiile acestor ocupaţii fortuite el nu a neglijat preocupările aviatice.

Fragment din cartea "Traian Vuia – un pionier al aviaţiei moderne" – de George Lipovan, editura Facla – Timişoara 1972, pag. 14-31

Muzeul Transporturilor din Budapesta – gazda expoziţiei „Aripi Româneşti"

Muzeul Transporturilor din Budapesta îşi întâmpină vizitatorii cu două locomotive din epoci diferite (motoare cu aburi şi respectiv electrice), ce par a ieşi din clădirea cu etaj care adăposteşte exponatele muzeului. Situat în imediata vecinătate a unui imens parc, pe str. Varoslieget nr. 11, muzeul budapestan îşi aşteaptă vizitatorii zilnic, cu excepţia zilelor de luni. Muzeul prezintă, într-o organizare impecabilă, toate ramurile transportului terestru (rutier, naval, feroviar) şi, respectiv, aerian. În sectorul dedicat transportului terestru sunt expuse atât vehicule cu tracţiune animală (trăsuri, tramvaie) cât şi mecanică (locomotive, vagoane de tren, tramvaie, automobile, motociclete, motorete). Nu lipseşte nici bicicleta, prezentă prin câteva exemplare mai vechi de 100 de ani. Transportul naval tratează istoria construcţiei de ambarcaţiuni şi este ilustrată prin modele la scară. Nici infrastructura nu este neglijată, fiind prezentate diverse construcţii specifice (străzi, poduri). În sectorul dedicat aviaţiei sunt expuse avioane de producţie maghiară şi străină, modelul german Junkers F-13 fiind unul din punctele principale de atracţie (primul din lume cu schelet metalic), alături de o capsulă spaţială. Istoria traficului prezintă transportul public din Buda şi Pesta începând cu perioada premergătoare introducerii tramvaielor şi a autobuzelor. Sunt expuse primele omnibuze şi tramvaie care au circulat în Ungaria, alături de vagoane de tren şi locomotive. La etaj, vizitatorilor le este prezentată perioada de pionierat în domeniul construcţiei de automobile precum şi o excelentă istorie a anvelopelor. Modelele de automobile produse în Ungaria, din care nu a supravieţuit nici un exemplar (Szim Geza, MAG), au fost reproduse la scară. Primul automobil românesc, Marta, produs de uzina Astra din Arad, este prezentat ca un produs al industriei maghiare, dată fiind situaţia geopolitică din acea vreme. Remarcabil este faptul că pentru secţiunea de aviaţie, muzeul are alocată o clădire separată, în care sunt expuse aproape toate modelele de avioane care au zburat, de-a lungul timpului, în Ungaria.

Tradiții, prezent, perspective

Istoria genurilor de armă care concură la apărarea antiaeriană a țării și a trupelor de uscat este strâns legată de evoluția tehnicii militare, a artei și strategiei militare.

O dată cu apariția amenințării aeriene, o parte a artileriei terestre a început să fie adaptată pentru combaterea noilor mijloace de atac, dar evoluția accentuată a aviației a impus apariția și, ulterior, consacrarea definitivă, ca gen de armă distinct, a artileriei antiaeriene.

Primele forme de organizare a pregătirii efectivelor au apărut concomitent cu activitățile de realizare a tunurilor. La **15 aprilie 1916**, Marele Stat Major hotăra înființarea unei „școli de tragere cu tunul antiaerian calibru 75 mm", mai întâi în garnizoana Mihai Bravu, apoi la Turtucaia, iar la **23 iunie 1916** – una asemănătoare în București pentru tunurile de 57 mm sistem Burileanu și Negrei. Astfel, o dată cu primirea tunurilor și realizarea platformelor de tragere, se emiteau ordine de concentrare pentru rezerviștii prevăzuți în planul de mobilizare și se desfășura pregătirea acestora și menținerea în funcțiune a posturilor de tragere.

În prezent ne aflăm în plin proces de transformare a Armatei. Transformarea Armatei României nu reprezintă un scop în sine, ci răspunsul adecvat la evoluția mediului de securitate, transformarea NATO și angajamentele pe care România și le-a asumat pe plan internațional. Procesul de transformare a Armatei României este o necesitate firească ce decurge din noile orientări strategice și de transformare ale Alianței Nord-Atlantice, ce permit structurarea și pregătirea forțelor pentru participarea la apărarea colectivă și îmbunătățirea capabilităților necesare pentru operații multinaționale de management al crizelor și de combatere a terorismului.

Asigurarea apărării aeriene a României, în context aliat, reprezintă un proces continuu și complex subordonat promovării intereselor și obiectivelor de securitate ale statului, societății și cetățeanului, în corelare cu politicile specifice ale NATO și Uniunii Europene. Un rol important în realizarea apărării aeriene revine și structurilor de artilerie și rachete antiaeriene. În situații de criză și de război, Apărarea Aeriană cu Baza la Sol (GBAD) își amplifică acțiunile pentru apărarea populației, obiectivelor vitale și a trupelor împotriva atacurilor aeriene, provocând pierderi maxime forțelor aeriene inamice și participând la crearea unei situații aeriene favorabile.

Unul din primele domenii în care, de foarte mulți ani, se aplică conceptele *războiului bazat pe rețea* este apărarea aeriană. Practic, încă din 1973, o dată cu introducerea în înzestrare a sistemului ASURK și, ulterior, KRAB (K1), în apărarea antiaeriană Română s-au aplicat principiile războiului bazat pe rețea. Chiar dacă programul nu a fost finalizat, rațiunile fiind pur financiare, existența acestuia ne-a ajutat la elaborarea cerințelor pentru un sistem de comandă-control modern.

Accederea în cadrul NATO a condus la modificarea *regulilor jocului*, unele din acestea fiind cele privind misiunile structurilor, autoritatea de angajare, modul de realizare a schimbului de informații, regulile luptei etc. O parte dintre acestea sunt prezentate în cartea ***Artileria și rachetele antiaeriene – trecut, prezent și perspective***, atât cât se putea prezenta la nivelul acesteia, cea mai mare parte fiind în curs de implementare, atât din punct de vedere conceptual cât și practic.

Cartea, nu-și propune să lămurească toate aceste etape și problematici specifice armei, ci doar să provoace cititorul la reflexii și noi căutări. Împreună, prin activitatea de zi cu zi, va trebui să continuăm tradiția înaintașilor noștri și să perfecționăm conceptual tehnic și operațional, domeniul acoperit de ceea ce se cheamă arma artilerie și rachete sol-aer.

General de brigadă
COSTEL TĂTARU

BREVIAR

PUBLICISTIC

"NOSTRUM NOMEN RERUM EST MENSURA NOSTRA"

Sub acest moto, recent, a apărut de sub tiparul propriei edituri, Monografia Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă" Brașov.

Academia, parte componentă a învățământului superior din România și deopotrivă a celui militar, este astăzi pilonul de structură modernă a învățământului superior militar, racordat la valorile europene și universale, unde obiectivele operaționale vizează implementarea unei concepții unitare de formare a ofițerilor de aviație, artilerie și rachete sol-aer și radiolocație.

Nevoile de instruire pentru armele de bază ale Forțelor Aeriene se soluționează, acum și dintotdeauna, în această instituție de învățământ specializată care concentrează în vederea transmiterii studenților întreaga experiență tehnică, de instrucție și de luptă acumulată în timp de pace și de război, evoluând o dată cu tehnica de luptă și concepțiile de întrebuințare.

"Astăzi, Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă" din Brașov face parte de drept din familia universităților românești acreditate, absolvenții bucurându-se de toate drepturile conferite de diploma de licență, precum și de cele pe care le presupune cariera militară. Academia oferă un nivel de pregătire compatibil cu cel din instituții similare ale statelor membre NATO, iar programele de învățământ sunt adaptate continuu în concordanță cu obiectivele operaționale ale Forțelor Aeriene Române, astfel încât profilul absolventului să întregească atât caracteristicile licențiatului universitar, cât și pe cele privind standardul profesional. Academia de la Brașov, trăiește sub semnul performanței și continuității", ne-a asigurat **domnul general maior prof. univ. dr. Constantin Zaharia**.

Comandor
DUMITRU BERBUNSCHI

CER SENIN

PER ASPERA
AD ASTRA

PUBLICAŢIE EDITATĂ
DE STATUL MAJOR
AL FORŢELOR AERIENE ROMÂNE

CONSILIUL EDITORIAL
AL REVISTEI
"CER SENIN"

Preşedinte

general-maior dr. MIHAIL ORZEAŢĂ
e-mail: morzeata @ roaf.ro

Membri

general-maior dr. MARINEL NICOLAE
e-mail: nicolae@roaf.ro

general de flotilă aeriană FĂNICĂ CÂRNU
e-mail: fcarnu@roaf.ro

general de flotilă aeriană ION ŞTEFAN
e-mail: istefan@roaf.ro

căpitan-comandor LILIANA TĂNASE
e-mail: proff@roaf.ro

comandor DUMITRU BERBUNSCHI
e-mail: dberbunschi@roaf.ro

Coperta 1

Secvenţe fotografice de la misiunile toamnei: "Istria 2006", "Chasseur Accompli 2006", "Viper Lance 2006" şi "Sarex 2006".

COPYRIGHT:
Este autorizată orice reproducere, cu condiţia specificării sursei.

Redacţia *"CER SENIN"*

Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, km. 10,5
sector 1, Bucureşti
Telefon/Fax: **021/231.53.82**
***E-m@il*: cersenin@roaf.ro**
ISSN 1582-6317. B 222.05; C 1011.00

NORME DE COLABORARE:
Cititorii pot trimite pe adresa redacţiei texte şi fotografii care se încadrează în tematica revistei.
Manuscrisele nu se înapoiază.
Răspunderea juridică pentru conţinutul articolelor aparţine în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP.

REDACTOR-ŞEF:
comandor
DUMITRU BERBUNSCHI;
e-mail: dberbunschi@roaf.ro

SECRETAR DE REDACŢIE:
căpitan MIRCEA BARAC;
e-mail: mircea_barac@yahoo.com

Ne puteţi vizita şi la www.roaf.ro/ro/cersenin

PROCESARE TEXTE:
LEANA TUDORAN;
e-mail: leni_tudoran@yahoo.com

TEHNOREDACTARE:
LUCIAN TEODORESCU;
e-mail: teodorescu_lucian@yahoo.com

FOTOREPORTER:
ADRIAN SULTĂNOIU;
e-mail: adiuss2000@yahoo.com

SUBOFIŢER CU EVIDENŢA
plutonier-major
SORIN SĂFTOIU
e-mail: sorin_saftoiu@yahoo.com

Tipărit la
Centrul Tehnic-Editorial al Armatei
sub comanda nr. 4403/2006

... a fost RoIAS 2006